

Sylabusy 2011/2012
Studia stacjonarne i niestacjonarne I stopnia
Kierunek Ekonomia

ADMINISTRACJA PUBLICZNA (PUBLIC ADMINISTRATION).....	3
ANALIZA DANYCH (DATA ANALYSIS)	4
ANALIZA EKONOMICZNA (ECONOMIC ANALYSIS).....	5
ANALIZA EKONOMICZNA PROJEKTÓW (ECONOMIC ANALYSIS OF PROJECT).....	6
ANALIZA I RATING SEKTORA FINANSOWEGO (ANALYSIS AND RATING OF FINANCIAL SECTOR).....	7
ANALIZA MAKROEKONOMICZNA (MACROECONOMIC ANALYSIS)	8
ANALIZA PRZESTRZENNA PROCESÓW GOSPODARCZYCH (THE SPATIAL ANALYSIS OF ECONOMIC PROCESSES)	8
ANALIZA RYZYKA TRANSAKCJI (ANALYSIS OF TRANSACTION RISK)	9
ANALIZA STRATEGICZNA SEKTORÓW (STRATEGIC ANALYSIS OF SEKTORS)	10
BADANIA MARKETINGOWE (MARKETING RESEARCH).....	11
BADANIA OPERACYJNE (OPERATIONS RESEARCH)	11
BIZNES PLAN (BUSINESS PLAN)	12
BUDŻETOWANIE W CONTROLLINGU (BUDGETING IN CONTROLLING)	13
CONTROLLING (CONTROLLING)	14
DIAGNOSTYKA EKONOMICZNA GOSPODARKI LOKALNEJ (ECONOMIC DIAGNOSTICS OF LOCAL ECONOMY)	15
DORADZTWO BANKOWO-UBEZPIECZENIOWE (CREDYT AND INSURANCE ADVISORY SERVICES)	16
E-ADMINISTRACJA (e-GOVERNMENT)	17
EKONOMETRIA I (ECONOMETRICS I)	18
EKONOMETRIA I (ECONOMETRICS I)	19
EKONOMIA INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ (ECONOMICS OF EUROPEAN INTEGRATION)	20
EKONOMIKA MIASTA (URBAN ECONOMICS).....	21
ELEKTRONICZNE ŹRÓDŁA INFORMACJI NAUKOWEJ (ELECTRONIC SOURCES OF SCIENCES INFORMATION).....	22
FILOZOFIA (PHILOSOPHY).....	23
FINANSE I RACHUNKOWOŚĆ MAŁEJ FIRMY (SMALL BUSINESSES FINANCE AND ACCOUNTING)	24
FINANSE OSOBISTE (PERSONAL FINANCE)	25
FINANSE PRZEDSIĘBIORSTWA (ENTERPRISE FINANCE).....	26
FINANSE PUBLICZNE (PUBLIC FINANCE).....	27
FINANSE SAMORZĄDOWE (LOCAL FINANCE)	28
FINANSE SAMORZĄDOWE (LOCAL FINANCE)	29
GOSPODARKA A ŚRODOWISKO (ECONOMICS AND ENVIRONMENT).....	30
GOSPODARKA LOKALNA (LOCAL ECONOMY)	31
GOSPODARKA PRZESTRZENNA (SPATIAL ECONOMY).....	32
GOSPODARKA REGIONALNA (REGIONAL ECONOMY).....	33
GRY EKONOMICZNE (BUSINESS AND ECONOMIC GAMES).....	34
INFORMATYKA I (COMPUTER SCIENCE I).....	35
INFORMATYKA I (COMPUTER SCIENCE I).....	35
INFORMATYKA II (COMPUTER SCIENCE II).....	36

KLUCZOWE PROBLEMY GOSPODARKI – ANALIZA EKONOMICZNA (KEY PROBLEMS IN ECONOMY – ECONOMIC ANALYSIS).....	37
KONTROLA I REWIZJA FINANSOWA (FINANCIAL AUDIT).....	38
LOKALNE I REGIONALNE STRATEGIE ROZWOJU (LOCAL AND REGIONAL DEVELOPMENT STRATEGIES).....	39
MAKROEKONOMIA I (MACROECONOMICS I).....	39
MARKETING TERYTORIALNY (TERRITORIAL MARKETING).....	40
MATEMATYKA (MATHEMATICS).....	41
METODOLOGIA NAUK EKONOMICZNYCH (ECONOMIC METHODOLOGY).....	42
METODY ANALIZY RYNKÓW FINANSOWYCH (FINANCIAL MARKETS ANALYSIS METHODS).....	43
METODY ILOŚCIOWE W BADANIACH MARKETINGOWYCH (QUANTITATIVE METHODS IN MARKETING RESEARCH).....	44
METODY OPTYMALIZACJI DECYZJI MENEDŻERSKICH (METHODS FOR MANAGERIAL DECISIONS OPTIMIZATION).....	45
METODY PLANOWANIA GOSPODARCZEGO (METHODS OF PLANNING IN THE ECONOMY/FINANCIAL PLANING).....	46
METODY SONDAŻU DIAGNOSTYCZNEGO (METHODS OF DIAGNOSTIC SURVEYING).....	47
MIĘDZYNARODOWE STOSUNKI GOSPODARCZE (INTERNATIONAL ECONOMICS RELATIONS).....	47
MIKROEKONOMIA (MICROECONOMICS).....	48
MODELOWANIE PROCESÓW EKONOMICZNYCH (ECONOMIC PROCESSES MODELLING).....	49
NAUKA O POLITYCE (STUDY OF POLITICS).....	50
NAUKA O PRZEDSIĘBIORSTWIE (STUDY OF ENTERPRISE).....	51
OPTYMALIZACJA OBCIĄŻEŃ PODATKOWYCH (TAX BURDEN OPTIMIZATION).....	52
PODATKI W PRZEDSIĘBIORSTWIE (TAXES IN AN ENTERPRISE).....	53
PODSTAWY JAKOŚCI ŻYCIA I ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU (BASICS IN LIFE QUALITY AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT).....	54
PODSTAWY NAUKI O PRZEDSIĘBIORSTWIE (BASICS IN AN ENTERPRISE STUDY).....	54
POLITYKA FISKALNA UNII EUROPEJSKIEJ (FISCAL POLICY OF THE EUROPEAN UNION).....	55
POLITYKA GOSPODARCZA I (ECONOMIC POLICY I).....	56
POLITYKA MIEJSKA (URBAN POLICY).....	57
POLITYKA SPOŁECZNA (SOCIAL POLICY).....	57
PRAWO (LAW).....	58
PROGNOZOWANIE KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ (BUSINESS FORECASTING).....	59
PRZEDSIĘBIORSTWO UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ (STUDY OF PUBLIC SERVICES ENTERPRISE).....	60
PRZYSPOSOBIENIE BIBLIOTECZNE (LIBRARY PRACTICAL USE OF INFORMATION).....	61
RACHUNKOWOŚĆ (ACCOUNTING).....	62
RACHUNKOWOŚĆ FINANSOWA (FINANCIAL ACCOUNTING).....	63
RACHUNKOWOŚĆ I AUDYT JEDNOSTEK SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH (ACCOUNTING AND AUDIT OF GENERAL GOVERNMENT SECTOR ENTITIES)....	64
RACHUNKOWOŚĆ I AUDYT PODATKOWY (TAX ACCOUNTING AND AUDIT).....	65
RACHUNKOWOŚĆ INFORMATYCZNA (COMPUTER ADDED ACCOUNTING).....	66

ROZLICZENIA FINANSOWE W GOSPODARCE (FINANCIAL SETTLEMENTS IN ECONOMY)	67
RYNKI FINANSOWE I BANKOWOŚĆ (FINANCIAL MARKETS AND BANKING)	68
SAMORZĄD TERYTORIALNY W UE (LOCAL AUTHORITIES IN EU)	69
SAMORZĄDOWA POLITYKA GOSPODARCZA (ECONOMIC SELF-GOVERNMENT POLICY)	70
SAMORZĄDOWA POLITYKA PRZESTRZENNA (LOCAL AUTHORITIES SPATIAL POLICY)	71
SAMORZĄDOWA POLITYKA SPOŁECZNA (SELF – GOVERNMENT SOCIAL POLICY)	71
SOCJOLOGIA (SOCIOLOGY)	72
SPOŁECZEŃSTWO OBYWATELSKIE (CIVIL SOCIETY)	73
SPRAWOZDAWCZOŚĆ FINANSOWA (FINANCIAL REPORTING).....	73
STATYSTYKA OPISOWA (DESCRIPTIVE STATISTICS)	74
TECHNOLOGIA INFORMACYJNA (Information Technology)	75
TEORIA I ANALIZA RYNKU (MARKET THEORY AND ANALYSIS).....	76
TEORIA WYBORU EKONOMICZNEGO (THEORY OF ECONOMIC CHOICE)	77
ZARZĄDZANIE (MANAGEMENT)	78

ADMINISTRACJA PUBLICZNA (PUBLIC ADMINISTRATION)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Gospodarka i administracja publiczna

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia/ studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Zarządzanie

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	15/10	III/III	II/II	2/2

Prowadzący: dr Marian Maciejuk

tel. 757538238; budynek i nr pok.: A 37

Treści programowe:

Przedmiot ma na celu zapoznanie słuchaczy z następującymi zagadnieniami:

Teoria administracji publicznej w zarządzaniu państwem i jej struktura;

Administracja rządowa i jej kompetencje;

Podziały specjalne państwa i ich zadania;

Administracja samorządowa (gmina, powiat i województwo samorządowe) i jej kompetencje;

Mienie komunalne podstawą samorządności gospodarczej samorządu terytorialnego;

Metody dydaktyczne: wykład;

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: podstawowy zakres wiedzy dotyczący funkcjonowania demokratycznego państwa opartego na samorządzie terytorialnym

umiejętności: teoretyczne i prawne podstawy funkcjonowania administracji publicznej do stosowania w praktyce

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna na podstawie pracy pisemnej

Literatura podstawowa:

- [1] Hausner J. (red.) (2008), *Administracja publiczna*, PWN, wyd. II, Warszawa
- [2] Dolnicki B. (2009), *Samorząd terytorialny*, Wyd. Walter-Kluwers Polska, Warszawa
- [3] Czaputowicz J. (red.) (2008), *Administracja publiczna: wyzwania w dobie integracji europejskiej*, PWN, Warszawa
- [4] Ruśkowski E., Dolnicki B. (red.) (2007), *Władza i finanse lokalne w Polsce i krajach ościennych*, Oficyna Wydawnicza Branta. Bydgosz-Białystok-Katowice.
- [5] Izdebski H. (2008), *Samorząd terytorialny: podstawy ustroju i działalności*, LexisNexis, Warszawa.

ANALIZA DANYCH (DATA ANALYSIS)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia / studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Technologia informacyjna, Matematyka, Informatyka I, Statystyka opisowa

Charakterystyka zajęć dydaktycznych

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	10 / 3	V / V	III / III	3 / 2
laboratoria	18 / 8	V / V	III / III	

Prowadzący: prof. dr hab. Marek Walesiak, dr Andrzej Dudek, dr Artur Zaborski, dr Mirosława Sztemberg-Lewandowska, dr inż. Tomasz Bartłomowicz, dr Marcin Pełka, dr Bartłomiej Jefmański, dr Justyna Wilk
tel. 757538285 (373, 279, 273, 274, 379, 379, 277), nr pok.: B8, A80, A84, B27, B26, A94, A94, B28

Treści programowe

Podstawowe zagadnienia analizy danych. Obiekty i zmienne. Klasyfikacja zmiennych: klasyczne i symboliczne; nominalne, porządkowe, przedziałowe i ilorazowe; neutralne i preferencyjne (stymulanty, destymulanty, nominanty) – ujednoczenie charakteru zmiennych. Macierz danych i tablica danych.

Skale pomiarowe: rola skal pomiarowych w badaniach ekonomicznych, typy skal pomiarowych i ich charakterystyka (podstawowe własności skal pomiaru, reguły teorii pomiaru, metody i techniki dopuszczalne w odniesieniu do poszczególnych skal pomiaru).

Transformacja normalizacyjna: cel normalizacji, formuły normalizacyjne i ich właściwości. Pojęcie odległości. Miary odległości obiektów opisanych zmiennymi mierzonymi na poszczególnych skalach pomiaru. Czynniki decydujące o wyborze miary odległości.

Źródła danych: dane pierwotne, dane wtórne. Zebranie danych i ich opracowanie (kodowanie, agregowanie, pogrupowanie, zaprezentowanie). Generowanie danych.

Wizualizacja danych w przestrzeni dwu- i trójwymiarowej. Graficzna prezentacja danych w przestrzeni dwuwymiarowej: wykresy rozrzutu danych metrycznych (*scatterplot*), wykresy rozrzutu trzech zmiennych metrycznych (*bubbleplot*), wykresy rozrzutu dwóch zmiennych metrycznych dla każdego poziomu trzeciej zmiennej niemetrycznej (*trellis graphics*), wykresy funkcji matematycznych, wykres rozrzutu dla danych niemetrycznych, wykres rozrzutu dla danych symbolicznych interwałowych. Graficzna prezentacja danych w przestrzeni trójwymiarowej: wykres danych metrycznych w przestrzeni trójwymiarowej, wykres dla danych niemetrycznych w przestrzeni trójwymiarowej.

Klasyfikacja metod wielowymiarowej analizy danych. Wielowymiarowe metody analizy danych w badaniach ekonomicznych z wykorzystaniem wybranych programów komputerowych: uogólniona miara odległości GDM w porządkowaniu liniowym, analiza skupień (*cluster analysis*), analiza dyskryminacyjna, drzewa klasyfikacyjne, skalowanie wielowymiarowe, analiza czynnikowa.

Charakterystyka wykorzystywanego oprogramowania wspomagającego analizę danych: środowisko programistyczne R, GDM dla Windows.

Metody dydaktyczne: ćwiczenia laboratoryjne, zestawy zadań do samodzielnego rozwiązania, opracowanie projektów laboratoryjnych

Założenia i cele przedmiotu

wiedomości: poznanie podstawowych metod analizy danych i możliwości ich zastosowań ekonomicznych,
umiejętności: identyfikacja, zastosowanie i interpretacja właściwych metod analizy danych w rozwiązywaniu postawionych problemów ekonomicznych z wykorzystaniem wybranych programów komputerowych (R, GDM dla Windows)

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: aktywność na zajęciach laboratoryjnych, projekty.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie wykonanych projektów (laboratoria).

Literatura podstawowa

- [1] Walesiak M., Gatnar E. (red.), *Statystyczna analiza danych z wykorzystaniem programu R*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2009.
- [2] Walesiak M., *Uogólniona miara odległości w statystycznej analizie wielowymiarowej*. Wydanie drugie rozszerzone. Wyd. AE, Wrocław 2006.
- [3] Gatnar E., Walesiak M. (red.), *Metody statystycznej analizy wielowymiarowej w badaniach marketingowych*, Wyd. AE, Wrocław 2004.
- [4] R Development Core Team (2011), *R: A language and environment for statistical computing*. R Foundation for Statistical Computing, Vienna, URL <http://www.R-project.org>.
- [5] Walesiak M., Dudek A. (2011), *clusterSim package*, URL <http://www.R-project.org>.

Literatura uzupełniająca

- [1] Bąk A., *Dekompozycyjne metody pomiaru preferencji w badaniach marketingowych*. Prace Naukowe AE we Wrocławiu nr 1013, Seria: Monografie i Opracowania nr 157, Wyd. AE, Wrocław 2004.

- [2] Walesiak M., *Metody analizy danych marketingowych*, PWN, Warszawa 1996.
 [3] Walesiak M., Bąk A., *Conjoint analysis w badaniach marketingowych*, Wyd. AE, Wrocław 2000.
 [4] Zaborski A., *Skalowanie wielowymiarowe w badaniach marketingowych*, Wyd. AE, Wrocław 2001.
 [5] Szttemberg-Lewandowska M., *Analiza czynnikowa w badaniach marketingowych*, Wyd. UE, Wrocław 2008.
 [6] Rószkiewicz M., *Metody ilościowe w badaniach marketingowych*, PWN, Warszawa 2002.
 [7] Szreder M., *Metody i techniki sondażowych badań opinii*, PWE, Warszawa 2004.

ANALIZA EKONOMICZNA (ECONOMIC ANALYSIS)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia / studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Statystyka opisowa

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	15/10	V/V	III/III	4/5
ćwiczenia	20/20	V/V	III/III	

Prowadzący: prof. UE dr hab. Lech Kurowski, mgr Tomasz Kołakowski

tel. 757538324, 757538215, budynek i nr pok. H19,H14

Treści programowe:

Istota analizy ekonomicznej w przedsiębiorstwie – podstawy metodyczne, źródła informacji, zasady interpretowania;

Strategia przedsiębiorstwa: wizja i cele strategiczne, analiza strategiczna, strategie konkurencyjne, implementacja strategii (biznes plan)

Analiza sprawozdań finansowych przedsiębiorstwa: bilans, rachunek zysków i strat, rachunek przepływów pieniężnych, statyczne wskaźniki działalności przedsiębiorstwa;

Analiza działalności operacyjnej przedsiębiorstwa: mierniki efektywności i sprawności działalności operacyjnej przedsiębiorstwa;

Analiza efektywności finansowej projektu gospodarczego: tworzenie sprawozdań finansowych projektu gospodarczego, dynamiczne wskaźniki efektywności projektu;

Wprowadzenie do analizy ekonomicznej projektów gospodarczych: ceny rynkowe a ceny dualne, transfery, efekty zewnętrzne projektów;

Metody dydaktyczne: wykład, studia przypadków, dyskusje grupowe, indywidualne projekty

Założenia i cele przedmiotu:

wiedomości: postawy teoretyczne z zakresu oceny bieżącej działalności przedsiębiorstwa (w tym w kontekście przyjętej strategii), jak również analizy efektywności projektów gospodarczych realizowanych przez przedsiębiorstwa (wynikające z przyjętych założeń strategicznych i analizy bieżącej działalności);

umiejętności: analiza sprawozdań finansowych przedsiębiorstwa oraz ocena efektywności i skuteczności operacyjnej, przygotowanie oceny opłacalności finansowej projektu gospodarczego;

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę oraz egzaminem na ocenę

Forma zaliczenia ćwiczeń: pisemna i projekt

Forma zaliczenia egzaminu: pisemna

Warunki zaliczenia ćwiczeń: ocena pozytywna uzyskana na podstawie aktywności na zajęciach (udział w dyskusjach grupowych) oraz złożenia i prezentacji ustnej projektu lub ocena pozytywna na podstawie pracy pisemnej oraz projektu

Warunki zaliczenia egzaminu: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej oraz wykonanych projektów.

Literatura podstawowa:

- [1] Asian Development Bank (2009), Guidelines for the economic analysis of Projects, http://www.adb.org/Documents/Guidelines/Eco_Analysis/default.asp.
 [2] Behrens W., Hawranek P. (1993) Poradnik przygotowania przemysłowych studiów feasibility, Centrum Informacji Menedżera, Warszawa.
 [3] Jerzemowska M. (red.) (2006), *Analiza ekonomiczna w przedsiębiorstwie*, PWE, Warszawa.
 [4] Sierpińska M. (2005), *Ocena przedsiębiorstwa według standardów światowych*, PWN, Warszawa.
 [5] Sierpińska M. (2006) Controlling w zarządzaniu przedsiębiorstwem, VIZJA PRESS & IT, Warszawa.
 [6] Stankiewicz M. (2005), Konkurencyjność przedsiębiorstwa : budowanie konkurencyjności przedsiębiorstwa w warunkach globalizacji, TNOiK, Toruń.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Bednarski L., (2007) Analiza finansowa w przedsiębiorstwie, PWE, Warszawa.
- [2] Bednarski Lech i in., (2001) Analiza ekonomiczna przedsiębiorstwa, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej im. O. Langego we Wrocławiu, Wrocław
- [3] Leszczyński Z. Skowronek-Mielczarek A., (2004) Analiza ekonomiczno-finansowa spółki, PWE, Warszawa
- [4] Leszczyński Z. Skowronek-Mielczarek A., (2008) Analiza działalności i rozwoju przedsiębiorstwa, PWE, Warszawa

ANALIZA EKONOMICZNA PROJEKTÓW (ECONOMIC ANALYSIS OF PROJECT)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Ekonomia menedżerska

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Mikroekonomia, Makroekonomia I, Teoria wyboru ekonomicznego

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	7	VI	III	1
ćwiczenia	8	VI	III	

Prowadzący: mgr Tomasz Kołakowski

tel. 757538215, budynek i nr pok.: H14

Treści programowe:

Istota i przesłanki analizy ekonomicznej projektów. Różnice pomiędzy finansową a ekonomiczną oceną projektów.

Możliwości wykorzystania analizy ekonomicznej w ocenie projektów sektora publicznego i prywatnego. Optimum Pareto a analiza ekonomiczna projektów.

Etapy przeprowadzania analizy ekonomicznej w ocenie projektów.

Metody przeprowadzania analizy ekonomicznej w ocenie projektów, Analiza kosztów i korzyści, Analiza efektywności kosztowej.

Tablica „finansowych” przepływów pieniężnych projektu jako punkt wyjścia analizy ekonomicznej. Określenie dystorsji w parametrach,

Koszty poniesione przed rozpoczęciem projektu (sunk cost);

Podatki w analizie ekonomicznej projektu;

Identyfikacja efektów zewnętrznych projektu i ich wycena wartościowa, koncepcja TEV oraz sposoby szacowania jej składowych

Wprowadzenie do cen dualnych na potrzeby liczenia ekonomicznej opłacalności projektu, Wyznaczenie cen dualnych produktów (wyznaczanie odpowiednika ceny rynku międzynarodowego - „border price” i gotowości do zapłaty - WTP) i zasobów (waluta zagraniczna, wynagrodzenie niewykwalifikowanej siły roboczej, cena kapitału, cena ziemi)

Wyznaczenie ekonomicznej opłacalności projektu.

Analiza ekonomiczna projektów w oparciu o kryteria wartości dodanej

Metody dydaktyczne: dyskusje grupowe, studia przypadków, zestawy zadań do samodzielnego rozwiązania,

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: zrozumienie kryteriów oceny tych samych decyzji inwestycyjnych dokonywanych przez różne podmioty zaangażowane w realizację lub odczuwające skutki realizacji projektu, pogodzenie interesów prywatnych inwestorów z interesami regionu/państwa, na obszarze którego dokonywane są projekty inwestycyjne

umiejętności: dokonanie wyceny parametrów ekonomicznych projektów inwestycyjnych i uzasadnienie ich poziom, określenie kosztów i korzyści projektów niedochodowych, wycena ich wielkość, określenie ekonomicznej efektywności projektu.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna

Warunki zaliczenia ćwiczeń: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej

Literatura podstawowa:

- [1] Kurowski L. (2004), *Ocena projektów gospodarczych*, Wydawnictwo AE we Wrocławiu
- [2] Stiglitz J.E. (2004) *Ekonomia sektora publicznego*, PWN, Warszawa
- [3] Drobnia A. (2003), *Zastosowanie analizy kosztów i korzyści w ocenie projektów publicznych*, Wydawnictwo AE Katowice

- [4] *Analiza kosztów i korzyści projektów inwestycyjnych*, Przewodnik, (2008) Jednostka ds. Ewaluacji, Dyrekcja Generalna - Polityka Regionalna, Komisja Europejska
- [5] Ligus M., (2010) *Efektywność inwestycji w odnawialne źródła energii. Analiza kosztów i korzyści*, Wydawnictwo Cedetu, Warszawa

Literatura uzupełniająca:

- [1] Śleszyński J., (2000) *Ekonomiczne problemy ochrony środowiska*, Wydawnictwo ARIES, Warszawa (rozdział 4).
- [2] Wybrane rozdziały z metodologii oceny ekonomicznej projektów Banku Światowego, OECD, UNIDO, Unii Europejskiej, itp. (dostępne na stronach internetowych organizacji)
- [3] *Wytyczne dotyczące metodologii przeprowadzania analizy kosztów i korzyści, Metodologiczne dokumenty robocze*, Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Polityki Regionalnej,

ANALIZA I RATING SEKTORA FINANSOWEGO (ANALYSIS AND RATING OF FINANCIAL SECTOR)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Rachunkowość i doradztwo finansowe

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia/ studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Mikroekonomia

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	15/7	VI/VI	III/III	2/2
ćwiczenia	14/8	VI/VI	III/III	

Prowadzący: dr Agnieszka Ostalecka

tel. 757538384; budynek i nr pok.: A83

Treści programowe:

Ogólna charakterystyka sektora finansowego: pojęcie sektora finansowego, rola sektora finansowego w gospodarce, instytucje sektora finansowego.

Potrzeba oceny kondycji finansowej instytucji sektora finansowego w procesie podejmowania decyzji finansowych. Źródła danych i informacji. Metody analizy i oceny standingu finansowego instytucji sektora finansowego. Instrumenty analityczne w ocenie kondycji instytucji finansowych (analiza pozioma i pionowa, analiza wskaźnikowa, dekompozycja wskaźników finansowych – analiza Du Ponta). Czynniki niemierzalne i ich znaczenie.

Agencje ratingowe. Międzynarodowe i narodowe agencje ratingowe. Charakterystyka działalności najważniejszych agencji ratingowych. Wymagania stawiane agencjom.

Proces oceny ratingowej. Badania ratingowe (rating dobrowolny i kwalifikowany). Odbiorcy ratingu. Rating wewnętrzny a zewnętrzny – podobieństwa i różnice. Noty ratingowe. Charakterystyka systemów ratingowych emitentów papierów wartościowych wiodących agencji ratingowych. Rating obligacji dla długiego okresu. Rating dla krótkoterminowych papierów dłużnych. Ratingi odzyskania należności.

Możliwości i ograniczenia wykorzystania ratingów sektora finansowego do oceny standingu finansowego instytucji finansowych. Rating jako narzędzie wspomagające analizę fundamentalną spółki dokonywaną w procesie podejmowania decyzji inwestycyjnych na rynku kapitałowym.

Podstawy terminologii i konstrukcji ratingów instytucji sektora finansowego. Definicje, kryteria podziału i rodzaje ratingów instytucji finansowych. Rating bankowy i ubezpieczeniowy (rating instytucji i produktu). Wymogi i zasady decydujące o jakości ratingu. Proces oceny ratingowej. Rating na tle innych metod oceny sytuacji instytucji sektora finansowego. Założenia i procedury najważniejszych międzynarodowych systemów ratingowych dla instytucji finansowych.

Rating na światowych rynkach usług finansowych. Korzyści i zagrożenia wynikające z popularyzacji ratingów. Niedoskonałości credit ratingu. Kryzys finansowy lat 2007-2009 a credit rating. Reforma działania agencji ratingowych.

Metody dydaktyczne: studium przypadków, analiza instytucjonalno-porównawcza

Założenia i cele przedmiotu:

wiedomości: poznanie podstawowych metod oceny kondycji finansowej instytucji sektora finansowego; zapoznanie się rodzajami ratingów, zasadami ich konstrukcji oraz najważniejszymi istniejącymi systemami ratingowymi;

umiejętności: umiejętność praktycznej oceny kondycji finansowej instytucji sektora finansowego; wykorzystanie ratingów instytucji finansowych jako narzędzia wspomagającego podejmowanie decyzji finansowych

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę.

Forma zaliczenia: pisemna.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej.

Literatura podstawowa:

- [1] Dziawgo D. (2010), *Credit rating na rynku międzynarodowym rynku finansowym*, PWE, Warszawa.
 [2] Jaworski W. (2002), *Rating ubezpieczeniowy*, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, Poznań
 [3] Jonczyk B. (2006), *Analiza finansowa zakładu ubezpieczeń*, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej im. K. Adamieckiego, Katowice.
 [4] Iwanicz-Drozdowska M. (1999), *Metody oceny działalności banku*, Poltext, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Kopiński A. (2008), *Analiza finansowa banku*, PWE, Warszawa.
 [2] Orechwa - Maliszewska E., Worobiej E. (2004), *Sprawozdawczość i analiza finansowa banku*, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku, Białystok.

ANALIZA MAKROEKONOMICZNA (MACROECONOMIC ANALYSIS)

Kierunek/specjalność: Ekonomia / Ekonomia menedżerska

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Matematyka

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	8	IV	II	1
ćwiczenia	7	IV	II	

Prowadzący: dr Arkadiusz Żabiński

tel. 757538252, 250 budynek i nr pok.: H314

Treści programowe:

Metody ilościowego opisu zjawisk gospodarczych. Przesłanki, cele i zastosowania analizy w makroekonomii. Zasady porównań gospodarczych. Metody analizy i metody prezentacji wyników badań. Podstawowe sposoby formułowania i weryfikacji hipotez badawczych. Metody doboru danych. Zmienne nominalne i realne. Analiza struktur i dynamik. Porównania w czasie i przestrzeni.

Metody dydaktyczne: wykład, studia przypadków, dyskusja, analizy przygotowywane przez studentów na wskazane tematy.

Założenia i cele przedmiotu:

wiedomości: zasady i metody prowadzenia i prezentacji wyników analiz głównych kategorii makroekonomicznych.

Umiejętności: prowadzenie badań zjawisk makroekonomicznych i właściwej prezentacji i interpretacji ich wyników, formułowania hipotez, doboru zmiennych i oceny ich przydatności pod kątem celu badań.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna, projekty.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie liczby punktów ze sprawdzianu pisemnego oraz projektu – weryfikacja hipotezy wybranej przez studentów. Wyniki badania przedstawiane są na zajęciach w formie prezentacji. Liczba punktów zależy od uzyskanych wyników. Podstawą zaliczenia jest uzyskanie co najmniej 50% punktów.

Liczba godzin zajęć, która jest podstawą niezaliczenia zajęć: 6 – studia stacjonarne.

Literatura podstawowa:

- [1] Hall R. E., Taylor J. B. (2004), *Makroekonomia*, PWN, Warszawa.
 [2] Samuelson P. A. (2004), Nordhaus W. D., *Ekonomia tom 2*, PWN, Warszawa.
 [3] Begg D., Fischer S., Dornbusch (2003), *Ekonomia, t.2. Makroekonomia*. PWE, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Miles M. (2005), *Macroeconomics*, London, New York, Chicago.
 [2] (2003) *Numbers Guide. The Essentials of Business Numeracy*, The Economist .
 [3] (2009) *IMF Yearbooks* .
 [4] *Roczniki GUS*
 [5] (2009) *Pocket World in Figures*, The Economist .

ANALIZA PRZESTRZENNA PROCESÓW GOSPODARCZYCH (THE SPATIAL ANALYSIS OF ECONOMIC PROCESSES)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Ekonomia menedżerska

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Matematyka, Mikroekonomia

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	15	IV	II	2
laboratoria	15	IV	II	

Prowadzący: dr Małgorzata Markowska
tel.757538237; budynek i nr pok.: A36

Treści programowe:

Przestrzenne wymiary gospodarki, gospodarka lokalna, gospodarka subregionalna i regionalna (mezoekonomia), gospodarka państwowa, globalizacja, rozwój w skali terytorialnej, przestrzenny paradygmat rozwoju, czynniki rozwoju terytorialnego, organizacja baz danych zawierających informacje w ujęciu przestrzennym o procesach gospodarczych, polski Bank Danych Regionalnych i zasoby baz Eurostatu jako źródła informacji do analiz przestrzennych, podstawowe miary przestrzenne procesów gospodarczych, miary struktury i mierniki koncentracji

Metody dydaktyczne: ćwiczenia laboratoryjne, zestawy zadań do samodzielnego rozwiązania, studium przypadków, opracowanie projektów laboratoryjnych

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: student zdobędzie wiedzę na temat przestrzennego wymiaru zjawisk gospodarczych, pozna interpretacje pojęcia rozwoju terytorialnego, a także istotę tego rozwoju w różnych skalach przestrzennych, posiędzie wiedzę na temat gospodarczych i pozagospodarczych czynników tego rozwoju, a także zapozna się z podstawowymi miernikami zjawisk gospodarczych w układzie przestrzennym

umiejętności: rozróżnianie skali przestrzennej procesów gospodarczych, identyfikacja endogenicznych i egzogenicznych czynników rozwoju gospodarczego w poszczególnych skalach przestrzennych, korzystanie z baz danych na temat przestrzennego wymiaru procesów gospodarczych oraz pozyskiwanie i przetwarzanie danych z tychże baz, obliczanie podstawowych miar przestrzennych procesów gospodarczych

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna, projekty.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej oraz wykonanych projektów.

Literatura podstawowa:

- [1] Domański R. (2002), *Gospodarka przestrzenna*, PWN, Warszawa.
- [2] Klaassen L.H. (1988), *Myśl i praktyka ekonomiczna a przestrzeń*, Wydawnictwo UŁ, Łódź.
- [3] Młodak A. (2006), *Analiza taksonomiczna w statystyce regionalnej*, Difin, Warszawa.
- [4] Ostasiewicz W. (red.) (1998), *Statystyczne metody analizy danych*, Wydawnictwo AE, Wrocław
- [5] Strahl D. (red.) (1998), *Taksonomia struktur w badaniach regionalnych*, Wydawnictwo AE, Wrocław.
- [6] Strahl D. (red) (2006), *Metody oceny rozwoju regionalnego*, Wydawnictwo AE, Wrocław
- [7] Zeliaś A. (1991), *Ekonometria przestrzenna*, PWE, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Tokarski T. (2005), *Statystyczna analiza regionalnego zróżnicowania wydajności pracy, zatrudnienia i bezrobocia w Polsce*, Wydawnictwo PWE, Warszawa.
- [2] Nowińska-Łażniewska E. (2004), *Relacje przestrzenne w Polsce w okresie transformacji w świetle teorii rozwoju regionalnego*, Seria: Prace habilitacyjne nr 13, Wydawnictwo AE, Poznań.

— ✧ —

ANALIZA RYZYKA TRANSAKCJI (ANALYSIS OF TRANSACTION RISK)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Ekonomia menedżerska

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Statystyka opisowa, Analiza ekonomiczna

Charakterystyka zajęć dydaktycznych

Forma	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	7	VI	III	1
ćwiczenia	8	VI	III	

Prowadzący: dr Zbigniew Panasiewicz
tel. 757538279; budynek i nr pok.: A84

Treści programowe

Istota ryzyka. Kryteria podziału ryzyka. Czynniki ryzyka.

Pojęcie zarządzania ryzykiem.

Ryzyko działalności gospodarczej. Czynniki kształtujące ryzyko gospodarcze. Sposoby pomiaru ryzyka działalności gospodarczej.

Ryzyko projektów inwestycyjnych.
 Ryzyko bankructwa.
 Ryzyko inwestycji w akcje. Sposoby pomiaru ryzyka akcji. Mapa ryzyko-dochód.
 Ryzyko inwestycji w obligacje. Sposoby pomiaru ryzyka obligacji. Analiza rentowności obligacji.
 Ryzyko inwestycji w inne instrumenty rynku kapitałowego. Instrumenty pochodne i ich ryzyko.
 Ryzyko opcji i jego pomiar.
 Ryzyko kontraktów futures i jego pomiar.
 Zabezpieczanie się przed ryzykiem.
 Rodzaje hedgingu. Transakcje hedgingowe przy zabezpieczaniu się przed ryzykiem: kursu walutowego, stopy procentowej, inwestycji w papiery wartościowe.
 Skuteczność transakcji zabezpieczających.
 Wybrane strategie inwestycyjne: strategia stelażu (straddle), strategia spread byka, strategia spread niedźwiedzia, strategia spread motyla, strategia spread kalendarzowy, strategię strip i strap.

Metody dydaktyczne: studium przypadków, przykłady i zadania rozwiązywane na zajęciach

Założenia i cele przedmiotu

wiedomości: poznanie różnych rodzajów ryzyka, sposobu ich pomiaru, poznanie sposobów zarządzania ryzykiem, zaznajomienie się z technikami zabezpieczania się przed ryzykiem
 umiejętności: identyfikacja ryzyka na różnych płaszczyznach działalności gospodarczej, wykorzystywanie rynku terminowego do minimalizacji ryzyka transakcji i rozrachunków finansowych

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna – test wielokrotnego wyboru.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna – uzyskanie co najmniej 50% punktów z testu.

Literatura podstawowa

- [1] Kaczmarek T., *Ryzyko i zarządzanie ryzykiem – ujęcie interdyscyplinarne*. Difin, Warszawa 2005.
- [2] Tarczyński W., Mojsiewicz M., *Zarządzanie ryzykiem*. PWE, Warszawa 2001.

Literatura uzupełniająca

- [1] Tarczyński W., Mojsiewicz M., *Inżynieria finansowa*. Agencja Wydawnicza Placet, Warszawa, 1999.
- [2] Weron A., Weron R., *Inżynieria finansowa*. WNT, Warszawa 1998.
- [3] Holliwel J., *Ryzyko finansowe: metody identyfikacji i zarządzania ryzykiem finansowym*. Liber, Warszawa 2001.
- [4] Zaleska M., *Identyfikacja ryzyka upadłości przedsiębiorstwa i banku – systemy wczesnego ostrzegania*. Difin, Warszawa 2002.
- [5] Korzeniowski L., *Firma w warunkach ryzyka gospodarczego*. KTE, Kraków 2001.

ANALIZA STRATEGICZNA SEKTORÓW (STRATEGIC ANALYSIS OF SEKTORS)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Ekonomia menedżerska

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Mikroekonomia

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykład	10	III	II	1

Prowadzący: dr Anna Baraniecka
 tel. 757538215; budynek i nr pok.: H14

Treści programowe:

Istota i cele analizy strategicznej
 Strategiczna analiza otoczenia. Metody scenariuszowe oraz burza mózgów, analiza luki strategicznej, i metoda delficka.

Analiza konkurencji. Analiza „5 sił” Portera, benchmarking, punktowa ocena atrakcyjności sektora, mapa grup strategicznych,

Analiza potencjału przedsiębiorstwa. Bilans strategiczny przedsiębiorstwa, Analiza łańcucha wartości,

Pozycjonowanie strategiczne: analiza SWOT, metody portfelowe

Studia przypadków

Metody dydaktyczne: wykład, studia przypadków, projekty indywidualne

Założenia i cele przedmiotu:

wiedomości: przekazanie aktualnej wiedzy z zakresu analiz sektorowych

umiejętności: wykształcenie umiejętności samodzielnego opracowania analiz sektorowych

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia wykładów: pisemna

Warunki zaliczenia wykładów: ocena pozytywna uzyskana z pracy pisemnej

Literatura podstawowa:

- [1] Gierszewska G., Romanowska M. *Analiza strategiczna przedsiębiorstwa*, PWE Warszawa 2002
 [2] Porter ME., *Strategia konkurencji. Metody analizy sektorów i konkurentów* PWE Warszawa 1997
 [3] Fudaliński I., *Analizy sektorowe*, Antykwa, Kraków 2002

Literatura uzupełniająca

- [1] Kaleta A. *Analiza strategiczna w przemyśle* Wydawnictwo AE we Wrocławiu, Wrocław 1997
 [2] Wybrane artykuły z czasopism: „Przegląd organizacji”, „Manager”,

BADANIA MARKETINGOWE (MARKETING RESEARCH)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Ekonomia menedżerska

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Statystyka opisowa

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
ćwiczenia	10	V	III	1

Prowadzący: dr Izabela Michalska-Dudek
 tel. 757538310; budynek i nr pok.: C217

Treści programowe:

Istota badań marketingowych: pojęcie, znaczenie, funkcje, zakres i rodzaje. Sposoby organizacji badań marketingowych i ich miejsce w strukturze organizacyjnej przedsiębiorstwa. Badania marketingowe a system informacji marketingowej. Etapy badań marketingowych. Faza przygotowawcza badań marketingowych: formułowanie problemu badawczego i projektowanie badań, dane marketingowe i ich pomiar (skala pomiarowe), źródła i metody gromadzenia danych oraz ich wybór, zasady i metody doboru próby do badań marketingowych. Faza realizacji badań marketingowych: metody analizy danych marketingowych, interpretacja i formy prezentacji wyników badań. Wybrane obszary badań marketingowych: badania segmentacyjne, badania preferencji, satysfakcji i lojalności nabywców, badania produktu, badania systemu komunikacji, badania cen, badania systemu dystrybucji.

Metody dydaktyczne: studium przypadków, indywidualne projekty, wizyty studialne.

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: zapoznanie się z zasadami, metodami oraz przykładami badań marketingowych w praktyce.

umiejętności: umiejętność zaprojektowania badań marketingowych, doboru próby badawczej oraz metod gromadzenia i analizy danych marketingowych, praktycznego przeprowadzenia badań, wyciągania wniosków i przygotowania raportu z badań marketingowych.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę.

Forma zaliczenia: pisemna.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie dwóch prac pisemnych (projektu i sprawdzianu pisemnego).

Literatura podstawowa:

- [1] Kaczmarczyk S. (2007), *Zastosowania badań marketingowych: zarządzanie marketingowe i otoczenie przedsiębiorstwa*, PWE, Warszawa.
 [2] Kędzior Z., Karcz K., (2007), *Badania marketingowe w praktyce*, PWE, Warszawa.
 [3] Mazurek-Łopacińska K. (red) (2005), *Badania marketingowe. Teoria i praktyka*, PWN, Warszawa.
 [4] Mazurek-Łopacińska K. (red) (2003), *Badania marketingowe: metody, tendencje, zastosowania*, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej im. O. Langego we Wrocławiu, Wrocław

Literatura uzupełniająca:

- [1] Kaniewska-Sęba A., Leszczyński G, Pilarczyk B. (2006), *Badania marketingowe na rynku business- to - business*, Oficyna Ekonomiczna, Kraków.
 [2] Gatnar E., Walesiak M. (red.) (2004), *Metody analizy wielowymiarowej w badaniach marketingowych*, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej im. O. Langego we Wrocławiu, Wrocław.
 [3] Rószkiewicz M., (2002), *Metody ilościowe w badaniach marketingowych*, PWN, Warszawa.

BADANIA OPERACYJNE (OPERATIONS RESEARCH)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Matematyka, Statystyka opisowa

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS

laboratoria	14	V	III	2
-------------	----	---	-----	---

Prowadzący: dr Elżbieta Sobczak, dr Małgorzata Markowska, dr Beata Bal-Domańska, dr Jacek Welc
tel. 757538237, 757538239, 757538240; budynek i nr pok.: A36, A38, A40;

Treści programowe:

Budowa modeli programowania liniowego. Wybrane zagadnienia programowania liniowego. Wybór optymalnej struktury asortymentowej produkcji. Zagadnienie diety lub dobór składu mieszanki. Wybór procesu technologicznego (problem rozkroju). Podstawy teoretyczne rozwiązywania liniowych modeli decyzyjnych. Wyznaczanie rozwiązań liniowych modeli optymalizacyjnych metodą geometryczną. Dualność w zadaniach programowania liniowego. Interpretacja ekonomiczna zmiennych dualnych. Postaci liniowych zadań decyzyjnych (standardowa, kanoniczna i bazowa). Idea algorytmu simplex. Wyznaczanie rozwiązań liniowych modeli optymalizacyjnych metodą simplex. Elementy analizy postoptymalizacyjnej. Badanie wrażliwości rozwiązania optymalnego na zmiany parametrów modelu. Wykorzystanie programu Excel (Solver) do rozwiązywania zadań programowania liniowego.

Metody dydaktyczne: ćwiczenia laboratoryjne, zestawy zadań do samodzielnego rozwiązania

Założenia i cele przedmiotu:

wiedomości: podstawy teoretyczne i przykłady zastosowań modeli decyzyjnych w ekonomii
umiejętności: budowa oraz podejmowanie decyzji na podstawie modeli programowania liniowego

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej.

Literatura podstawowa:

- [1] Trzaskalik T. (2008), *Wprowadzenie do badań operacyjnych z komputerem*, PWE, Warszawa.
- [2] Kukuła K. (red.) (2004), *Badania operacyjne w przykładach i zadaniach*, PWN, Warszawa.
- [3] Sikora W. (red.) (2008), *Badania operacyjne*, PWE, Warszawa.
- [4] Lipiec-Zajchowska M.(red.) (2003), *Badania operacyjne*, Wyd. C.H. Beck, Warszawa.
- [5] Ignasiak E. (red.) (2001), *Badania operacyjne*, PWE, Warszawa.
- [6] Trzaskalik T. (red.) (2000), *Badania operacyjne z komputerem*, Wyd. Absolwent, Łódź, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Guzik B. (2002), *Ekonometria i badania operacyjne: zagadnienia podstawowe*, Wyd. Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, Poznań.
- [2] Witkowska D. (2000), *Metody wspomagające podejmowanie decyzji w zarządzaniu: podstawy badań operacyjnych*, Firma Księgarsko-Wydawnicza „Menadżer”, Łódź.
- [3] Krawczyk S. (1996), *Badania operacyjne dla menedżerów*, Wyd. Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu, Wrocław.

— ✧ —

BIZNES PLAN (BUSINESS PLAN)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Ekonomia menedżerska

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Analiza strategiczna sektorów, Metody planowania gospodarczego, Modelowanie procesów ekonomicznych, Controlling

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	10/10	V/VI	III	2,2
ćwiczenia	10	V	III	
laboratoria	10	VI	III	

Prowadzący: dr Zbigniew Piepiora
tel. 757538370; budynek i nr pok.: H309

Treści programowe:

Miejsce planowania mikroekonomicznego w systemie planów. Planowanie jako czynnik rozwoju przedsiębiorstwa. Wybrane zasady nowoczesnego planowania. Kryteria oceny planów.

Istota i rodzaje biznes planów. Uruchamianie działalności gospodarczej. Zarządzanie strategiczne przedsiębiorstwem. Zarządzanie przedsięwzięciami inwestycyjnymi. Pozyskiwanie kapitału. Restrukturyzacja przedsiębiorstwa. Likwidacja przedsiębiorstwa. Wycena dochodowa przedsiębiorstwa. Konkursy na kontrakty menedżerskie.

Funkcje i struktura biznes planu. Streszczenie. Ogólna charakterystyka przedsiębiorstwa. Analiza SWOT. Cele przedsiębiorstwa. Plan marketingowy. Plan działalności operacyjnej. Plan organizacji i zarządzania. Plan zatrudnienia. Harmonogram głównych zamierzeń. Plan finansowy. Ocena finansowa.

Metodyka biznes planu. Procedura tworzenia biznes planu. Fazy przygotowania i wdrożenia biznesplanów. Model najlepszych praktyk sporządzania biznesplanów. Analiza ryzyka przedsięwzięć gospodarczych

Metody dydaktyczne: dyskusje, studia przypadków, projekty zespołowe, ćwiczenia laboratoryjne

Założenia i cele przedmiotu:

wiedomości: poznanie zasad i metodologii opracowywania biznes planów

umiejętności: samodzielne opracowanie biznes planu

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna, projekty.

Warunki zaliczenia: w semestrze zimowym – ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej oraz wykonanych projektów, w semestrze letnim – ocena pozytywna uzyskana na podstawie projektów.

Liczba godzin zajęć, która jest podstawą niezaliczenia zajęć: 4h i więcej.

Literatura podstawowa:

- [1] Barrow C. (2009), *Biznesplan w małej firmie*, Helion, Gliwice.
- [2] Blackwell E. (2005), *Biznesplan od podstaw*, Helion, Gliwice.
- [3] Czepurko A., Łukaszewicz J. (2006), *Biznesplan w praktyce zarządzania firmą: czyli po co i jak opracowywać skuteczny biznesplan?*, WSHiP, Warszawa.
- [4] Filar E., Skrzypek J. (2008), *Biznes plan*, Poltext, Warszawa.
- [5] Fiore F.F. (2006), *Jak szybko przygotować dobry biznesplan*, Oficyna Ekonomiczna, Kraków.
- [6] Pawlak Z. (2008), *Biznesplan. zastosowania i przykłady*, Poltext, Warszawa.
- [7] Tokarski A., Tokarski M., Wójcik J. (2007), *Biznesplan w praktyce*, CeDeWu, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Barrow C. (2006), *Biznes w Sieci: jak założyć e-firmę i przetrwać?*, FELBERG SJA, Warszawa.
- [2] Thornton G. (2004), *Biznes rodzinny*, Helion, Gliwice.
- [3] Finch B. (2005), *Jak napisać biznesplan*, ONE Press, Warszawa.

— ✧ —

BUDŻETOWANIE W CONTROLLINGU (BUDGETING IN CONTROLLING)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Rachunkowość i doradztwo finansowe

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia / studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Rachunkowość, Zarządzanie

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	14/4	V/V	III/III	2/1
ćwiczenia	10/4	V/V	III/III	

Prowadzący: dr hab. prof. UE Jacek Adamek

tel. 757538341, 757538263; budynek i nr pok.: A91

Treści programowe:

Istota controllingu. Miejsce budżetowania w zadaniach controllingu jednostki gospodarczej. Budżet i budżetowanie – pojęcia, klasyfikacje, elementy. Budżetowanie a realizacja funkcji zarządzania. Procedury i metodyki budżetowania. Budżet wiodący i jego elementy – zasady sporządzania. Kontrola wykonania budżetów operacyjnych i finansowych – analiza odchyleń (zasady pomiaru, źródła powstawania, interpretacja). Nowoczesne metody budżetowania działalności podmiotów gospodarczych

Metody dydaktyczne: wykład, analiza case study, zestawy zadań do samodzielnego rozwiązania, opracowanie prezentacji dotyczących wybranej problematyki będącej przedmiotem wykładu,

Założenia i cele przedmiotu:

wiedomości: rozpoznanie istoty i przebiegu procesów budżetowania działalności jednostki gospodarczej i ich wykorzystania w zarządzaniu.

umiejętności: praktyczne umiejętności dotyczące tworzenia budżetów i ich wykorzystania w procesie sterowania budżetowego podmiotem gospodarczym.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę.

Forma zaliczenia: pisemna, prezentacje.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej i prezentacji.

Literatura podstawowa:

- [1] *Budżetowanie w przedsiębiorstwie: organizacje, procedury, zastosowanie*, red. Nowak E. i Nita B., Kraków: Oficyna Wolters Kluwer Business, Kraków 2007
- [2] Leszczyński Z. Wnuk T., *Controlling*, FRRwP, Warszawa 1999

Literatura uzupełniająca:

- [1] Dylewski M., Filipiak B., Szczypa P., *Budżetowanie w przedsiębiorstwie, aspekty rachunkowo zarządcze*, CeDeWu Warszawa 2007
- [2] red. Nowak E., *Controlling w działalności przedsiębiorstwa*, PWE, Warszawa 2004.
- [3] Sierpińska M., Niedbała B., *Controlling operacyjny w przedsiębiorstwie*, PWN, Warszawa 2003
- [4] Miesięcznik *Controlling i Rachunkowość Zarządcza*

CONTROLLING (CONTROLLING)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Ekonomia menedżerska

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Rachunkowość, Zarządzanie

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
ćwiczenia	10	IV	II	1

Prowadzący: dr Magdalena Swacha-Lech

tel. 757538384, budynek i nr pok.: A83

Treści programowe:

Pojęcie controllingu. Idea controllingu w przedsiębiorstwie. Koncepcje controllingu. Zadania controllera. Pozycja controllera w strukturze organizacyjnej przedsiębiorstwa. Organizacja controllingu w przedsiębiorstwie. Klasyfikacja controllingu. Controlling operacyjny i strategiczny. Controlling jako system zarządzania przez cele – obszary stawiania celów w controllingu, ROI i ROE jako cel, stawianie celów za pomocą dokumentów finansowych. Idea planowania. Decentralizacja procesów zarządzania w przedsiębiorstwie. Wyodrębnianie ośrodków odpowiedzialności w przedsiębiorstwie. Centra odpowiedzialności za koszty. Centra przychodów. Centra odpowiedzialności za wyniki. Centra inwestycyjne. Zasady oceny ośrodków odpowiedzialności. Pojęcie ceny transferowej. Rodzaje cen transferowych. Wpływ cen transferowych na wyniki osiągane przez centra odpowiedzialności. Zagadnienie cen transferowych w kontekście strategii podatkowych przedsiębiorstw. Istota budżetowania. Pojęcie i rodzaje budżetów. Etapy procesu budżetowania. Kontrola wykonania budżetów operacyjnych i finansowych – analiza odchyień (zasady pomiaru, źródła powstawania). Czynniki efektywnego budżetowania.

Metody dydaktyczne: wykład, studium przypadków.

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: poznanie istoty controllingu jako systemu wspomagającego zarządzanie wraz z aparatem narzędziowym właściwym dla controllingu strategicznego i operacyjnego.

umiejętności: praktyczne umiejętności wyodrębniania ośrodków odpowiedzialności, budżetowania wraz z analizą odchyień. Wybór narzędzi i ich zastosowanie w sferze spełniania funkcji controllingu.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę.

Forma zaliczenia: pisemna,

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej.

Literatura podstawowa:

- [1] Marciniak S. (2008), *Controlling: teoria, zastosowania*, Difin, Warszawa.
- [2] Vollmuth H. J. (2007), *Controlling : planowanie, kontrola, kierowanie*, Agencja Wydawnicza Placet, Wrocław.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Nowak E. (red.) (2011), *Controlling w działalności przedsiębiorstwa*, PWE, Warszawa.
- [2] Surmacz A. (et al.) (2010), *Budżetowanie i controlling w przedsiębiorstwie*, CeDeWu, Warszawa.
- [3] Chachuła D. (2009), *Controlling: koncepcje, narzędzia, modele*, Difin, Warszawa.
- [4] Miesięcznik *Controlling i Rachunkowość Zarządcza*.

DIAGNOSTYKA EKONOMICZNA GOSPODARKI LOKALNEJ (ECONOMIC DIAGNOSTICS OF LOCAL ECONOMY)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Gospodarka i administracja publiczna

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia / studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Gospodarka lokalna

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	15 / 6	V / V	III / III	5 / 4
ćwiczenia	45 / 20	V / V	III / III	

Prowadzący: dr Dariusz Głuszczyk

tel. 757538240; budynek i nr pok.: A39

Treści programowe:

Rodowód diagnostyki. Diagnostyka ekonomiczna gospodarki lokalnej – aspekt definicyjny. Rodzaje i cele diagnoz ekonomicznych. Materiały źródłowe diagnostyki ekonomicznej gospodarki lokalnej. Diagnoza obiektywna (statystyczna). Cecha, stan obiektu, symptom i syndrom diagnostyczny. Etapy badań diagnostycznych. Warunki stawiania trafnych diagnoz. Zasady doboru symptomów do syndromu diagnostycznego (merytoryczne, formalne, statystyczne). Standaryzacja i ocena symptomów (metoda porównań). Prezentacja syndromu diagnostycznego (liczbowa, opisowa). Konstrukcja integralnego wskaźnika oceny (zalety, wady). Diagnoza subiektywna – techniki ankietowe. Rodzaje badań sondażowych (systematyczne, cykliczne, sporadyczne, wywiad osobisty, wywiad telefoniczny, kwestionariusze do samodzielnego wypełnienia). Etapy badania opinii publicznej. Próba statystyczna (rzetelność próby, dokładność próby, poziom ufności, wariancja poglądów respondentów). Metody doboru próby statystycznej: nielosowe (wybór przypadkowy - według wygody, wybór celowy, wybór kwotowy, metoda kuli śnieżnej), losowe (losowanie proste, losowanie systematyczne, losowanie warstwowe, losowanie wielostopniowe). Liczebność próby nielosowej i losowej. Kwestionariusz (rodzaje ankiet, struktura arkusza pytań i odpowiedzi, zasady zadawania pytań, rodzaje pytań, słowne i liczbowe skale ocen). Analiza danych ankietowych: analiza skal liczbowych (średnia, rozstęp, odchylenie standardowe, mediana, modalna), analiza skal werbalnych (skalowanie przedziałowe i porządkowe, profilowanie, kodowanie). Wnioski analityczne i źródła ich błędów. Sprawozdanie z badań ankietowych – zasady sporządzania raportów i prezentacji. Badania ankietowe (sytuacja przedsiębiorstw i warunki prowadzenia działalności gospodarczej w skali lokalnej; warunki bytowe lokalnej społeczności). Problem ograniczonej substytucyjności diagnozy obiektywnej i subiektywnej.

Metody dydaktyczne: wykład, prace semestralne

Założenia i cele przedmiotu:

wiedomości: proces dydaktyczny umożliwia studentowi zgromadzenie i przyswojenie wiedzy z zakresu procedur diagnostycznych, które służą ocenie stanu gospodarki lokalnej i jej selektywnie wybranych obszarów

umiejętności: identyfikacji i standaryzacji symptomów oraz diagnozowania sytuacji gospodarczej gminy, w tym z zastosowaniem technik ankietowych

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę oraz egzaminem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna, projekty

Warunki zaliczenia:

zaliczenie - ocena pozytywna uzyskana na podstawie wykonanych projektów

egzamin - ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej

Literatura podstawowa:

[6] Broń R. (red.) (1998), *Zarządzanie rozwojem lokalnym*, Wyd. AE, Wrocław.

[7] Strahl D. (red.) (2006), *Metody oceny rozwoju regionalnego*, Wyd. AE, Wrocław.

[8] Borys T. (red.) (2005), *Wskaźniki zrównoważonego rozwoju*, Wydawnictwo Ekonomia i Środowisko, Warszawa-Białystok.

[9] Szreder M. (2004), *Metody i techniki sondażowych badań opinii*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa.

[10] Hague P., Hague N., Morgan C. (2005), *Badania rynkowe w praktyce*, Helion, Gliwice.

[11] Hill N., Alexander J. (2003), *Pomiar satysfakcji i lojalności klientów*, Oficyna Ekonomiczna, Kraków.

Literatura uzupełniająca:

[1] Wersty B. (2000), *Analiza i diagnostyka ekonomiczna. Podstawy teoretyczno-metodyczne*, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Zarządzania, Wrocław.

[2] Bednarski L., Borowiecki R., Duraj J., Kurtys E., Waśniewski E., Wersty B. (2001), *Analiza ekonomiczna przedsiębiorstwa*, Wyd. AE, Wrocław.

- [3] Sawiński Z. (red.) (1992), *Podręcznik socjologicznych badań ankietowych*, Instytut Socjologii i Filozofii PAN, Warszawa.
- [4] Mangione T. (1999), *Ankietowanie pocztowe w badaniach marketingowych i socjologicznych*, PWN, Warszawa.
- [5] Ostasiewicz W. (red.) (2004), *Ocena i analiza jakości życia*, Wyd. AE, Wrocław.

DORADZTWO BANKOWO-UBEZPIECZENIOWE (CREDYT AND INSURANCE ADVISORY SERVICES)

Kierunek: Ekonomia / Rachunkowość i doradztwo finansowe

Forma studiów: stacjonarne I stopnia / studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty:-

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	32/11	VI/VI	III/III	3/4
ćwiczenia	36/19	VI/VI	III/III	

Prowadzący: dr Alicja Janusz, dr Robert Kurek

tel. 757538255, tel. 757538263; budynek i nr pokoju: A89, A99

Treści programowe:

Pojęcie doradztwa finansowego, bankowego i ubezpieczeniowego. Etapy pracy i narzędzia pracy doradcy bankowego i ubezpieczeniowego.

Podmiotowe i przedmiotowe ujęcie doradztwa bankowego

Bank i jego usługi w dobie „rewolucji finansowej”. Istota usług i produktów bankowych – pojęcie, struktura, powiązania, cechy i rodzaje. Tendencje w kształtowaniu nowoczesnej oferty usług bankowych dla różnych segmentów klientów.

Doradztwo w zakresie usług bankowych przeznaczonych dla klientów indywidualnych. Nowe zjawiska i produkty bankowości detalicznej. Lokaty dla klientów indywidualnych (bony lokacyjne, certyfikaty depozytowe, lokaty dynamiczne, lokaty z dopłatami, rachunki rentierskie, lokaty dwuwalutowe, spreadtrading). Nowe formy kredytów dla klientów indywidualnych. Bankowe produkty pakietowe dla osób fizycznych. Identyfikacja potrzeb klienta indywidualnego. Analiza konkurencyjności ofert rynkowych w zakresie usług bankowych z uwzględnieniem preferencji klienta indywidualnego (akceptowany poziom ryzyka i kosztów).

Doradztwo w zakresie usług bankowych dla klienta instytucjonalnego. Nowe zjawiska i produkty bankowości korporacyjnej. Rozliczeniowe usługi bankowe dla klienta instytucjonalnego: nowoczesny rachunek bieżący, rachunek pakietowy i skonsolidowany, rachunek *escrow*. Lokacyjne i kredytowe usługi bankowe dla klienta instytucjonalnego (lokaty automatyczne, kredyt obrotowy, kredyt odnawialny, kredyt płatniczy). Substytucyjne formy kredytu bankowego dla przedsiębiorstw: usługi leasingu, skup wierzytelności (faktoring i forfaiting). Identyfikacja potrzeb klienta instytucjonalnego. Analiza konkurencyjności ofert rynkowych w zakresie usług bankowych z uwzględnieniem preferencji klienta instytucjonalnego.

Operacje zabezpieczające klientów przed ryzykiem walutowym i ryzykiem stopy procentowej: kontrakty terminowe, opcje i swapy walutowe i procentowe.

Podmiotowe i przedmiotowe ujęcie doradztwa ubezpieczeniowego

Organizacja ubezpieczeń w Polsce i na świecie. Doradztwo w zakresie wyboru zakładu ubezpieczeń; normy wypłacalności zakładów ubezpieczeń (ustawowe gwarancje wypłacalności zakładu ubezpieczeń).

Doradztwo w zakresie podejmowaniu decyzji o ubezpieczeniu:

a) Doradztwo na etapie identyfikacji ryzyka ubezpieczeniowego: analiza potrzeb ubezpieczeniowych, elementy zarządzania ryzykiem ubezpieczeniowym.

b) Doradztwo na etapie zawarcia umowy ubezpieczenia: umowa ubezpieczenia, klasyfikacja ubezpieczeń, analiza ogólnych warunków ubezpieczenia, klauzule ubezpieczeniowe.

c) Doradztwo na etapie likwidacji szkód: procedury likwidacji szkód, łańcuch decyzji szkodowej w zakładzie ubezpieczeń, formy realizacji odszkodowań i świadczeń, firmy zajmujące się likwidacją szkód.

Doradztwo ubezpieczeniowe w ujęciu produktów ubezpieczeniowych

Doradztwo w zakresie ubezpieczeń niezyciowych: ubezpieczenia osobowe, ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej; ubezpieczenia komunikacyjne; ubezpieczenia od ognia i innych zdarzeń losowych; ubezpieczenia finansowe; ubezpieczenia rolne; ubezpieczenia transportowe i pozostałe.

Doradztwo w zakresie ubezpieczeń życiowych: specyfika ubezpieczeń na życie; ocena ryzyka w ubezpieczeniach życiowych (tablice trwania życia); typy i rodzaje ubezpieczeń na życie; charakterystyka ubezpieczeń na życie wg klasyfikacji ustawowej; ubezpieczenia na życie w Polsce.

Metody dydaktyczne: prezentacja, dyskusja moderowana, wykłady, studium przypadków, analizy porównawcze produktów bankowych i ubezpieczeniowych

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: zrozumienie istoty usług bankowych i ubezpieczeniowych; poznanie specyfiki usług bankowych dla różnych segmentów klientów; poznanie zasad funkcjonowania rynku bankowego i ubezpieczeniowego, poznanie czynników decydujących o wyborze banku i zakładu ubezpieczeń, poznanie czynników decydujących o wyborze usługi bankowej i ubezpieczeniowej;

umiejętności: praktyczne wykorzystanie wiedzy dotyczące wyboru najodpowiedniejszego banku lub zakładu ubezpieczeń, umiejętność analizy konkurencyjności produktów bankowych i ubezpieczeniowych z uwzględnieniem preferencji klientów, umiejętność identyfikowania pożądanych cech produktów bankowych i ubezpieczeniowych;

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: forma pisemna

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej (test),

Literatura podstawowa:

- [1] Korenik D. (red.) (2006), *Innowacyjne usługi banku*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- [2] Grzywacz J. (2006), *Współpraca przedsiębiorstwa z bankiem*, Difin, Warszawa.
- [3] Monkiewicz J. (red.) (2003), *Podstawy ubezpieczeń, t. 2,3*, Poltext, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Szewczyk R. (red.) (2002), *Bankowa obsługa firmy: rachunki, rozliczenia pieniężne, kredyty inwestycyjne*, Oficyna Ekonomiczna, Kraków.
- [2] Monkiewicz J. (red.) (2000), *Podstawy ubezpieczeń, t. 1 – mechanizmy i funkcje*, Poltext, Warszawa
- [3] Monkiewicz J. (2005), *Jednolity rynek ubezpieczeń w Unii Europejskiej*, Oficyna Wydawnicza Branta, Warszawa.

E-ADMINISTRACJA (e-GOVERNMENT)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Gospodarka i administracja publiczna

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia / studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: -

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
laboratoria	30/12	V/V	III/III	3/2

Prowadzący: dr Beata Bal-Domańska
tel. 757538239; budynek i nr pok.: A38

Treści programowe:

Podstawy prawne administracji elektronicznej (e-administracja) w Polsce. Określenia, podstawy prawne i możliwości praktycznej realizacji dotyczące dokumentu elektronicznego, podpisu elektronicznego. Biuletyn Informacji Publicznej - BIP – podstawy prawne, struktura. Zintegrowana platforma usług administracji publicznej dla społeczeństwa informacyjnego – cele, struktura, praktyczne rozwiązania. System zarządzania elektronicznymi dokumentami i informacją w urzędzie administracji publicznej – cele, struktura, korzyści z wdrożenia. Elektroniczny urząd administracji samorządowej – e-urząd – założenia, struktura, praktyczne rozwiązania, korzyści z wdrożenia. Dostępność e-usług świadczonych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Metody dydaktyczne: wykład wprowadzający w zakres treści przedmiotu, samodzielne pozyskiwanie z Internetu koniecznych materiałów i studiowanie zgodnie z podanym zakresem, wirtualne wizyty studialne w określonych urzędach i instytucjach publicznych, wykonanie praktycznych zadań w oparciu o wdrożone w pracowni komputerowej programy informatyczne: El-dok System, e-Urząd i Systemu DISTRICTUS - zgodnie z metodyką wykorzystania programów.

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: poznanie podstaw teoretyczno-prawnych z zakresu społeczeństwa informacyjnego i e-government w Polsce.

umiejętności: samodzielnego pozyskiwania z Internetu koniecznych materiałów dotyczących podstawowej wiedzy z zakresu e-government w Polsce oraz podstaw stosowania programów informatycznych dotyczących systemów zarządzania elektronicznymi dokumentami i informacją w urzędzie administracji publicznej, a także elektronicznego urzędu administracji samorządowej typu e-urząd.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę .

Forma zaliczenia laboratorium: pisemna.

Warunki zaliczenia laboratorium: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej.

Literatura podstawowa:

- [1] Bal-Domańska B., Salus A., Wstęp do e-administracji: e-obieg dokumentów w administracji publicznej z wykorzystaniem el-Dok-Systemu, Wyd. UE we Wrocławiu, Wrocław 2010.
- [2] Butkiewicz M. (2006), *Internet w instytucjach publicznych*. Wyd. Dyfin. Warszawa.
- [3] Źródła internetowe: m.in.: www.egov.pl, www.egov.edu.pl, www.mswia.gov.pl, www.miastawinterne.pl, www.e-urząd.eu.pl, www.e-administracja.org.pl, <http://epuap.gov.pl/wps/portal/epuap..>
- [3] Czasopismo „E-mentor”.

EKONOMETRIA I (ECONOMETRICS I)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Matematyka, Statystyka opisowa

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	15	V	III	4
laboratoria	15	V	III	

Prowadzący: prof. dr hab. Danuta Strahl, dr Elżbieta Sobczak, dr Małgorzata Markowska, dr Beata Bal-Domańska, dr Jacek Welc
tel. 757538212, 757538237, 757538239, 757538340; budynek i nr pok.: A32, A36, A38, A40

Treści programowe:

Przedmiot ekonometrii. Teorie ekonomii a modelowanie ekonometryczne. Model ekonomiczny a model ekonometryczny. Cele i metody ekonometrii. Elementy opisowego modelu ekonometrycznego. Klasyfikacja modeli ekonometrycznych. Etapy procedury badania ekonometrycznego: specyfikacja zmiennych, konstrukcja modelu, estymacja parametrów strukturalnych i struktury stochastycznej, weryfikacja modelu, aplikacja. Wstępna analiza danych statystycznych wykorzystywanych do budowy modelu ekonometrycznego. Metody doboru postaci analitycznej modelu: aprioryczna, oceny wzrokowej rozrzutu punktów na wykresie korelacyjnym, metoda aproksymacji segmentowej. Estymacja punktowa i przedziałowa. Metody estymacji parametrów modeli ekonometrycznych: klasyczna metoda najmniejszych kwadratów, metoda momentów. Estymacja modeli liniowych z jedną zmienną objaśniającą. Interpretacja parametrów strukturalnych modelu regresji liniowej. Analiza szeregów czasowych. Wizualizacja danych. Zastosowanie w modelowaniu ekonometrycznym pakietu Analiza Danych w programie Excel. Interpretacja wyników modelowania ekonometrycznego.

Geneza, przedmiot i specyfika badań operacyjnych. Podstawy analizy procesów decyzyjnych. Etapy procesu decyzyjnego. Budowa modeli programowania liniowego. Wybrane zagadnienia programowania liniowego. Wybór optymalnej struktury asortymentowej produkcji. Zagadnienie diety lub dobór składu mieszanki. Podstawy teoretyczne rozwiązywania liniowych modeli decyzyjnych. Wyznaczanie rozwiązań liniowych modeli optymalizacyjnych metodą geometryczną. Dualność w zadaniach programowania liniowego. Interpretacja ekonomiczna zmiennych dualnych. Postaci liniowych zadań decyzyjnych (standardowa, kanoniczna i bazowa). Idea algorytmu simplex. Wyznaczanie rozwiązań liniowych modeli optymalizacyjnych metodą simplex. Elementy analizy postoptymalizacyjnej. Wykorzystanie programu Excel (Solver), Bad_oper do rozwiązywania zadań programowania liniowego.

Metody dydaktyczne: ćwiczenia laboratoryjne, zestawy zadań do samodzielnego rozwiązania, opracowanie projektów laboratoryjnych

Założenia i cele przedmiotu:

wiedomości: podstawy teoretyczne i metodologia badań ekonometrycznych, przykłady zastosowań modelowania ekonometrycznego w ekonomii, rozumienie roli i miejsca ekonometrii w analizach i badaniach ekonomicznych, rozumienie modeli ekonometrycznych i zasad konstruowania modeli z jedną zmienną objaśniającą, podstawy teoretyczne i przykłady zastosowań modeli decyzyjnych w ekonomii,

umiejętności: analiza zjawisk ekonomicznych za pomocą narzędzi współczesnej ekonometrii. budowa oraz podejmowanie decyzji na podstawie modeli programowania liniowego wykorzystywanie metodologii badań operacyjnych. Interpretowanie danych wynikających z programowania matematycznego. Wykorzystanie programu Excel do modelowania ekonometrycznego i programowania matematycznego.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę oraz egzaminem na ocenę

Forma zaliczenia laboratoriów: pisemna, projekt.

Forma zaliczenia egzaminu: pisemna.

Warunki zaliczenia laboratoriów: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej oraz wykonanych projektów.

Warunki zaliczenia egzaminu: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej

Literatura podstawowa:

- [1] Maddala G.S. (2006), *Ekonometria*, WN PWN, Warszawa.
- [2] Charenza W.W., Deadman D.F. (1997), *Nowa ekonometria*, PWE, Warszawa.
- [3] Strahl D., Sobczak E., Markowska M., Bal-Domańska B. (2004), *Modelowane ekonometryczne Excelem. Materiały pomocnicze do laboratoriów z ekonometrii*, Wyd. AE, Wrocław (laboratoria).
- [4] Osińska M. (red.) (2007), *Ekonometria współczesna*, Wydawnictwo „Dom Organizatora”, Toruń.
- [5] Dziechciarz J. (red.) (2003), *Ekonometria. Metody, przykłady, zadania*, Wyd. AE, Wrocław.
- [6] Nowak E. (2006), *Zarys metod ekonometrii. Zbiór zadań*, WN PWN, Warszawa.
- [7] Welfe A. (red.) (2003), *Ekonometria. Zbiór zadań*, PWE, Warszawa.
- [8] Trzaskalik T. (2008), *Wprowadzenie do badań operacyjnych z komputerem*, PWE, Warszawa.
- [9] Kukuła K. (red.) (2004), *Badania operacyjne w przykładach i zadaniach*, PWN, Warszawa.
- [10] Sikora W. (red.) (2008), *Badania operacyjne*, PWE, Warszawa.
- [11] Lipiec-Zajchowska M.(red.) (2003), *Badania operacyjne*, Wyd. C.H. Beck, Warszawa.
- [12] Ignasiak E. (red.) (2001), *Badania operacyjne*, PWE, Warszawa.
- [13] Trzaskalik T. (red.) (2000), *Badania operacyjne z komputerem*, Wyd. Absolwent, Łódź, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Guzik B. (2008), *Podstawy ekonometrii*, Wyd. AE, Poznań.
- [2] Welfe A. (2003), *Ekonometria: metody i ich zastosowanie*, PWE, Warszawa.
- [3] Borkowski B., Dudek H., Szczęsny W. (2003), *Ekonometria. Wybrane zagadnienia*, WN PWN, Warszawa.
- [4] Gajda J.B. (2004), *Ekonometria*, C.H. Beck, Warszawa.
- [5] Kufel T. (2007), *Ekonometria. Rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem programu GRETL*, PWN, Warszawa.
- [6] Guzik B. (2002), *Ekonometria i badania operacyjne: zagadnienia podstawowe*, Wyd. Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, Poznań.
- [7] Witkowska D. (2000), *Metody wspomagające podejmowanie decyzji w zarządzaniu: podstawy badań operacyjnych*, Firma Księgarsko-Wydawnicza „Menadżer”, Łódź.
- [8] Krawczyk S. (1996), *Badania operacyjne dla menedżerów*, Wyd. Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu, Wrocław.

EKONOMETRIA I (ECONOMETRICS I)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Matematyka, Statystyka opisowa

Charakterystyka zajęć dydaktycznych

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	10	V	III	5
ćwiczenia	10	V	III	
laboratoria	10	V	III	

Prowadzący: prof. dr hab. Marek Walesiak, dr Zbigniew Panasiewicz
tel. 757538285, 757538279; budynek i nr pok.: B8, A84

Treści programowe

Ekonometria – zagadnienia wstępne: historia ekonometrii; teorie ekonomii a modelowanie ekonometryczne; model, model ekonomiczny, model ekonometryczny; cele ekonometrii; elementy modelu ekonometrycznego; regresja I i II rodzaju; klasyfikacja modeli ekonometrycznych; etapy modelowania ekonometrycznego.

Dobór zmiennych do modelu ekonometrycznego: określenie zmiennej objaśnianej (dla modelu jednorodnaniowego) lub zmiennych objaśnianych (dla modelu wielorodnaniowego); ustalenie listy zmiennych objaśniających; przykład doboru zmiennych.

Metody wyboru postaci analitycznej modelu ekonometrycznego. Transformacja liniowa.

Klasyczny model regresji liniowej jednej zmiennej objaśniającej: założenia klasycznego modelu regresji liniowej jednej zmiennej objaśniającej; metody estymacji (metoda najmniejszych kwadratów, metoda momentów); estymacja parametrów struktury stochastycznej (błędy średnie estymatorów i wariancja składnika losowego, przedziały ufności dla parametrów, analiza wariancji w modelu regresji prostej); interpretacja parametrów strukturalnych modelu regresji liniowej jednej zmiennej objaśniającej; predykcja w modelu regresji prostej; przykład.

Weryfikacja modelu regresji liniowej jednej zmiennej objaśniającej: procedura weryfikacji statystycznej i merytorycznej (weryfikacja hipotez modelu ekonomicznego); procedura weryfikacji statystycznej – wybrane elementy: badanie normalności rozkładu składnika losowego, badanie istotności współczynników regresji.

Analiza szeregów czasowych.

Laboratoria komputerowe z wykorzystaniem oprogramowania R pokazujące praktyczne aspekty modelowania ekonometrycznego dla zagadnień poruszanych na wykładzie i ćwiczeniach.

Metody dydaktyczne: ćwiczenia laboratoryjne, zestawy zadań do samodzielnego rozwiązania, opracowanie projektów laboratoryjnych

Założenia i cele przedmiotu

wiadomości: podstawy teoretyczne i przykłady zastosowań modelowania ekonometrycznego w ekonomii

umiejętności: budowa oraz podejmowanie decyzji na podstawie modeli ekonometrycznych

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę oraz egzaminem na ocenę

Forma zaliczenia ćwiczeń: pisemna, projekty.

Forma zaliczenia egzaminu: pisemna.

Warunki zaliczenia ćwiczeń: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej (ćwiczenia), wykonanych projektów (laboratoria) oraz aktywności na zajęciach.

Warunki zaliczenia egzaminu: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej. Uzyskanie z pracy co najmniej 50% punktów.

Literatura podstawowa

[1] Maddala G.S. (2006), *Ekonometria*, WN PWN, Warszawa.

[2] Walesiak M., Gatnar E. (red.), *Statystyczna analiza danych z wykorzystaniem programu R*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2009.

[3] Dziechciarz J. (red.) (2003), *Ekonometria. Metody, przykłady, zadania*, Wyd. AE, Wrocław.

[4] Nowak E. (2002), *Zarys metod ekonometrii. Zbiór zadań*, WN PWN, Warszawa.

[5] Welfe A. (red.) (2003), *Ekonometria. Zbiór zadań*, PWE, Warszawa.

[6] R Development Core Team (2011), *R: A language and environment for statistical computing*. R Foundation for Statistical Computing, Vienna, Austria. URL <http://www.R-project.org>.

Literatura uzupełniająca

[1] Kufel T. (2011), *Ekonometria. Rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem programu GRETL*, PWN, Warszawa.

[2] Gruszczyński M., Kuszewski T., Podgórska M. (red.), *Ekonometria i badania operacyjne*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2009.

[3] Welfe A. (2003), *Ekonometria*, PWE, Warszawa.

[4] Borkowski B., Dudek H., Szczesny W. (2003), *Ekonometria. Wybrane zagadnienia*, WN PWN, Warszawa.

[5] Bartosiewicz S. (1989), *Ekonometria*, PWE, Warszawa.

— ✧ —

EKONOMIA INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ (ECONOMICS OF EUROPEAN INTEGRATION)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia / studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty:

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	30/30	IV/IV	II/II	4/4

Prowadzący: dr Jerzy Ładysz

tel. 757538266, 757538257; budynek i nr pok.: H22

Treści programowe:

Pojęcie, warunki i korzyści ekonomiczne integracji międzynarodowej. Geneza i rozwój integracji w Europie. Integracja rynkowa - modele unii celnej i wspólnego rynku. Etapy integracji europejskiej - proces pogłębiania i poszerzania integracji. Jednolity rynek europejski. Modele integracji (federalizm, konfederalizm, neofunkcjonalizm, funkcjonalizm). Formy integracji (strefa wolnego handlu, unia celna, wspólny rynek, unia walutowa, unia gospodarcza, unia polityczna).

Teoria optymalnego obszaru walutowego. Unia Gospodarcza i Walutowa. Kryteria członkostwa w unii gospodarczo-walutowej (kryteria konwergencji).

System prawny UE (źródła prawa wspólnotowego, rodzaje aktów prawnych). Traktat z Lizbony.

System instytucjonalny UE (Parlament Europejski, Rada Europejska, Rada Unii Europejskiej, Komisja Europejska, Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej, Europejski Bank Centralny, Trybunał Obrachunkowy, Komitet Ekonomiczno-Społeczny, Komitet Regionów).

Finanse Unii Europejskiej. Budżet UE (zasady budżetowe, źródła dochodów, wydatki z budżetu, składka członkowska Polski, transfery z budżetu UE dla Polski). Harmonizacja podatków pośrednich i bezpośrednich w Unii Europejskiej.

Koordinacja i integracja polityk gospodarczych w Unii Europejskiej. Polityka pieniężna strefy euro. Koszty i korzyści przyjęcia euro. Polityka spójności Unii Europejskiej. Wspólna polityka handlowa Unii Europejskiej. Polityka konkurencji. Zasady udzielania pomocy publicznej w UE. Wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa Unii Europejskiej. Polityka społeczna Unii Europejskiej (demografia Europy – kierunki zmian i problemy, ekonomiczne konsekwencje starzenia się ludności UE). Polityka zatrudnienia.

Europejskie ugrupowania współpracy terytorialnej. Nowe wyzwania w polityce Unii Europejskiej. Przyszłość Unii Europejskiej.

Metody dydaktyczne: wykład, studium przypadków

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: podstawy teoretyczne i przykłady integracji rynków i polityk w Unii Europejskiej; pogłębienie wiedzy z zakresu teorii i praktyki integracji europejskiej oraz możliwości, jakie stwarza członkostwo Polski w Unii Europejskiej

umiejętności: rozumienia zagadnień integracji rynków i polityk w Unii Europejskiej; zastosowanie koncepcji teoretycznych z zakresu międzynarodowej integracji gospodarczej do analizy funkcjonowania Unii Europejskiej; rozumienia znaczenia integracji dla gospodarek krajów członkowskich Unii Europejskiej.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się egzaminem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej

Literatura podstawowa:

- [1] Barcz J., Kawecka-Wyrzykowska E., Michałowska-Gorywoda K. (2007), *Integracja europejska*, wydanie 2, Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., Warszawa.
- [2] *Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu*, Komunikat Komisji Europejskiej, Bruksela 3.03.2010.
- [3] Ładysz J. (2008), *Polityka strukturalna Polski i Unii Europejskiej*, PWE, Warszawa.
- [4] *Wersje skonsolidowane Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz Karta praw podstawowych Unii Europejskiej*, Rada Unii Europejskiej, Bruksela 28 maja 2010 r.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Wilk K., Borowiec J. (2005), *Integracja europejska*, Wyd. AE we Wrocławiu, Wrocław.
- [2] Kawecka-Wyrzykowska E. (2009), *Polityki gospodarcze Unii Europejskiej*, Wyd. SGH, Warszawa.
- [3] Marszałek A. (2004), *Integracja europejska. Podręcznik akademicki*, PWE, Warszawa.
- [4] Molle W. (2000), *Ekonomika integracji europejskiej: (teoria, praktyka, polityka)*, wydanie 3, Wyd. Fundacja Gospodarcza, Gdańsk.
- [5] Wysokińska Z., Witkowska J. (2004), *Integracja europejska: dostosowanie w Polsce w dziedzinie polityk*, PWN, Warszawa.

— ✧ —

EKONOMIKA MIASTA (URBAN ECONOMICS)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Gospodarka i administracja publiczna

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia / studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Gospodarka lokalna

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	15/6	IV/IV	II/II	2/2
ćwiczenia	15/6	IV/IV	II/II	

Prowadzący: dr Andrzej Sztando

tel. 757538240, budynek i nr pok.: A39.

Treści programowe: urbanizacja i jej aspekty, teoria bazy ekonomicznej miasta, metody identyfikacji i pomiaru funkcji egzogenicznych, typy funkcjonalne miast, fazy rozwoju miasta, modele struktury przestrzennej miast, progi przestrzennego rozwoju miasta, momenty krytyczne rozwoju miasta, funkcjonowanie podmiotów gospodarczych w strukturze miasta, walory użytkowe miasta, cena ziemi, gospodarka gruntami miejskimi, optimum wielkości miasta, wielkość miasta a kształt jego wyposażenia w infrastrukturę techniczną, polityka urbanistyczna, planowanie miejscowe, koszty rozwoju miasta, zarządzanie miastem, zarządzanie rozwojem miasta, planowanie strategiczne.

Metody dydaktyczne: wykład, studia przypadków, analiza aktów prawnych,

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: z zakresu warunków i czynników rozwoju miasta, możliwości oddziaływania władzy miejskiej na podmioty gospodarcze zlokalizowane w mieście, kształtowanie warunków bytowych i walorów użytkowych kierowanych do miasta, planowanie strategicznego rozwoju miasta,
 umiejętności: identyfikacja progów przestrzennych oraz momentów krytycznych rozwoju miasta oraz umiejętność ich likwidacji lub minimalizowania skutków, formułowanie strategii rozwoju miasta, dokonywanie wyboru różnych wariantów rozwoju.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę.

Forma zaliczenia: pisemna, projekty.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej oraz wykonanych projektów.

Literatura podstawowa:

- [1] Broń R. (2001), *Ekonomika i zarządzanie miastem*, Akademia Ekonomiczna we Wrocławiu, Wrocław.
- [2] Markowski T., Stawasz D., (2001), *Ekonomiczne i środowiskowe aspekty zarządzania rozwojem miast i regionów*, Uniwersytet Łódzki, Łódź.
- [3] Broń R., (1998), *Zarządzanie rozwojem lokalnym – studium przypadków*, Akademia Ekonomiczna we Wrocławiu, Wrocław.
- [4] Bury P., Markowski T., Reguński J., (1996), *Podstawy ekonomiki miasta*, Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości, Łódź.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Czornik M., (2000), *Promocja miasta*, Wydawnictwo Uczelniane AE w Katowicach, Katowice.
- [2] Czornik M., (2004), *Miasto. Ekonomiczne aspekty funkcjonowania*, Wydawnictwo Uczelniane AE w Katowicach, Katowice.
- [3] Pęski W., (1999), *Zarządzanie zrównoważonym rozwojem miast*, Arkady, Warszawa.
- [4] Markowski T. (1999), *Zarządzanie rozwojem miast*, PWN, Warszawa.

ELEKTRONICZNE ŹRÓDŁA INFORMACJI NAUKOWEJ (ELECTRONIC SOURCES OF SCIENCES INFORMATION)

Kierunek/specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne –

Charakterystyka zajęć dydaktycznych

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	4	III	II	–
e-learning	2	III	II	–

Prowadzący: mgr Elżbieta Piotrowska, mgr Halina Nikiporowicz

tel. 757538224, 757538236 ; budynek i nr pok.: A78, A75

Treści programowe:

Podstawowe usługi oferowane przez bibliotekę, regulamin, struktura organizacyjna.

Zasady tworzenia bibliografii załącznikowej, opisu bibliograficznego i przypisów wydawnictw zwartych. Opis bibliograficzny książki, opis bibliograficzny pracy zbiorowej, fragmentu (rozdziału) książki z pracy zbiorowej. Tworzenie opisów wydawnictw ciągłych: opis bibliograficzny czasopisma, artykułu z czasopisma. Tworzenie opisu bibliograficznego normy. Opis bibliograficzny dokumentów elektronicznych: książka na płycie CD-ROM, książka w Internecie, strona www, artykuł w czasopiśmie internetowym.

Wyszukiwanie dokumentów naukowych i informacji za pomocą źródeł elektronicznych. Elementy witryny internetowej biblioteki – prezentacja zakładki. Katalogi centralne: Biblioteka Narodowa, KaRo, Fidkar. Bibliografia pracowników naszej uczelni. Bazy w dostępie internetowym subskrybowane przez Bibliotekę: Municipium, Ibuk, BazEkon EMIS Emerging Markets, e-czasopisma.

Metody dydaktyczne: wykład interaktywny, studium przypadków

Założenia i cele przedmiotu

wiadomości: pozyskanie wiedzy na temat tworzenia bibliografii załącznikowej, przypisów, poznanie bibliotecznych systemów informacyjnych oraz podstawowych usług bibliotecznych

umiejętności: praktyczne zastosowanie wiedzy przy tworzeniu bibliografii, umiejętność samodzielnego posługiwania się źródłami informacji naukowej.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: uczestnictwo w wykładzie

Literatura podstawowa

1. PN-ISO 690:2000. Dokumentacja. Przypisy bibliograficzne. Zawartość, forma i struktura.
2. PN-ISO 690-2:1999. Informacja i dokumentacja. Przypisy bibliograficzne. Dokumenty elektroniczne i ich części.

- Urban St., Ładoński W., *Jak napisać dobrą pracę magisterską*, wyd.7, Wrocław, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego 2010.
- Medoń-Wosz Anita, Sławiński Krzysztof: Bibliografia załącznikowa [online]. Kraków: Biblioteka Główna Akademii Ekonomicznej, 2002 [dostęp 19 września 2005]. Dostępny w World Wide Web: <http://kangur.ue.krakow.pl/Biblioteka/Wi/zalaczniki.php?>
- <http://www.bg.ue.wroc.pl/>

Literatura uzupełniająca

- Zenderowski R. *Technika pisania prac magisterskich i licencjackich : krótki przewodnik po metodologii pisania pracy dyplomowej*. Warszawa, CeDeWu 2009.

FILOZOFIA (PHILOSOPHY)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia / studia stacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: -

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	30 / 26	I / I	I / I	4 / 3

Prowadzący: prof. zw. dr hab. Jan Kurowicki
tel. 757538347, 757538305; budynek i nr pok.: H4

Treści programowe:

I. Zagadnienia wstępne:

- Znaczenie nazwy „filozofia”.
- Kulturowe i społeczne źródła filozofii.
- Filozofia, jako filozoficzna podstawa działalności naukowej i artystycznej.
- Dziedziny filozofii: teoria poznania, metafizyka, aksjologia, filozofia człowieka.

II. Teoria poznania:

- Zagadnienie prawdy. Klasyczne i nieklasyczne sposoby jej pojmowania; charakterystyka i opis ich źródeł.
- Zagadnienia źródeł poznania. Aprioryzm i empiryzm oraz racjonalizm i irracjonalizm.
- Problem granic poznania. Realizm i idealizm poznawczy; agnostycyzm.
- Stosunek teorii poznania do innych dziedzin filozofii.

III. Metafizyka:

- Pochodzenie nazwy "metafizyka". Podział jej zagadnień.
- Twierdzenia ontologiczne.
- Problem przedmiotów idealnych. Spór o uniwersalia.
- Współczesna postać sporu o uniwersalia.
- Idealizm i materializm w ontologii.

IV. Aksjologia:

- Filozofie źródeł wartości. Obiektywizm i relatywizm aksjologiczny.
- Dziedziny aksjologii: etyka, estetyka, teoria wartości prakseologicznych.
- Etyka opisowa i normatywna. Charakterystyka wybranych wartości: dobro, dobro wspólne, sprawiedliwość, godność.
- Estetyka opisowa i normatywna. Charakterystyka wybranych wartości: piękno, brzydota, wzniosłość.

V. Filozofia człowieka:

- Filozofia człowieka jako podstawa filozofii.
- Filozofia człowieka jako koncepcja człowieka oparta o wiedzę naukową.
- Filozofia człowieka jako spadkobierczyni filozofii transcendentalnej.
- Filozofia człowieka i załamanie się tradycji.

Metody dydaktyczne: analiza podstawowych kategorii filozoficznych

Założenie i cele przedmiotu:

wiadomości: opanowanie struktury przedmiotowej propedeutyki filozofii.

umiejętności: posługiwanie się kategoriami filozoficznymi.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się egzaminem na ocenę

Forma zaliczenia: zaliczenie w formie pisemnej

Warunki zaliczenia: uczestnictwo w wykładzie, opanowanie treści programowych, ocena pozytywna uzyskana z egzaminu

Literatura podstawowa:

- [1] Ajdukiewicz K. (1993), *„Zagadnienia i kierunki filozofii”*, Warszawa.

- [2] „Filozofia, *Podstawowe pytania*” red. E. Martens i H. Schnödelbach, Warszawa 1995.
 [3] Tatariewicz W. (1998), „*Historia filozofii*” t 1-3, Warszawa.

FINANSE I RACHUNKOWOŚĆ MAŁEJ FIRMY (SMALL BUSINESSES FINANCE AND ACCOUNTING)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Rachunkowość i doradztwo finansowe

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia / studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty:

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	14/7	III/III	II/II	3/3
ćwiczenia	14/8	III/III	II/II	

Prowadzący: dr Magdalena Swacha-Lech

tel. 757538384, budynek i nr pok.: A83

Treści programowe:

Charakterystyka decyzji finansowych w małej firmie. Zarządzanie podatkami (instrumenty i strategie podatkowe). Źródła finansowania majątku. Finansowanie działalności bieżącej małego przedsiębiorstwa. Dostępność zewnętrznych źródeł finansowania dla małych firm.

Cel i zadania rachunkowości w małej firmie, istota ewidencji podatkowej. Wybór formy ewidencji podatkowej. Karta podatkowa. Zakres opodatkowania kartą podatkową. Obowiązki ewidencyjne (ewidencja zatrudnienia, karty wynagrodzeń pracowników, ewidencja wartości sprzedaży). Zasady ustalania podatku dochodowego. Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych. Podmioty objęte ryczałtem ewidencjonowanym oraz podmioty wyłączone z ryczałtu. Stawki ryczałtu. Ewidencja przychodów. Wykaz środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych. Ewidencja wyposażenia. Księga zamówień. Spis towarów. Zasady ustalania podatku dochodowego.

Podatkowa księga przychodów i rozchodów. Zakres podmiotowy obowiązku prowadzenia księgi przychodów i rozchodów oraz zakres zwolnień. Otwarcie i zasady prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów. Budowa księgi podatkowej. Terminy i zasady dokonywania zapisów w księdze. Zasady ewidencji kosztów. Ewidencja sprzedaży. Ewidencja środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych. Ewidencja wyposażenia oraz inne dodatkowe ewidencje prowadzone łącznie z księgą przychodów i rozchodów. Przykłady zapisów w podatkowej księdze przychodów i rozchodów. Inwentaryzacja jako narzędzie weryfikacji zapisów w księdze. Zamknięcie księgi.

Księgi rachunkowe w małych firmach – otwarcie, budowa, prowadzenie i zamknięcie (w oparciu o prawo bilansowe). Przejście z podatkowej księgi przychodów i rozchodów na księgę rachunkową.

Zasady ewidencji podatku od towarów i usług.

Analiza porównawcza form ewidencji podatkowej.

Obowiązki sprawozdawcze małych firm na potrzeby urzędu skarbowego i GUS.

Metody dydaktyczne: wykład, studium przypadków, zestawy zadań do samodzielnego rozwiązania.

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: zapoznanie się z głównymi zagadnieniami z dziedziny finansów, charakterystycznymi dla małych firm oraz poznanie istoty różnych form ewidencji w małej firmie;

umiejętności: praktyczne umiejętności w zakresie ewidencji podatkowej w formie zryczałtowanej (karta podatkowa, ryczałt ewidencjonowany) oraz na zasadach ogólnych (podatkowa księga przychodów i rozchodów); wypełnianie deklaracji dla celów podatku dochodowego.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej.

Literatura podstawowa:

- [1] Akty prawne: Ustawa z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz.U. 1998 r. Nr 144, poz. 930 z późn. zm.), Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz.U. 2010 r. Nr 51, poz. 307 z późn. zm.), Rozporządzenie MF z dnia 17 grudnia 2002 r. w sprawie prowadzenia kart przychodów (Dz.U. 2002 r. Nr 219, poz. 1839), Rozporządzenie MF z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów (Dz.U. 2003 r. Nr 152, poz. 1475 z późn. zm.).
- [2] Martyniuk T. (et al.) (2011), *Małe przedsiębiorstwo: rejestracja, podatki, ewidencja, sprawozdawczość: ze zbiorem zadań i dokumentacją na płycie CD*, Ośrodek Doradztwa i Doskonalenia Kadr, Gdańsk.
- [3] Skowronek-Mielczarek A. (2007), *Małe i średnie przedsiębiorstwa. Źródła finansowania*, C.H. Beck, Warszawa.
- [4] Markowski W. (2011), *ABC small business'u*, MARCUS s. c., Łódź.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Czasopisma: „Prawo Przedsiębiorcy”.
- [2] Tokarski A (et al.) (2011), *Księgowość w małej i średniej firmie: uproszczone formy ewidencji*, CeDeWu, Warszawa.
- [3] Niemczyk R (2009), *Rachunkowość małych i średnich przedsiębiorstw*, Oficyna Wydawnicza „Unimex”, Wrocław.

FINANSE OSOBISTE (PERSONAL FINANCE)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Rachunkowość i doradztwo finansowe

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia / studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty:

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykład	14/4	IV/IV	II/II	2/2
ćwiczenia	10/6	IV/IV	II/II	

Prowadzący: mgr Damian Kubiak

tel. 757538241; budynek i nr pok.: A99

Treści programowe:

Organizacja finansów osobistych w gospodarstwie domowym.. Analiza ekonomiczno-finansowa gospodarstwa domowego. Strumienie dochodów oraz wydatków gospodarstw domowych. Oszczędności i proces oszczędzania. Wybrane teorie oszczędności. Motywy dokonywania oszczędności. Determinanty i prawidłowości zachowań ekonomicznych gospodarstw domowych.

Ryzyko starości oraz sposoby zarządzania tym ryzykiem w gospodarstwie domowym. Starość jako motyw dokonywania oszczędności. Charakterystyka systemów emerytalnych. Uregulowania prawne dotyczące systemu emerytalnego ze szczególnym uwzględnieniem dobrowolnych form gromadzenia oszczędności emerytalnych. Typologia i charakterystyka fakultatywnych form zabezpieczenia dochodów na starość.

Ryzyka w procesie oszczędzania i sposoby zabezpieczania się przed nimi. Zarządzanie ryzykiem w gospodarstwie domowym.

Kryteria wyboru produktu oszczędnościowego i ocena jego atrakcyjności. Analiza możliwości inwestycyjnych przy wykorzystaniu ofert banków, towarzystw funduszy inwestycyjnych, zakładów ubezpieczeń, akcji, obligacji, nieruchomości etc.

Kryteria wyboru produktu kredytowego oraz ocena jego atrakcyjności. Analiza ofert kredytów hipotecznych, samochodowych, konsumpcyjnych, walutowych, pożyczek społecznościowych. Zdolność kredytowa kredytobiorcy i sposoby zabezpieczenia spłat kredytów. Optymalizacja procesu spłaty kredytu. Problem bankructwa i wypłacalności gospodarstwa domowego.

Kwestie podatkowe w procesie oszczędzania i wydatkowania środków gospodarstwa domowego.

Budowa modelu zarządzania finansami osobistymi

Metody dydaktyczne: wykład / ćwiczenia, zestawy zadań problemowych do samodzielnego rozwiązania

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: zapoznanie się najpopularniejszymi teoriami w ekonomii oraz ryzykiem starości, poznanie cech polskiego systemu emerytalnego, poznanie form gromadzenia oszczędności na starość, zapoznanie się metodami oceny atrakcyjności poszczególnych form

umiejętności: umiejętność konstrukcji modelu zarządzania finansami w gospodarstwie domowym, praktyczne zastosowanie metod oceny atrakcyjności form dokonywania oszczędności i inwestycji oraz optymalizacja wydatków

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej oraz wykonanych projektów

Literatura podstawowa:

- [1] Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych, Dz. U. z 2004 r. Nr 116, poz. 1207 z późn. zm.
- [2] Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 o indywidualnych kontach emerytalnych, Dz. U. z 2004 r. Nr 116, poz. 1205 z późn. zm.
- [3] Bywalec Cz. (2009), *Ekonomika i finanse gospodarstw domowych*. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- [4] Korenik D. (2003), *Oszczędzanie indywidualne w Polsce. Produkty różnych pośredników i ich atrakcyjność*. Wydawnictwo AE we Wrocławiu, Wrocław.

- [5] Lipiński M. (2008), *Finanse osobiste. Świadome zarządzanie własnym portfelem*, Wydawnictwo One Press, Gliwice.
- [6] Kubiak D. (2004), *Zarządzanie ryzykiem starości w gospodarstwie domowym*. [w:] *Inwestycje finansowe i ubezpieczenia - tendencje światowe a polski rynek*. K. Jajuga i W. Ronka-Chmielowiec (red.). Prace Naukowe AE we Wrocławiu Nr 1037, Wrocław, s.349-355.
- [7] Kubiak D. (2004), *Ryzyko starości jako ryzyko społeczne*. [w:] *Finanse i rachunkowość - teoria i praktyka*. G. Borys (red.). Prace Naukowe AE we Wrocławiu Nr 1040, Wrocław, s.66-73.

Literatura dodatkowa:

- [1] Stroński E. (2004), *Ubezpieczenia na życie. Teoria i praktyka*. Wydawnictwo Poltext, Warszawa.
- [2] Gabryelczyk K. (2006), *Fundusze inwestycyjne*, Oficyna Ekonomiczna, Kraków.
- [3] Szumlicz T., Żukowski M. (red.) (2004), *Systemy emerytalne w krajach Unii Europejskiej*, Wydawnictwo Twigger, Warszawa.
- [4] Elder A. (2001), *Zawód inwestor giełdowy*, Oficyna Ekonomiczna, Kraków
- [5] Kubiak D. (2007), *Indywidualne konta emerytalne jako dobrowolna forma gromadzenia oszczędności emerytalnych*. [w:] *Finanse i rachunkowość w zarządzaniu gospodarką narodową*. G. Borys (red.). Prace Naukowe AE we Wrocławiu Nr 1186, Wrocław, s 53-62, ss. 238.

FINANSE PRZEDSIĘBIORSTWA (ENTERPRISE FINANCE)

Kierunek/ specjalność: Ekonomia / Rachunkowość i doradztwo finansowe

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia / studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: -

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	20 / 8	IV / IV	II / II	4 / 3
ćwiczenia	13 / 12	IV / IV	II / II	

Prowadzący: dr Andrzej Koza,

tel. 757538255, budynek i nr pok.: A99

Treści programowe:

Decyzje finansowe przedsiębiorstwa i przesłanki ich podejmowania. Uwarunkowania zewnętrzne, które należy uwzględnić przy podejmowaniu decyzji finansowych (wpływ koniunktury gospodarczej, inflacji, polityki fiskalnej, polityki budżetowej, polityki monetarnej i interwencjonizmu państwowego realizowanego za pomocą instrumentów finansowych). Uwarunkowania wewnętrzne podejmowania decyzji finansowych (struktura kapitałowa, zdolność kredytowa).

Ryzyko w działalności przedsiębiorstwa: ryzyko gospodarcze (wytwórcy) i ryzyko finansowe.

Kapitały i sposoby ich pozyskania, a prawne przedsiębiorstw, podstawowe relacje pomiędzy strukturami aktywów i pasywów, zasady kształtowania struktury pasywów - strategie tworzenia i źródła zasilania w kapitał własnych przedsiębiorstw o różnych formach organizacyjno-prawnych, pozyskiwanie kapitałów własnych w spółkach osobowych i kapitałowych, pozyskiwanie kapitałów obcych (emisja obligacji korporacyjnych, kredyty i pożyczki), koszt kapitału (średnioważony i krańcowy), struktura kapitału a ryzyko finansowe.

Kształtowanie struktury aktywów przedsiębiorstwa: kształtowanie struktury aktywów trwałych- strategie i zasady amortyzacji aktywów a wysokość nadwyżki finansowej, kształtowanie struktury aktywów obrotowych-zarządzanie aktywami obrotowymi przedsiębiorstwa, cykl inkasa należności brutto i netto, strategie finansowania środków obrotowych (strategia agresywna, równowagi i zachowawcza oraz strategie mieszane)

Alternatywne formy finansowania działalności finansowej: leasing, franchising, factoring, venture capital, - analiza porównawcza i studium przypadków w zakresie korzyści stosowania poszczególnych form finansowania (leasing a kredyt, franszyza, factoring a kredyt obrotowy).

Pomoc publiczna dla przedsiębiorców: formy i zasady finansowej pomocy udzielanej przedsiębiorstwom przez różne jednostki i podmioty publiczne, warunki korzystania z tej formy wsparcia finansowego przez przedsiębiorstwa.

Zastosowanie analizy finansowej w zarządzaniu przedsiębiorstwem. Analiza finansowa jako narzędzie optymalizacji procesów gospodarczych firmy: pojęcie, zakres i funkcje analizy finansowej, zasady uwzględniania inflacji w analizie finansowej, analiza wstępna sprawozdań finansowych, analiza wskaźnikowa (wskaźniki rentowności, wskaźniki płynności finansowej, sprawności działania i zadłużenia oraz rynkowej wartości akcji i kapitału).

Metody dydaktyczne: Wykłady, studium przypadków studium przypadków, zadania do samodzielnego rozwiązania

Założenia i cele przedmiotu: poznanie podstawowych sposobów rozwiązywania problemów finansowych w działalności przedsiębiorstwa; przeprowadzanie analizy finansowej przedsiębiorstwa, sporządzanie planów i projekcji finansowych.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę i egzaminem na ocenę na studiach stacjonarnych; na studiach niestacjonarnych – zaliczeniem na ocenę.

Forma zaliczenia ćwiczeń: pisemna – test wyboru

Forma zaliczenia wykładów: pisemna test wyboru

Warunki zaliczenia ćwiczeń: ocena pozytywna uzyskana na podstawie testu – min. 50% poprawnych odpowiedzi.

Warunki zaliczenia wykładów: ocena pozytywna uzyskana na podstawie testu – min. 50% poprawnych odpowiedzi.

Literatura podstawowa:

[1] Bień W., *Zarządzanie finansami przedsiębiorstwa*, Difin, Warszawa 2008

[2]. M. Sierpińska, T. Jachna *Ocena przedsiębiorstwa według standardów światowych*, PWN, Warszawa 2007.

Literatura uzupełniająca:

[1] red. Szyszko L., *Finanse przedsiębiorstwa*, PWE, Warszawa 2004

[2] Bednarski L., Borowiecki R., Duraj J., Kurtys E., Waśniewski T., Wersty B., *Analiza ekonomiczna przedsiębiorstwa*, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu, Wrocław 2001.

[3] Brigham E.F., Gapenski L.C., *Zarządzanie finansami*, PWE, Warszawa 2000.

— ✧ —

FINANSE PUBLICZNE (PUBLIC FINANCE)

Kierunek / specjalność: Ekonomia/ realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia / studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Makroekonomia I, Ekonomia integracji europejskiej

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykład	16/ 12	VI/VI	III/III	3/3
ćwiczenia	14/ 12	VI/VI	III /III	

Prowadzący: dr Arkadiusz Babczuk; mgr Wojciech Krawiec

tel. 757538263, 757538219; budynek i nr pok.: A90, A99

Treści programowe:

Ogólna charakterystyka finansów publicznych: pojęcie i zakres finansów publicznych, finanse publiczne a sektor publiczny, funkcje finansów publicznych (funkcja alokacyjna, funkcja redystrybucyjna, funkcja stabilizacyjna), polityka fiskalna (istota, cele, rodzaje), przegląd teorii finansów publicznych.

System finansów publicznych: struktura systemu finansów publicznych, budżet państwa jako ogniwo systemu finansów publicznych (pojęcie budżetu państwa, cechy i funkcje budżetu państwa, zasady budżetowe, klasyfikacja budżetowa, procedura budżetowa), budżety jednostek samorządu terytorialnego (pojęcie i zadania samorządu terytorialnego, źródła finansowania zadań lokalnych oraz regionalnych, pojęcie budżetu jednostki samorządu terytorialnego, funkcje budżetu jednostki samorządu terytorialnego, procedura budżetowa), formy organizacyjne realizacji gospodarki budżetowej (jednostki budżetowe, zakłady budżetowe, gospodarstwa pomocnicze tworzone jednostek budżetowych), pojęcie i typologia funduszy celowych oraz agencji wykonawczych, charakterystyka pozostałych typów jednostek wchodzących w skład sektora finansów publicznych. Budżet a Skarb Państwa.

Charakterystyka źródeł dochodów publicznych: rodzaje dochodów publicznych, ogólna charakterystyka podatków (pojęcie podatku oraz systemu podatkowego, elementy techniki podatkowej, typologia podatków, zasady podatkowe), reakcje podatników na obowiązek podatkowy, ogólna charakterystyka systemu podatkowego w Polsce, niepodatkowe dochody publiczne.

Wydatki publiczne: istota i rodzaje wydatków publicznych, granice wydatków publicznych, przyczyny wzrostu wydatków publicznych, wydatki publiczne a polityka gospodarcza i społeczna państwa. racjonalizacja wydatków publicznych – budżetowanie zadaniowe, planowanie wieloletnie, metody realizacji zamówień publicznych, partnerstwo publiczno-prywatne. Pomoc publiczna dla przedsiębiorców.

Dyscyplina finansów publicznych: pojęcie, czyny stanowiące naruszenie dyscypliny finansów publicznych, rodzaje kar, organy prowadzące postępowania w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Deficyt budżetowy i dług publiczny: pojęcie, rodzaje i źródła finansowania deficytu budżetowego, pojęcie i cechy długu publicznego, rodzaje długu publicznego, zarządzanie długiem publicznym, skutki ekonomiczne deficytu budżetowego oraz długu publicznego.

Finanse Unii Europejskiej i ich relacje z polskimi finansami publicznymi.

Metody dydaktyczne: wykłady audytoryjne połączone z prezentacjami multimedialnymi, analiza aktów prawnych, studium przypadków, przykłady do samodzielnego rozwiązywania

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: zapoznanie studentów z funkcjami finansów publicznych, zapoznanie studentów z strukturą polskiego systemu finansów publicznych, podstawowymi rodzajami dochodów publicznych oraz formami realizacji wydatków publicznych, zapoznanie studentów z metodami i instrumentami zarządzania długiem publicznym

umiejętności: wyrobienie umiejętności określania różnic między poszczególnymi sposobami liczenia deficytu budżetu publicznego, wyrobienie umiejętności analizy budżetu państwa

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę i egzaminem na ocenę

Forma zaliczenia ćwiczeń: pisemna.

Forma zaliczenia wykładu: pisemna.

Warunki zaliczenia ćwiczeń: ocena pozytywna po uzyskaniu co najmniej 50% punktów.

Warunki zaliczenia wykładu: ocena pozytywna po uzyskaniu co najmniej 50% punktów z egzaminu.

Literatura podstawowa:

- [1] Wernik A. (2011), *Finanse publiczne: cele, struktury, uwarunkowania*, wyd. II, PWE, Warszawa.
- [2] Karlikowska M., Miemieć W., Ofiarski Z., Sawicka K. (2010), *Ustawa o finansach publicznych. Komentarz*, PRESSCOM, Wrocław.
- [3] Owsiak S. (2011) (red.), *Nowe zarządzanie finansami publicznymi w warunkach kryzysu*, PWN, Warszawa.
- [4] Pieróg J., *Prawo zamówień publicznych. Komentarz*, C.H. Beck, Warszawa

Literatura uzupełniająca:

- [1] Dolata S. (1999), *Podstawy wiedzy o podatkach*, Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, Opole.
- [2] Babczuk A. (2007), *Procedury przetargowe w zarządzaniu długiem publicznym*, Wydawnictwo AE we Wrocławiu, Wrocław.

FINANSE SAMORZĄDOWE (LOCAL FINANCE)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Rachunkowość i doradztwo finansowe

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia / studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne - zaliczone przedmioty: Mikroekonomia

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	19/8	III/III	II/II	4/3
ćwiczenia	10/8	III/III	II/II	

Prowadzący: dr Arkadiusz Babczuk

tel. 757538256, 757538263, budynek i nr pok.: A90

Treści programowe:

Istota samorządu terytorialnego: pojęcie i geneza samorządu terytorialnego, zadania jednostek samorządu terytorialnego w Polsce i na świecie, współpraca jednostek samorządu terytorialnego z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, administracją rządową, organizacjami pożytku publicznego oraz przedsiębiorcami, samorządowe przedsiębiorstwa użyteczności publicznej.

Źródła dochodów jednostek samorządu terytorialnego-stan obecny i kierunki przekształceń: dochody własne jednostek samorządu terytorialnego (podatki samorządowe, udziały w podatkach państwowych, opłaty, dochody z majątku), dochody zasilające (subwencje ogólne, dotacje), środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej.

Przychody budżetów jednostek samorządu terytorialnego - stan obecny i kierunki przekształceń: źródła przychodów budżetów jednostek samorządu terytorialnego, rynek obligacji komunalnych, rynek kredytów i pożyczek dla sektora samorządowego, dług sektora samorządowego jako element państwowego długu publicznego.

Budżet jako podstawa gospodarki finansowej jednostki samorządu terytorialnego: pojęcie i struktura budżetu samorządowego, procedura opracowywania, uchwalania i aktualizacji budżetu jednostki samorządu terytorialnego, zasady wykonywania budżetu jednostki samorządu terytorialnego, koncepcja budżetu zadaniowego. Analiza samorządowej gospodarki budżetowej w latach 1991-2011-postawowe tendencje i problemy.

Wieloletnia prognoza finansowa jednostki samorządu terytorialnego: pojęcie i struktura wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego, procedura opracowywania, uchwalania i aktualizacji wieloletniej

prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego, relacje pomiędzy budżetem a wieloletnią prognozą finansową jednostki samorządu terytorialnego.

Nadzór nad samorządem terytorialnym. Nadzór ogólny sprawowany przez wojewodów. Nadzór wyspecjalizowany sprawowany przez regionalne izby obrachunkowe. Premier, minister spraw wewnętrznych oraz Sejm a nadzór nad samorządem terytorialnym.

Rola samorządu terytorialnego w rozwoju lokalnymi i regionalnym: lokalne oraz regionalne strategie rozwoju, dochodowe oraz wydatkowe instrumenty wspierania przedsiębiorczości lokalnej i regionalnej, partnerstwo publiczno-prywatne oraz inne formy współpracy jednostek samorządu terytorialnego z przedsiębiorcami, regionalne strategie innowacji.

Metody dydaktyczne: wykłady audytoryjne połączone z prezentacjami multimedialnymi, analiza aktów prawnych, studium przypadków, przykłady do samodzielnego rozwiązywania

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: zapoznanie studentów z funkcjonowaniem jednostek samorządu terytorialnego w Polsce, zapoznanie studentów z podstawowymi rodzajami dochodów oraz przychodów jednostek samorządu terytorialnego, zapoznanie studentów z formami wspierania przedsiębiorczości przez samorząd terytorialny

umiejętności: wyrobienie umiejętności analizy budżetów oraz wieloletnich planów finansowych jednostek samorządu terytorialnego

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę i egzaminem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna.

Forma zaliczenia wykładu: pisemna.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna po uzyskaniu co najmniej 50% punktów.

Warunki zaliczenia wykładu: ocena pozytywna po uzyskaniu co najmniej 50% punktów.

Literatura podstawowa:

[1] Karlikowska M., Miemiec W., Ofiarski Z., Sawicka K. (2010), *Ustawa o finansach publicznych. Komentarz*, PRESSCOM, Wrocław.

[2] Kosek -Wojnar M., Surówka K. (2007), *Podstawy finansów samorządu terytorialnego*, PWN, Warszawa.

[3] ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (t.j. Dz.U. z 2010 Nr 80, poz. 526 z późn. zm.)

Literatura uzupełniająca:

[1] P. Chmielnicki (red.) (2007), *Komentarz do ustawy o samorządzie gminnym*, Wydawnictwo LexisNexis, Warszawa.

[2] J. Dolnicki (red.) (2007), *Ustawa o samorządzie powiatowym. Komentarz*, Wydawnictwo ABC, Warszawa.

[3] J. Boć (red.) (2004), *Administracja publiczna*, Kolonia Limited, Wrocław.

[4] „Finanse Komunalne”

[5] „Samorząd Terytorialny”

— ✧ —

FINANSE SAMORZĄDOWE (LOCAL FINANCE)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Gospodarka i administracja publiczna

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia / studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Administracja publiczna

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	15 / 6	IV/IV	II/II	2/2
ćwiczenia	15 / 6			

Prowadzący: dr Marek Obrębalski

tel. 757538239; budynek i nr pok.: A38

Treści programowe:

Finanse samorządowe w strukturze sektora finansów publicznych. Podstawowe akty prawne z zakresu finansów samorządowych. Samodzielność finansowa jednostek samorządu terytorialnego. Źródła dochodów budżetów gmin, powiatów i województwa – źródła, struktura, klasyfikacja (własne i transferowe, majątkowe i bieżące), zasady gromadzenia. Podatki i opłaty lokalne. Struktura wydatków budżetu jednostek samorządu terytorialnego. Zakres i tryb subwencjonowania i dotowania działań jednostek terytorialnego samorządu. Przychody i rozchody (cechy przychodów, cele i warunki zaciągania pożyczek i kredytów). Obligacje samorządowe. Fundusze Unii Europejskiej dla jednostek samorządu terytorialnego. Deficyt budżetowy. Zadłużenie jednostek samorządu terytorialnego. Budżet – definicja i zasady budżetowe. Opracowanie i wykonanie budżetu jednostki samorządu

terytorialnego. Wieloletnia prognoza finansowa. Odpowiedzialność za naruszanie dyscypliny finansów publicznych w sektorze samorządowym.

Metody dydaktyczne: wykład, gry, studia przypadków

Założenia i cele przedmiotu:

wiedomości: podstawy prawne i zasady finansowania zadań jednostek samorządu terytorialnego, finansowanie działalność bieżącej i inwestycyjnej gmin, powiatów i województw, opracowanie i wykonanie budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

umiejętności: przeprowadzenie analizy struktury dochodów i wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę.

Forma zaliczenia: pisemna, projekt.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej oraz wykonanych projektów.

Literatura podstawowa:

- [1] Hanusz A, (2009) *Dochody budżetu jednostek samorządu terytorialnego*, Wolters Kluwer, Kraków
- [2] Jędrzejewski L. (2007), *Gospodarka finansowa samorządu terytorialnego w Polsce*, Branta, Bydgoszcz-Gdańsk.
- [3] Kosek-Wojnar M., Surówka K. (2007), *Podstawy finansów samorządu terytorialnego*, PWN, Warszawa.
- [4] Filipiak B., M. Dylewski, M. Gorzałczyńska-Koczkodaj (2006), *Finanse samorządowe, narzędzia, decyzje, procesy*, PWN, Warszawa.
- [5] Obowiązujące akty prawne z zakresu finansów jednostek samorządu terytorialnego.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Finanse Komunalne – miesięcznik Regionalnych Izb Obrachunkowych
- [2] Samorząd Terytorialny – miesięcznik

— ✧ —

GOSPODARKA A ŚRODOWISKO (ECONOMICS AND ENVIRONMENT)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia / studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty:

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	18/10	I/I	I/I	4/4
ćwiczenia	10/4	I/I	I/I	

Prowadzący: dr hab. Jacek Potocki, dr Marian Kachniarz

tel. 757538222; budynek i nr pok.: H 24.

Treści programowe:

Nauki o środowisku i ich relacje do nauk ekonomicznych. Wykorzystanie nauk o środowisku w procesie planowania przestrzennego i gospodarczego. Sfery kuli ziemskiej i ich wzajemne relacje, zróżnicowanie środowiska. Typy środowiska i krajobrazu w zależności od jego antropogenicznych przekształceń. Zasoby surowcowe gospodarki światowej. Podstawowe cechy surowców. Surowce odnawialne i nieodnawialne. Główne obszary występowania i zużycia surowców naturalnych. Surowce energetyczne, tendencje zmian w ich zużyciu. Rozmieszczenie ludności na kuli ziemskiej na tle warunków środowiskowych. Rozwój ludnościowy społeczeństw, rewolucja demograficzna, jej przyczyny, mechanizm, etapy i skutki (społeczne i środowiskowe). Możliwość wyżywienia ludności świata w zależności od warunków środowiska. Użytkowanie ziemi. Główne typy użytkowania, ich występowanie na świecie. Zróżnicowanie struktury użytkowania terenów (w tym struktury użytków rolnych) w różnych częściach świata i jego związek z zaludnieniem. Tendencje zmian w strukturze użytkowania terenów i znaczenie dla stanu środowiska. Zanieczyszczenia jako forma przekształceń środowiska. Zagrożenia powietrza, wód i gleby. Przyczyny zagrożeń, główne źródła i typy zanieczyszczeń, możliwości zapobiegania i utylizacji zanieczyszczeń. Degradacja gleb (mechaniczna, chemiczna) i jej wpływ na gospodarkę żywnościową. Typy erozji gleb, pustynnienie i stepowanie. Zagrożenia gleby w zależności od typu i sposobu jej użytkowania. Znaczenie różnorodności krajobrazowej i biologicznej dla środowiska i gospodarki. Ochrona bioróżnorodności w Polsce i na świecie. Globalne zmiany środowiska, problem ich przyczyn, antropogeniczne uwarunkowania. Prognozy zmian globalnych i ich potencjalny wpływ na warunki środowiskowe w Polsce. Informacje o środowisku i zasady ich udostępniania.

Metody dydaktyczne: wykład z wykorzystaniem studiów przypadków, opracowanie projektów

Założenia i cele przedmiotu:

wiedomości: środowiskowe uwarunkowania i skutki działalności gospodarczej

umiejętności: ocena przydatności środowiska dla rozwoju określonych dziedzin gospodarki i możliwych skutków środowiskowych tego rozwoju.

10. **Forma i warunki zaliczenia przedmiotu:** przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę i egzaminem

Forma zaliczenia: pisemna, projekty.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie wykonanych projektów oraz egzaminu pisemnego.

Literatura podstawowa:

[1] Poskrobko B., Poskrobko T., Skiba K., *Ochrona biosfery*, PWE Warszawa 2006.

[2] Podgórski W., *Podstawy ekologii*, Wyd. AE, Wrocław 2003.

[3] Dobrzański G., Dobrzańska B., Kiełczewski D., *Ochrona środowiska przyrodniczego*, Wyd. Ekonomia i Środowisko, Białystok 1997.

[4] Mazurski K. R., *Podstawy zoologii*, Oficyna Wydawnicza Sudety, Wrocław 1998.

Literatura uzupełniająca:

[1] Kozłowski S., *Ekorozwój*, Warszawa 2000.

— ✧ —

GOSPODARKA LOKALNA (LOCAL ECONOMY)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Gospodarka i administracja publiczna

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia / studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: -

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	30/16	III/III	II/II	4/4
ćwiczenia	15/6	III/III	II/II	

Prowadzący: dr Andrzej Sztando, dr Andrzej Raszkowski

tel. 757538240, 757538241; budynek i nr pok.: A39, A40

Treści programowe: wspólnota samorządowa, integracja społeczności lokalnej, jednostki samorządu terytorialnego i ich rodzaje, struktura i funkcjonowanie władz terytorialnych, zadania gminy, realizacja przez gminę zadań z zakresu gospodarki przestrzennej, realizacja przez gminę zadań z zakresu wodociągownictwa i kanalizacji, realizacja przez gminę zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi, realizacja przez gminę zadań z zakresu ochrony środowiska, realizacja przez gminę zadań z zakresu edukacji publicznej, realizacja przez gminę zadań z zakresu mieszkalnictwa, realizacja przez gminę zadań z zakresu drogownictwa, realizacja przez gminę zadań z zakresu sportu i rekreacji, realizacja przez gminę zadań z zakresu kultury i sztuki, realizacja przez gminę zadań z zakresu promocji, realizacja przez gminę zadań z zakresu cementarnictwa, realizacja przez gminę zadań z zakresu zieleni miejskiej, realizacja przez gminę zadań z zakresu pomocy społecznej, interwencjonizm samorządowy gospodarowanie mieniem komunalnym, gospodarka budżetowa w gminie, lokalna strategia rozwoju.

Metody dydaktyczne: wykład, studia przypadków, analiza aktów prawnych,

Założenia i cele przedmiotu:

wiedomości: poznanie pojęcia gospodarki lokalnej, podmiotów i przedmiotów gospodarki lokalnej, pojęcia i zadań gminy, modelu polskiego samorządu terytorialnego ze szczególnym uwzględnieniem samorządu lokalnego, zagadnień sterowania rozwojem gospodarki lokalnej, umiejętności: student posiadać podstawową wiedzę na temat gospodarki w skali lokalnej niezbędną do uczestnictwa we wszystkich pozostałych zajęciach specjalnościowych.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę oraz egzaminem na ocenę.

Forma zaliczenia ćwiczeń: pisemna.

Forma zaliczenia egzaminu: pisemna.

Warunki zaliczenia ćwiczeń: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej.

Warunki zaliczenia egzaminu: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej.

Literatura podstawowa:

[1] Broń R. (2001), *Ekonomika i zarządzanie miastem*, Akademia Ekonomiczna we Wrocławiu, Wrocław.

[2] Sochacka-Krysiak H., (2006), *Zarządzanie gospodarką i finansami gminy*, SGH, Warszawa.

[3] Śroślak G., (2004), *Strategia gminy*, AMR, Katowice.

[4] Giordano K., (2005), *Planowanie zrównoważonego rozwoju gminy w praktyce*, KUL, Lublin.

[5] Markowski T., (2006), *Marketing terytorialny*, PAN, Warszawa.

[6] Pająk K., (2005), *Rola samorządu terytorialnego w kształtowaniu rozwoju lokalnego*, Wydawnictwo AE w Poznaniu, Poznań.

[7] Parysek J., (1998) *Podstawy gospodarki lokalnej*, Poznań.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Brol R., (1998), *Zarządzanie rozwojem lokalnym – studium przypadków*, Akademia Ekonomiczna we Wrocławiu, Wrocław.
- [2] Purgat A, Reszel R., (1997), *Zarządzanie gminą w teorii i praktyce*. Poradnik, Zachodnie Centrum Organizacji, Zielona Góra.
- [3] Dolnicki B., (2003), *Samorząd terytorialny*, Zakamycze, Kraków.
- [4] Adamiak J., Kosiedowski W., Potoczek A., Słowińska B., (2001), *Zarządzanie rozwojem regionalnym i lokalnym. Problemy teorii i praktyki*. Wydawnictwo „Dom Organizatora”, Toruń

— ✧ —

GOSPODARKA PRZESTRZENNA (SPATIAL ECONOMY)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia / studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: -

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	18 / 10	I / I	I / I	4 / 4
ćwiczenia	10 / 4	I / I	I / I	

Prowadzący: dr Marian Kachniarz

tel. 757538222, 757538257; budynek i nr pok. H24

Treści programowe:

Przestrzenny wymiar gospodarki. Rozwój przestrzenny i regionalny w świetle teorii neoklasycznych i keynesowskich. Klasycy regionalistyki światowej i polskiej.

Czynniki lokalizacji. Teorie klasyczne oraz współczesne. Wzrost znaczenia czynników jakościowych.

Tendencje zmian w gospodarce światowej. Zmiany „biegunów” gospodarczych świata. Rola poszczególnych makroregionów. Regiony ekspansywne i stagnujące. Koniec ery atlantyckiej? Zmiany struktury gałęziowej. Globalizacja. Gospodarka oparta na wiedzy.

Rdzenie i peryferie. Metropolizacja. Miasta globalne i regionalne bieguny wzrostu. Technopolie – nowoczesne okręgi przemysłowe.

Przestrzenna struktura gospodarki europejskiej. Uwarunkowania historyczne i społeczne. Struktura gospodarcza i jej zmiany. Regiony innowacyjne, centralne (pentagon) i peryferia. Metropolizacja rozwoju.

Polityka regionalna Unii Europejskiej. Dylematy, modele w świetle doświadczeń międzynarodowych. Konwergencja, spójność, konkurencja. Podmioty, instrumenty i instytucje polityki regionalnej. Efekty dotychczasowych działań.

Zróżnicowanie przestrzenne gospodarki Polski. Historyczne i społeczne uwarunkowania. Współczesny wymiar gospodarki. Obszary wzrostu i regiony depresji gospodarczo-społecznej. Metropolie. Koncepcje polityki przestrzennej.

Dolny Śląsk w Europie. Pozycja regionu w gospodarce europejskiej. Powiązania funkcjonalno-przestrzenne z otoczeniem. Zróżnicowanie struktury gospodarczej. Programy strategiczne. Kluczowe inwestycje.

Metody dydaktyczne: wykład, studia przypadków, grupowe opracowanie projektu planu zagospodarowania przestrzennego,

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: podstawy teoretyczne i wiedza dotycząca zróżnicowania przestrzennego gospodarki, znajomość współczesnych uwarunkowań i tendencji rozwoju gospodarczego.

umiejętności: ocena uwarunkowań, trendów i procesów rozwoju w wymiarze globalnym i lokalnym, budowa planów zagospodarowania przestrzennego.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę oraz egzaminem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna, projekty.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej oraz wykonanych projektów.

Literatura podstawowa:

- [1] Korenik S. Słodczyk J. (2005), *Podstawy gospodarki przestrzennej – wybrane aspekty*, Wyd. AE, Wrocław.
- [2] Domański R. (2007), *Gospodarka przestrzenna. Podstawy teoretyczne*, PWN, Warszawa.
- [3] Gorzelak G. (2003), *Bieda i zamożność regionów (założenia, hipotezy, przykłady)*, „Studia Regionalne i Lokalne” z. 1/2003
- [4] Gorzelak G. (2004), *Polska polityka regionalna wobec zróżnicowań polskiej przestrzeni*, „Studia Regionalne i Lokalne” z. 4/2004

- [5] European Spatial Development Perspective
http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/reports/pdf/sum_en.pdf
 [6] *Strategia Rozwoju Kraju* (2006), Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa
 [7] *Zaktualizowana koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju* (2006), „Studia Regionalne i Lokalne” wyd. specjalne t. II/2006

Literatura uzupełniająca:

- [1] Korenik S. (red.) (2006), *Wprowadzenie do geografii politycznej i gospodarczej*, Wyd. AE. Wrocław.
 [2] Osiewicz E. (red.) (2006), *Przemiany we współczesnej gospodarce światowej*, PWE, Warszawa
 [3] Atlas ESPON <http://www.espon.pl/strona/raporty>
 [4] Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego,
http://www.wbu.wroc.pl/INF/INFOR_OPR/PZPW/pzpwd.htm

Literatura dodatkowa:

- [1] Fukuyama R. (1997), *Zaufanie. Kapitał społeczny a droga do dobrobytu*, PWN, Warszawa-Wrocław
 [2] *Nowe partnerstwo dla spójności. Konwergencja, konkurencyjność, współpraca. Trzeci raport na temat spójności gospodarczej i społecznej*, Komisja Europejska
http://europa.eu.int/comm/regional_policy/sources/docoffic/official/reports/cohesion3/cohesion3_pl.htm
 [3] Luttwak E. (1999), *Turbokapitalizm. Zwycięscy i przegrani światowej gospodarki*, Wyd. Dolnośląskie, Wrocław
 [4] Huntington P. (2007), *Zderzenie cywilizacji i nowy kształt ładu światowego*, Wyd. Muza, Warszawa.
 [5] Nawrot K.A. (2008), *Determinanty rozwoju gospodarczego państw ASEAN*, Wyd. Scholar, Warszawa

GOSPODARKA REGIONALNA (REGIONAL ECONOMY)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia/ studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: makroekonomia

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	20/20	VI/III	III/II	3/4
ćwiczenia	10/10	VI/III	III/II	

Prowadzący: dr hab. Ryszard Brol prof. UE, dr Andrzej Sztando, dr Andrzej Raszkowski
 tel. 757538230, 757538240, 757538340, budynek i nr pok.: A33, A39, A40.

Treści programowe:

Procesy globalizacji i regionalizacji, „glokalizacja”; typologia regionów; kryteria regionalizacji; gospodarka regionalna i lokalna; polityka regionalna; podmioty polityki regionalnej; cele polityki regionalnej; zasady polityki regionalnej; instrumenty polityki regionalnej i lokalnej; konkurencyjność regionów; rozwój regionalny; czynniki rozwoju regionalnego; cechy rozwoju regionalnego; teoretyczne koncepcje rozwoju regionalnego; strategia rozwoju regionu; regionalny program operacyjny; regionalne strategie innowacji; ewolucja celów polityki regionalnej UE; zasady polityki regionalnej UE; podmioty polityki regionalnej UE; instrumenty polityki regionalnej UE;

Metody dydaktyczne: wykłady, prezentacja multimedialna, studia przypadków, analiza aktów prawnych

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: kluczowe definicje i zrozumienie istoty oraz mechanizm funkcjonowania gospodarki w regionie, znajomość endo- i egzogenicznych czynników rozwoju regionalnego; znajomość instrumentów polityki regionalnej w zakresie stymulowania i planowania rozwoju regionów;
 umiejętności: identyfikowanie typów regionów i poziomu ich konkurencyjności, praktyczne wykorzystanie instrumentów planowania rozwoju regionu.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę oraz egzaminem na ocenę, pisemna forma egzaminu

- warunkiem przystąpienia do egzaminu jest uzyskanie zaliczenia z ćwiczeń; zaliczenia na podstawie wypowiedzi w trakcie ćwiczeń oraz pisemnego kolokwium.

Literatura podstawowa:

- [1] Strzelecki Z. (red.) (2008), *gospodarka regionalna i lokalna*, PWN, Warszawa.
 [2] A.Miszczuk, M. Miszczuk, K. Żuk (2007), *Gospodarka samorządu terytorialnego*, PWN, Warszawa .
 [3] Strahl D. (red.) (2006), *Metody oceny rozwoju regionalnego*, Wydawnictwo AE, Wrocław

Literatura uzupełniająca:

- [1] Brodecki Z. (red.) (2005), *Regiony*, LexisNexis, Warszawa
 [2] Brol R. (red.) (2004), *Ekonomika i zarządzanie miastem*, Wydawnictwo AE: Wrocław
 [3] Jewtuchowicz A. (red.) (2004), *Wiedza, innowacyjność, przedsiębiorczość a rozwój regionów*, Łódź.

- [4] Klasik A. (2002), *Strategie regionalne, formułowanie i wprowadzanie w życie*, Wydawnictwo AE, Katowice.
- [5] Kojas J., Piecha K. (red.) (2005), *Rozwój oraz polityka regionalna i lokalna w Polsce*, SGH, Warszawa.
- [6] Potoczek A. (2003), *Polityka regionalna i gospodarka przestrzenna*. Toruń 2003.
- [7] Stawasz D. (red.) (2004), *Ekonomiczno- organizacyjne uwarunkowania rozwoju regionu teoria i praktyka*, Wydawnictwo UŁ , Łódź.

GRY EKONOMICZNE (BUSINESS AND ECONOMIC GAMES)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Ekonomia menedżerska

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Mikroekonomia, Makroekonomia I, Analiza makroekonomiczna, Metody planowania gospodarczego.

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
ćwiczenia	20	VI	III	1

Prowadzący: dr Magdalena Rękas

tel. 75/ 75 38 370 budynek i nr pok.: H – 309

Treści programowe:

Gra ekonomiczna "Myjonierzy" oraz gry decyzyjne: Moja firma, Od bułki do spółki, Marketing manager - aspekty strategiczne, rynkowe i finansowe związane z prowadzeniem małej firmy. Źródła finansowania w działalności firmy i ich koszty. Płynność finansowa. Analiza sytuacji rynkowej i wyników finansowych firm. Ocena wpływu otoczenia gospodarczego na dany podmiot. Konkurencja rynkowa. Ryzyko gospodarcze.

Symulator biznesu - projektowanie produktu (zastosowanie metody metoda *conjoint*, *analizy trade off*, analizy kosztów w przedsiębiorstwie), strategia cenowa (zastosowanie *analizy PSM* oraz określanie wielkości i wartości rynku), strategia cenowa a marża na pokrycie, optymalizowanie wydatków na reklamę - wykorzystanie wskaźników tj.: *rating*, *CPP (Cost Per Point)* oraz *GRP (Gross Rating Point)*.

Gra inwestycyjna - wybór form inwestowania nadwyżek finansowych, rentowność inwestycji a ryzyko, wpływ otoczenia makroekonomicznego a rentowność inwestycji. Gra decyzyjna "Bogaty emeryt", czyli jak inwestować by zwiększyć przyszłe emerytury.

Gry decyzyjne makroekonomiczne: Finanse publiczne i Gra budżetowa - zarządzanie finansami publicznymi a wzrost i rozwój gospodarczy oraz gra "Polityka pieniężna" - inflacja a wysokości rynkowych stóp procentowych, mechanizm transmisji monetarnej, polityka monetarna a szoki gospodarcze.

Metody dydaktyczne: gry ekonomiczne, raporty z gier, przedyskutowanie wyników.

Założenia i cele przedmiotu:

Umiejętności: dostrzeganie związków pomiędzy podejmowanymi decyzjami a ich skutkami ekonomicznymi, umiejętność oceny wielkości makroekonomicznych i mikroekonomicznych i wykorzystania ich jako podstawy podejmowanych decyzji gospodarczych.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę.

Forma zaliczenia: pisemna, raporty z gier.

Warunki zaliczenia: uzyskanie min. 50% sumy punktów możliwych do uzyskania we wszystkich przeprowadzonych grach oraz raporty z przebiegu gry i uzyskanych rezultatów - wskazanie prawidłowości mikro- i makroekonomicznych, zidentyfikowanie źródeł sukcesu gry wygrywającej i przyczyn porażki grupy przegranej.

Liczba godzin zajęć, która jest podstawą niezaliczenia zajęć: 8h i więcej.

Literatura podstawowa:

- [1] Szapiro T. (2000), *Decyzje menedżerskie z Excelem*, PWE, Warszawa.
- [2] Milewski R. red, (2005), *Podstawy ekonomii*, PWN Warszawa.
- [3] Rudnicki L. (2000), *Zachowania konsumentów na rynku*, PWE, Warszawa.
- [4] Kowalczyk J. (2006) *Decyzje finansowe firm*, C.H.Beck, Warszawa.
- [5] Korenik D. (2003), *Oszczędzanie indywidualne*, Wyd. AE, Wrocław

Literatura uzupełniająca:

- [1] Romer D. (2000), *Makroekonomia dla zaawansowanych*, PWN, Warszawa.
- [2] Samuelson W. F. (2009), *Ekonomia menedżerska*, PWE, Warszawa
- [3] Machała R. (2001) *Praktyczne zarządzania finansami firm*, PWN, Warszawa.
- [4] Ross S. A. (1999), *Finanse przedsiębiorstw*, Dom Wydawniczy ABC, Warszawa.
- [5] Vause B. (2005), *Guide to Analysing Companies*, The Economist .
- [6] Brown S. (2006), *Guide to Economic Indicators*, The Economist.

INFORMATYKA I (COMPUTER SCIENCE I)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Matematyka, Technologia informacyjna

Charakterystyka zajęć dydaktycznych

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
laboratoria	14	III	II	1

Prowadzący: prof. UE dr hab. Andrzej Bąk, dr Andrzej Dudek, dr inż. Małgorzata Sej-Kolasa, mgr Karolina Bartos

tel. 757538342, 757538373, 757538273, 757538272; budynek i nr pokoju: A82, A80, B27, B11

Treści programowe

INFORMATYKA I – Program R i programowanie w R

Środowisko obliczeniowe CRAN R – źródła internetowe, licencja, instalacja, pakiety, konfiguracja, tryby pracy, podstawowe obszary zastosowań w ekonomii i analizie danych, możliwości obliczeniowe programu. Konsola użytkownika środowiska R, obiektowa struktura środowiska, pliki programu. Podstawowe polecenia, system pomocy, przykłady i dostępne zbiory danych.

Import i eksport danych, formaty danych, wprowadzanie, przechowywanie i modyfikacja danych. Typy i struktury danych (tablice – wektory i macierze, listy, tabele danych). Operatory (arytmetyczne, logiczne, relacyjne, przypisania). Korzystanie z funkcji dostępnych w pakietach podstawowych i dodatkowych. Tworzenie wyrażeń arytmetycznych, generowanie danych, operacje na tablicach. Graficzna prezentacja danych i wyników obliczeń (procedury graficzne i tworzenie wykresów).

Stałe, zmienne i obiekty języka R. Instrukcje sterujące w języku R (warunkowe, iteracyjne), definiowanie funkcji użytkownika, zasady tworzenia procedur obliczeniowych. Projektowanie i programowanie algorytmów obliczeniowych. Testowanie programów i eliminacja błędów. Przykłady procedur obliczeniowych w zastosowaniach ekonomicznych. Tworzenie skryptów w języku R i ich wykorzystanie w analizie danych ekonomicznych.

Metody dydaktyczne: ćwiczenia laboratoryjne, indywidualne projekty i programy

Założenia i cele przedmiotu

wiedomości: poznanie zasad funkcjonowania środowiska R i podstaw języka R, możliwości obliczeniowych dostępnych pakietów

umiejętności: wykorzystanie środowiska R w wybranych obszarach analizy danych ekonomicznych, programowanie w języku R procedur obliczeniowych

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia laboratoriów: pisemna, projekty.

Warunki zaliczenia laboratoriów: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej oraz wykonanych projektów.

Literatura podstawowa

- [1] Walesiak M., Gatnar E. (red.) (2009), *Statystyczna analiza danych z wykorzystaniem programu R*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- [2] Biecek P. (2008), *Przewodnik po pakiecie R*, Oficyna Wydawnicza GiS, Wrocław.
- [3] Kopczewska K., Kopczewski T., Wójcik P. (2009), *Metody ilościowe w R. Aplikacje ekonomiczne i finansowe*, CeDeWu, Warszawa.
- [4] Komsta Ł. (2004), *Wprowadzenie do środowiska R*, URL: <http://www.r-project.org>.
- [5] Paradis E. (2005), *R for Beginners*, URL: <http://www.r-project.org>.

Literatura uzupełniająca

- [1] Dalgaard P. (2002), *Introductory Statistics with R*, Springer, New York.
- [2] Maindonald J., Braun J. (2003), *Data Analysis and Graphics Using R – an Example-based Approach*, Cambridge University Press, Cambridge.
- [3] Everitt B.S. i Hothorn T. (2006), *An Handbook of Statistical Analysis Using R*. Chapman i Hall, Boca Raton, London, New York.
- [4] R Development Core Team (2011), *The R Manuals*, URL: <http://www.r-project.org>.
- [5] Górecki T. (2011), *Podstawy statystyki z przykładami w R*. Wydawnictwo BTC, Legionowo.

INFORMATYKA I (COMPUTER SCIENCE I)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Technologia informacyjna

Charakterystyka zajęć dydaktycznych

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
laboratoria	9	II	I	1

Prowadzący: dr inż. Tomasz Bartłomowicz, dr Bartłomiej Jefmański, dr Marcin Pełka, mgr inż. Jerzy Kisiel
tel. 757538274, 757538379, 757538379, 757538276; budynek i nr pok.: B26, A94, A94, B25

Treści programowe

INFORMATYKA I – Elementy programowania w języku Visual Basic

Algorytm, formy notacji algorytmów, złożoność algorytmów, poprawność algorytmów, opracowanie algorytmu obliczeniowego zadania ekonomicznego. Zasady tworzenia aplikacji, projektowanie aplikacji. Zasady programowania obiektowego (obiekty, właściwości i metody, zdarzenia). Edytor programów źródłowych. Struktura programu komputerowego. Stałe i zmienne, zasięg zmiennych. Typy i struktury danych. Podprogramy (funkcje i procedury) i ich zastosowania w programie. Instrukcje warunkowe i iteracyjne. Słowa kluczowe, instrukcje i funkcje języka Visual Basic. Obiekty standardowe i elementy sterujące. Komunikacja z użytkownikiem (tworzenie interfejsu). Zarządzanie danymi i obsługa plików. Programowanie algorytmów obliczeniowych (matematycznych, statystycznych, ekonometrycznych, symulacyjnych, analizy danych). Przykłady implementacji algorytmów w języku Visual Basic. Przygotowanie kompletnego programu i testowanie jego poprawności.

Metody dydaktyczne: ćwiczenia laboratoryjne, zestawy zadań do samodzielnego wykonania

Założenia i cele przedmiotu

wiedomości: poznanie zasad programowania w arkuszu kalkulacyjnym

umiejętności: tworzenie programów w celu realizacji specyficznych zadań obliczeniowych na gruncie ekonomii

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia laboratoriów: pisemna, zadania do samodzielnego wykonania.

Warunki zaliczenia laboratoriów: ocena pozytywna uzyskana na podstawie prac pisemnych oraz samodzielnie wykonanych zadań

Literatura podstawowa

[1] Bąk A. (red.), *Wprowadzenie do informatyki dla ekonomistów*, Wydawnictwo AE, Wrocław 2004.

Literatura uzupełniająca

[1] Snarska A., *Makropolecenia w Excelu. Opis języka VBA na przykładach*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007.

[2] Roman S., *Excel. Makrodefinicje*, HELION, Gliwice 2000.

[3] Korol J., *Visual Basic w Excelu 2000*, MIKOM, Warszawa 2001.

[4] Jacobson R., *Microsoft Excel 2000. Visual Basic*, Wydawnictwo RM, Warszawa 2000.

— ✧ —

INFORMATYKA II (COMPUTER SCIENCE II)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia / studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Technologia informacyjna, Informatyka I

Charakterystyka zajęć dydaktycznych

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
laboratoria	14 / 9	VI / III	III / II	1 / 1

Prowadzący: dr Andrzej Dudek, dr Aneta Rybicka, dr inż. Małgorzata Sej-Kolasa, dr Justyna Wilk, mgr inż. Jerzy Kisiel, mgr Karolina Bartos

tel. 757538373, 757538274, 757538273, 757538277, 757538276, 757538272

budynek i nr pok.: A80, B26, B27, B28, B25, B11

Treści programowe

INFORMATYKA II – Bazy danych

Zastosowania ekonomiczne baz danych. Pojęcie bazy danych. Rodzaje baz danych. Modele danych i systemy zarządzania bazami danych. Charakterystyka relacyjnych baz danych. Systemy zarządzania relacyjną bazą danych. Pojęcie normalizacji schematu relacji (tabeli). Języki manipulowania danymi w relacyjnych bazach danych. podstawowe typy relacji. Operacje na relacjach (projekcja, selekcja, złączenie). Projektowanie relacyjnej bazy danych. Typy i struktury danych. Tworzenie plików bazy danych. Struktura pliku bazy danych (schemat relacji). Gromadzenie danych. Aktualizacja danych. Porządkowanie danych. Wyszukiwanie danych. Metody selekcji i prezentacji danych. Tworzenie formularzy. Generowanie raportów. Elementy programowania systemów baz danych. Przykład wykorzystania relacyjnej bazy danych.

Metody dydaktyczne: ćwiczenia laboratoryjne, zestawy zadań do samodzielnego wykonania, indywidualne projekty.

Założenia i cele przedmiotu

wiedomości: poznanie zasad funkcjonowania systemów zarządzania bazą danych

umiejętności: wykorzystanie systemu zarządzania bazą danych do realizacji zadań ekonomicznych

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia laboratoriów: pisemna, zadania do samodzielnego wykonania

Warunki zaliczenia laboratoriów: ocena pozytywna uzyskana na podstawie prac pisemnych oraz samodzielnie wykonanych zadań oraz projektów

Literatura podstawowa

[1] Bąk A. (red.), *Wprowadzenie do informatyki dla ekonomistów*, Wydawnictwo AE, Wrocław 2004.

[2] Kopertowska M., *ECUK Bazy danych*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006.

[3] Kopertowska M., Sikorski W., *ECUK Poziom zaawansowany Bazy danych*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006.

Literatura uzupełniająca

[1] Kopertowska-Tomczak M., *ECDL. Bazy danych. Moduł 5*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2009.

[2] Banachowski L., *Bazy danych. Tworzenie aplikacji*, Akademicka Oficyna Wydawnicza PLJ, Warszawa 1998.

KLUCZOWE PROBLEMY GOSPODARKI – ANALIZA EKONOMICZNA (KEY PROBLEMS IN ECONOMY – ECONOMIC ANALYSIS)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Ekonomia menedżerska

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Statystyka opisowa, Makroekonomia I

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	7	IV	II	1
ćwiczenia	8	IV	II	

Prowadzący: dr Urszula Markowska-Przybyła
tel. 757538266; budynek i nr pok.: H22

Treści programowe:

Wzrost i rozwój gospodarczy – istota i problematyka pomiaru, przykładowe modele wzrostu gospodarczego. Procesy konwergencji gospodarczej.

Struktury gospodarcze, układy strukturalne, hierarchia struktur, prawidłowości przemian struktur gospodarczych. Problematyka

pomiaru zmian w strukturach gospodarczych.

Procesy integracji i globalizacji, konkurencyjności gospodarek – pojęcia i znaczenie, konkurencyjność regionów, państw, miary konkurencyjności gospodarczej, miary atrakcyjności gospodarek narodowych.

Metody wizualizacji danych statystycznych. Pułapki interpretacyjne i metodologiczne w analizie danych statystycznych.

Metody dydaktyczne: wykład, dyskusja, studia przypadków, opracowanie projektów i ich prezentacja, praca w zespołach.

Założenia i cele przedmiotu:

wiedomości: poznanie podstawowych metod i problemów związanych z pomiarem najważniejszych wskaźników w skali gospodarki narodowej.

umiejętności: weryfikacja wiedzy teoretycznej w praktyce, umiejętność przeprowadzenia analizy kluczowych procesów zachodzących w gospodarce narodowej.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna z zakresu wykładów i ćwiczeń w formie projektu opracowywanego w grupach 2-3 osobowych (ocena za treść projektu i sposób jego przedstawienia).

Warunki zaliczenia: zdobycie co najmniej 50% punktów możliwych łącznie do zdobycia z części pisemnej i projektu.

Literatura podstawowa:

[1] J. Ładysz: *Polityka strukturalna Polski w warunkach integracji europejskiej*. Wrocław: AE 2007.

[2] B. Grabicz: *Pułapki interpretacyjne wykresów statystycznych* PN AE we Wrocławiu nr 1002, Wrocław 2003.

- [3] E. Nowińska- Łaźniewska, T. Górecki: *Metody wizualizacji danych w badaniach regionalnych*. „Wiadomości Statystyczne” 2004 nr 8.
- [4] E. Nowińska- Łaźniewska, T. Górecki: *Metody wizualizacji danych wielowymiarowych*. „Wiadomości Statystyczne” 2004 nr 12.
- [5] M. G. Woźniak: *Wzrost gospodarczy w Polsce w latach 90-tych. Czynniki, bariery, perspektywy*. Kraków 2002

Literatura uzupełniająca:

- [1] T. Michalski: *Zastosowanie miar taksonomicznych do oceny procesu integracji Polski z UE*. Gospodarka Narodowa nr 11-12/2001.
- [2] G. Kowalewski: *Zarys metod badania koniunktury gospodarczej*. Wrocław: AE 2005.

KONTROLA I REWIZJA FINANSOWA (FINANCIAL AUDIT)

Kierunek / specjalność: Ekonomia /Rachunkowość i doradztwo finansowe

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia/ studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Rachunkowość, Rachunkowość finansowa

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	9/8	V/V	III/III	1/2
ćwiczenia	8/-	V/V	III/III	

Prowadzący: dr Joanna Kogut

tel. 757538254, 757538263; budynek i nr pok.: A87

Treści programowe:

Istota i znaczenie rewizji finansowej. Zakres podmiotowy i przedmiotowy badania sprawozdań finansowych. Podstawy prawne rewizji finansowej w Polsce. Zasady wykonywania zawodu biegłego rewidenta.

Krajowe i międzynarodowe standardy rewizji finansowej. Procedura badania sprawozdania finansowego. Etapy i dokumentacja badania sprawozdań finansowych. Produkt rewizji sprawozdań finansowych. Inne usługi biegłego rewidenta.

Istota kontroli finansowo-księgowej. Zadania głównego księgowego w zakresie kontroli. Kontrola środków pieniężnych. Kontrola rozrachunków i roszczeń. Kontrola zapasów. Kontrola aktywów trwałych. Kontrola kosztów. Kontrola przychodów. Kontrola środków trwałych w budowie. Kontrola funduszy i kapitałów. Inwentaryzacja jako element kontroli finansowo-księgowej. Kontrola funduszy i kapitałów. Kontrola systemów informatycznych. Kontrola zatrudnienia i wynagrodzeń. Centra kontroli finansowo-księgowej.

Metody dydaktyczne: wykład, referaty, przykłady do samodzielnego rozwiązania

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: podstawy teoretyczne i przykłady zastosowania rewizji sprawozdań finansowych oraz obszarów kontroli finansowo-księgowej

umiejętności: stosowanie przepisów prawa (krajowych i międzynarodowych) w zakresie rewizji sprawozdań finansowych), przeprowadzanie kontroli finansowo-księgowej, sporządzanie dokumentacji rewizyjnej

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna, referaty

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej (wykład) oraz z zaprezentowanych referatów (ćwiczenia).

Literatura podstawowa:

- [1] Gabrusewicz W. [red.] (2010), *Audyty sprawozdań finansowych*, PWE, Warszawa.
- [2] Krzywda D. [red.] (2005), *Rewizja sprawozdań finansowych*, SKwP, Warszawa.
- [3] *Międzynarodowe Standardy Rewizji Finansowej i Kontroli Jakości Tom I*, SKwP i KiBR (2009), Warszawa.
- [4] *Międzynarodowe Standardy Rewizji Finansowej i Kontroli Jakości Tom II*, SKwP i KiBR (2010), Warszawa.
- [5] *Międzynarodowe Standardy Rewizji Finansowej i Kontroli Jakości Tom III*, SKwP i KiBR (2010), Warszawa.
- [6] *Ustawa z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym* (Dz. U. z 2009 r. Nr 77, poz. 649 z późn. zm.).
- [7] *Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości*, Jednolity tekst: Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.
- [8] Winiarska K. [red.] (2010), *Kontrola wewnętrzna w jednostkach gospodarczych*, PWE, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Hołda A., Pocięcha J. (2004), *Rewizja finansowa*, AE Kraków, Kraków.
- [2] Konopacki A.J. (2008), *Ryzyko badania w rewizji sprawozdań finansowych: procedury szacowania i dokumentowania*, KiBR, Warszawa.
- [3] Kwiecień M. (2007), *Standaryzacja rachunkowości i rewizji finansowej*, PN AE we Wrocławiu nr 1158, Wrocław.
- [4] Mierzejewski S., Kurzawski R. (2004), *Dokumentacja rewizyjna badania sprawozdań finansowych*, SKwP, Warszawa.
- [5] Winiarska K. (2005), *Audyt finansowy*, InfoAudit Sp. z o.o., Warszawa.
- [6] Winiarska K. (2006), *Wewnętrzna kontrola finansowo-księgową w firmie*, ODDK, Gdańsk.

LOKALNE I REGIONALNE STRATEGIE ROZWOJU (LOCAL AND REGIONAL DEVELOPMENT STRATEGIES)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Gospodarka i administracja publiczna

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia / studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Gospodarka lokalna, Gospodarka regionalna

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykład	15 / 8	VI / VI	III / III	2 / 2

Prowadzący: dr Marek Obrębalski

tel. 757538239; budynek i nr pok.: A38

Treści programowe:

System zarządzania strategicznego w układach terytorialnych. Formułowanie długofalowych strategii rozwojowych lokalnych, powiatowych i regionalnych układów terytorialnych; Metodyka budowy strategii rozwoju terytorialnego – etapy, ich zakres i znaczenie; Warsztaty strategiczne – zakres i metodyka prac warsztatowych, zagadnienia integracyjnego podejścia do planowania strategicznego (*collaborative planning*); Kryteria i zakres prospektywnego diagnozowania miast, gmin, powiatów i regionów (zagadnienie obiegu informacji, ich zakresu i źródeł danych oraz ujawniania słabych i mocnych stron układów terytorialnych oraz szans i zagrożeń ich dalszego rozwoju); Kształtowanie hierarchicznej struktury celów i zadań strategicznych; Problemy wariantowania w rozwoju terytorialnym (scenariusze rozwoju, ich ocena i kwestie wyboru optymalnych rozwiązań); Warunki realizacji strategii (w tym kwestie zasad formułowania projektów realizacyjnych zadań strategicznych, zagadnienia monitoringu oraz pomiaru i oceny efektów wdrażania strategii); Praktyka planowania strategicznego (studia przypadków) w polskich i zagranicznych jednostkach terytorialnych.

Metody dydaktyczne: wykład, studium przypadków

Założenia i cele przedmiotu:

wiedomości: poznanie teoretycznych podstaw i praktycznych zasad planowania strategicznego w skali lokalnej, subregionalnej i regionalnej;

umiejętności: sporządzenie kompleksowej diagnozy prospektywnej (wraz z analizą strategiczną), sformułowanie wiązki celów i zadań strategicznych dowolnego układu terytorialnego, opracowanie metryk zadań strategicznych oraz ogólnej strategii długofalowego rozwoju jednostek terytorialnych.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej

Literatura podstawowa:

- [1] Bról R. (red.) (1998), *Zarządzanie rozwojem lokalnym – studium przypadków*, Wydawnictwo AE, Wrocław.
- [2] Klasik A. (2002), *Strategie regionalne: formułowanie i wprowadzanie w życie*, Wydawnictwo AE, Katowice.
- [3] Klasik A., Kuźnik F. (red.) (2001) *Zarządzanie strategiczne rozwojem lokalnym i regionalnym*, Wydawnictwo AE, Katowice.
- [4] Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2010.

MAKROEKONOMIA I (MACROECONOMICS I)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia / studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Mikroekonomia

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	14,30/10,10	III,IV/III,IV	II/II	7,9/7,9
ćwiczenia	28,28/20,20	III,IV/III,IV	II/II	

Prowadzący: dr Grażyna Węgrzyn, dr Magdalena Rękas, dr Zbigniew Piepiora, dr Arkadiusz Żabiński
tel. 757538252, 7538253, 7538370, 7538250 budynek i nr pok.: H 310, H 309, H 309, H 314

Treści programowe:

Gospodarka narodowa. Główne nurty teoretyczne makroekonomii. Makroekonomia keynesowska, makroekonomia klasyczna Wprowadzenie do rachunku produktu i dochodu narodowego. Mierniki makroekonomiczne. Wzrost i rozwój gospodarczy. Podstawowe czynniki wzrostu gospodarczego. Popyt globalny, podaż globalna. Równowaga makroekonomiczna. Rola państwa w gospodarce. Cykl koniunkturalny - przyczyny i skutki. Polityka fiskalna. Budżet państwa, deficyt i dług publiczny. Wpływ deficytu i długu publicznego na gospodarkę. Pieniądz i system bankowy, rynek pieniądza. Polityka monetarna. Równowaga na rynku dóbr i usług a równowaga na rynku pieniądza – Model IS-LM. Inflacja – przyczyny, rodzaje, skutki. Sposoby zapobiegania i przewycięzania inflacji. Rynek pracy. Bezrobocie - przyczyny, rodzaje i skutki bezrobocia. Sposoby przewycięzania bezrobocia. Gospodarka otwarta – podstawowe zagadnienia. Systemy kursów walutowych.

Metody dydaktyczne: wykład, prezentacje multimedialne, zadania i studia przypadku, dyskusje, projekt.

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: poznanie głównych kategorii makroekonomicznych oraz zasad funkcjonowania i rozwoju współczesnej gospodarki rynkowej,

umiejętności: wykorzystanie zdobytej wiedzy do analizowania zjawisk gospodarczych, ich przyczyn i skutków, umiejętność interpretacji zdarzeń gospodarczych i wskazywania sposobów ich korygowania.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę oraz egzaminem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna, projekty.

Warunki zdania egzaminu: ocena pozytywna uzyskana na podstawie zdobycia ponad 50% punktów.

Forma zaliczenia: pisemna.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie prac pisemnych oraz prezentacji.

Liczba godzin zajęć, która jest podstawą niezaliczenia zajęć: 14h i więcej studia stacjonarne/ 8h i więcej studia niestacjonarne.

Literatura podstawowa:

- [1] Mankiw N. G., Taylor M. P. (2009), *Makroekonomia*, PWE Warszawa,
- [2] Milewski R. red. (2005), *Podstawy ekonomii*, PWN Warszawa.
- [3] Begg D., Fischer S., Dornbusch R. (2007), *Makroekonomia*. PWE Warszawa.
- [4] Samuelson P. A., Nordhaus W. D. (2004), *Ekonomia* tom 2. PWN Warszawa.
- [5] Burda M., Wyplosz Ch. (2000), *Makroekonomia. Podręcznik europejski*. PWE Warszawa.
- [6] Czasopisma: Gospodarka Narodowa, Ekonomista, The Economist

Literatura uzupełniająca:

- [1] Hall R.E., Taylor J.B. (2007), *Makroekonomia*, PWN Warszawa.
- [2] Pająkiewicz J. (Red.) (2001), *Makroekonomia. Wybrane zagadnienia teorii wzrostu i funkcjonowania współczesnych systemów gospodarki rynkowej*. Wyd. AE Wrocław.
- [3] Jarmołowicz W. (Red.) (2008) *Podstawy makroekonomii*, Wyd. UE Poznań

— ✧ —

MARKETING TERYTORIALNY (TERRITORIAL MARKETING)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Gospodarka i administracja publiczna

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia /studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Gospodarka lokalna

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	15/10	VI/VI	III/III	1/2

Prowadzący: dr Andrzej Raszkowski
tel. 757538340; budynek i nr pok.: A40

Treści programowe:

Marketing terytorialny możemy rozumieć, jako całokształt podejmowanych działań mających na celu przyciągnięcie do danego regionu inwestorów, turystów, rezydentów. Marketing w odniesieniu do jednostek

terytorialnych bywa określane mianem terytorialnego, przestrzennego, miejskiego, komunalnego, gminnego, urbanistycznego, regionalnego, marketingu regionu oraz marketingu miejsc (place marketing, to określenie najczęściej występuje w literaturze anglojęzycznej). Lokalizacja – aspekty teoretyczne i praktyczne, swoboda wyboru, czynniki lokalizacji – typologia i znaczenie w procesach decyzyjnych; Aspekty rynkowe zagospodarowania przestrzennego – ekonomiczny wymiar efektów zewnętrznych przestrzeni, zachowania przestrzenne; Instrumentarium lokalnej polityki przestrzennej w warunkach oddziaływania rynku; Marketingowe podejście do rozwoju przestrzennego – elementy marketingowe w strategiach rozwoju terytorialnego, marketingowe strategie rozwoju przestrzeni – formułowanie, cechy i typologia; Zakres działań marketingowych w przestrzeni (w tym place-marketing, city-marketing, którego skutecznym instrumentem jest m.in. rewitalizacja śródmiejskich rejonów miast, zwłaszcza historycznych oraz marketing urbanistyczny jako rynkowo zorientowana filozofia zarządzania przestrzenią miejską); Marketing a planowanie urbanistyczne; Badania konkurencyjności i atrakcyjności elementów przestrzeni – źródła i jakość informacji marketingowej, wyniki i analiza badań.

Metody dydaktyczne: wykład, studium przypadków

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: poznanie podstaw wiedzy z zakresu marketingu terytorialnego

umiejętności: identyfikowanie problemów z zakresu marketingu terytorialnego oraz samodzielne i zespołowe tworzenie scenariuszy ich rozwiązywania.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej

Literatura podstawowa:

- [1] Florek M. (2007), *Podstawy marketingu terytorialnego*, Wydawnictwo AE, Poznań.
- [2] Glińska E., Florek M., Kowalewska A. (2009), *Wizerunek miasta od koncepcji do wdrożenia*, Wolters Kluwer, Warszawa.
- [3] Markowski T. (red.) (2006), *Marketing terytorialny*, PAN, Kraków.
- [4] Obrębalski M. (1998), *Marketingowa strategia rozwoju przestrzeni*, Wydawnictwo AE, Wrocław.
- [5] Szromnik A. (2008), *Marketing terytorialny. Miasto i region na rynku*, Oficyna Wolters Kluwer, Kraków.

MATEMATYKA (MATHEMATICS)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia / studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: –

Charakterystyka zajęć dydaktycznych

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	15, 15 / 10, 10	I, II / I, II	I / I	7, 8 / 7, 8
ćwiczenia	28, 30 / 20, 20	I, II / I, II	I / I	

Prowadzący: dr Anna Piwecka-Staryszak, dr Artur Zaborski, dr Mirosława Sztemberg-Lewandowska
tel. 757538275; 757538275; 757538273; budynek i nr pok.: A84, A84; B27

Treści programowe:

Semestr I.

Geometria analityczna przestrzeni wielowymiarowej: wielowymiarowe uogólnienia podstawowych pojęć geometrii (prosta, hiperpłaszczyzna, kula, sfera). Odległości zbiorów w przestrzeni wielowymiarowej. Wielościany wielowymiarowe i ich rola w problematyce decyzyjnej.

Algebra liniowa: wprowadzenie do zastosowań rachunku macierzowego w ekonometrii i analizie decyzyjnej. Pojęcie i własności macierzy, działania na macierzach, ślad i rząd macierzy, operacje elementarne na wierszach i kolumnach macierzy. Obliczanie wyznacznika macierzy metodą Sarrusa i rozwinięciem Laplace'a, własności wyznaczników. Pojęcie minora i dopełnienia algebraicznego. Rozwiązywanie równań macierzowych za pomocą macierzy odwrotnej. Klasyfikacja i rozwiązywanie układów równań liniowych za pomocą macierzy (metoda Cramera, twierdzenie Kroneckera-Capellego i metoda Gaussa). Zastosowanie równań liniowych w analizie rynku (podaż i popyt).

Wartości własne i wielomiany charakterystyczne i ich zastosowanie w ekonometrii.

Semestr II.

Analiza matematyczna: własności i granice ciągów liczbowych. Podstawowe własności funkcji jednej zmiennej (granica, ciągłość i asymptoty funkcji). Rachunek różniczkowy funkcji jednej zmiennej – pojęcie pochodnej i różniczki funkcji (interpretacja geometryczna i ekonomiczna), zastosowanie pochodnych do badania własności funkcji (monotoniczność i ekstrema lokalne funkcji, ekstrema globalne, przedziały wypukłości oraz

punkt przegięcia funkcji, reguła de L'Hospitala), badanie przebiegu zmienności funkcji. Zastosowanie pochodnej w ekonomii – analiza krańcowa, elastyczność funkcji.

Podstawowe własności funkcji wielu zmiennych (dziedzina, granice, ciągłość funkcji). Elementy rachunku różniczkowego funkcji wielu zmiennych (pochodne cząstkowe, gradient funkcji, pochodna kierunkowa, różniczka funkcji). Ekstrema lokalne, globalne i warunkowe (funkcja Lagrange'a) funkcji wielu zmiennych i ich rola w podejmowaniu decyzji ekonomicznych.

Rozwinięcie funkcji jednej i wielu zmiennych w szereg potęgowy (szereg Taylora) i jego zastosowania w ekonomii.

Problemy całkowe stosowane w naukach ekonomicznych. Pojęcie całki nieoznaczonej i oznaczonej. Przykłady zastosowań w praktyce. Całkowanie numeryczne, metoda trapezów i metoda Simpsona. Pojęcie równania różniczkowego jako modelu zmian.

Metody dydaktyczne: wykład, zestawy zadań do samodzielnego rozwiązania.

Założenia i cele przedmiotu

wiedomości: poznanie podstawowych pojęć algebry liniowej i analizy matematycznej.

umiejętności: stosowanie aparatu matematycznego do opisu i badania ilościowych modeli decyzyjnych, zjawisk i procesów ekonomicznych.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę oraz egzaminem na ocenę.

Forma zaliczenia ćwiczeń: pisemna.

Forma zaliczenia egzaminu: pisemna.

Warunki zaliczenia ćwiczeń: ocena pozytywna uzyskana na podstawie prac pisemnych oraz aktywności na zajęciach.

Warunki zaliczenia egzaminu: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej. Uzyskanie z pracy co najmniej 50% punktów.

Literatura podstawowa

[1] Piwecka-Staryszak A. (red.), *Wykłady z matematyki dla studentów uczelni ekonomicznych*, Wydawnictwo AE, Wrocław 2004.

[2] Antoniewicz R., Misztal A., *Matematyka dla studentów ekonomii*, PWN, Warszawa 2000.

[3] Montygiere-Łoyba M., *Podstawy matematyki dla ekonomistów*, Wydawnictwo AE, Wrocław 1995.

[4] Bażańska T., Karwacka I., Nykowska M., *Zadania z matematyki*, PWN, Warszawa 1977.

[5] Piszczala J., *Matematyka i jej zastosowania w naukach ekonomicznych*, Wydawnictwo AE, Poznań 1993.

Literatura uzupełniająca

[1] Krysiński W., Włodarski L., *Analiza matematyczna w zadaniach. Cz. 1*, PWN, Warszawa 1999.

[2] Krysiński W., Włodarski L., *Analiza matematyczna w zadaniach. Cz. 2*, PWN, Warszawa 2002.

[3] Mostowski A., Stark M., *Algebra liniowa*, PWN, Warszawa 1974.

[4] Fichtenholz G., *Rachunek różniczkowy i całkowy*, PWN, Warszawa 1972.

[5] Zaporozec G.I. *Metody rozwiązywania zadań z analizy matematycznej*, Wydawnictwo Naukowo-Techniczne, Warszawa 1976.

— ✧ —

METODOLOGIA NAUK EKONOMICZNYCH (ECONOMIC METHODOLOGY)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Ekonomia menedżerska

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Mikroekonomia.

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	25	I	II	1

Prowadzący: prof. zw. dr hab. Andrzej Matysiak

tel. 757538252; budynek i nr pok.: H312

Treści programowe:

Klasyfikacja nauk. Pojęcie nauki. Funkcje nauki. Nauki formalne i empiryczne. Nauki podstawowe i stosowane. Typologia nauk ekonomicznych.

Osobliwości nauk ekonomicznych. Wartości. Naturalizm i subiektywizm w pojmowaniu wartości. Problem klasyfikacji wartości. Założenie o racjonalności w naukach społecznych. Racjonalność a logika. Zasady racjonalności. Racjonalność sądów wartościujących. Ekonomia pozytywna i normatywna.

Prawa nauki i teorie. Zadania jednostkowe. Generalizacje historyczne. Zadania ściśle ogólne. Prawa nauki a prawdziwość. Klasyfikacja praw nauki. Twierdzenia tautologiczne. Zadania eliptyczne.

Ontologia a badania naukowe. Analityczne pojęcie bytu. Związki pomiędzy bytami. Związki ufundowania i umocowania. Warstwowa budowa rzeczywistości.

Definiowanie pojęć. Problem języka w naukach ekonomicznych. Podział logiczny. Definicje naukowe i realne. Definicje a tautologie.

Konceptualizacja problemu badań. Pojęcie problemu i jego źródła. Pytania i ich założenia. Pytania rozstrzygalne i nierozstrzygalne. Pytania a hipotezy.

Kryterium demarkacji między nauką a nie-nauką. Sprawdzanie hipotez i teorii empirycznych. Weryfikacja a falsyfikacja. Korroboracja. Falsyfikowalność jako kryterium demarkacji. Falsyfikowalność i falsyfikacja.

Metoda naukowa. Indukcja i dedukcja. Indukcja enumeracyjna. Indukcjonizm i hipotetyzm. Metoda hipotetyczno – dedukcyjna. Idealizacja. Idealizacja i faktualizacja. Przykłady z ekonomii. Idealizacja a istota. Problem prawdziwości praw idealizacyjnych. Konwencje w formułowaniu praw nauki. Kontekst odkrycia a kontekst uzasadnienia.

Wyjaśnianie. Ogólna charakterystyka. Wyjaśnianie genetyczne. Wyjaśnianie funkcjonalne. Wyjaśnianie strukturalne. Wyjaśnianie za pomocą prawa własnego. Wyjaśnianie modelowe. Wyjaśnianie nomologiczno – dedukcyjne. Wyjaśnianie a przewidywanie.

Naukowe programy badawcze. Paradygmat a naukowe programy badawcze. Heurystyka negatywna i pozytywna. Postępowe programy badawcze. Degeneracja programu. Koncepcja rewolucji naukowych. Falsyfikacjonizm metodologiczny.

Metody dydaktyczne: wykład.

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: poznanie i zrozumienie metod naukowych, poznanie metod stosowanych w badaniach ekonomicznych i opanowanie wiedzy o formułowaniu problemów badawczych, wnioskowaniu, sprawdzaniu hipotez i ocenie teorii naukowych;

umiejętności: konceptualizacja problemu badawczego, definiowania pojęć, oceny poglądów i prac naukowych, przedstawianie w formie pisemnej problematyki i rezultatów badań.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę.

Forma zaliczenia: pisemna.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej.

Literatura podstawowa:

- [1] Stachak S. (2006), *Podstawy metodologii nauk ekonomicznych*, Książka i Wiedza, Warszawa.
- [2] Balicki W. (2002), *Metodologia nauk ekonomicznych*, WSB Poznań.
- [3] Chmielecki A. (1999), *Rzeczy i wartości. Humanistyczne podstawy edukacji ekonomicznej*, PWN, Warszawa.
- [4] Blaug M. (1995), *Metodologia ekonomii*, PWN, Warszawa

Literatura uzupełniająca:

- [1] Ajdukiewicz K. (1983), *Zagadnienia i kierunki filozofii*, Czytelnik, Warszawa.
- [2] Krajewski W. (1998), *Prawa nauki. Przegląd zagadnień metodologicznych i filozoficznych*, Książka i Wiedza, Warszawa.
- [3] Nowak S. (1985), *Metodologia badań społecznych*, PWN, Warszawa.
- [4] Popper K. (1992), *Logika odkrycia naukowego*, PWN, Warszawa.

— ✧ —

METODY ANALIZY RYNKÓW FINANSOWYCH (FINANCIAL MARKETS ANALYSIS METHODS)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Ekonomia menedżerska

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: -

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	7	V	III	2
ćwiczenia	8	V	III	

Prowadzący: dr Jarosław Dziuba

tel. 757538241, budynek i nr pok.: A99

Treści programowe:

Strategie inwestowania na rynku finansowym. Ryzyko i zysk w inwestowaniu na rynku finansowym. Typologia metod analizy rynku finansowego. Wady i zalety poszczególnych metod analizy rynku finansowego. Czynniki wyboru odpowiedniej metody analizy rynku finansowego.

Analiza techniczna. Teoria Dowa. Źródła i metody prezentacji danych w analizie technicznej. Podstawowe narzędzia analizy trendu (linie trendu, wsparcie i opór, kanał trendu, luki cenowe). Klasyczne formacje cenowe kontynuacji i odwrócenia trendu (prostokąt, trójkąty, flaga, chorągiewka, klin, głowa i ramiona, podwójny i potrójny szczyt, formacje V, spodek, formacje odwrócone). Formacje świecowe. Wskaźniki techniczne (średnie ruchome, wstęgi, MACD, Momentum, RoC, RSI, oscylator Williama, oscylator stochastyczny i inne).

Analiza fundamentalna. Źródła danych dla analizy fundamentalnej. Elementy analizy fundamentalnej (analiza makroekonomiczna, analiza sektorowa, analiza sytuacyjna, analiza finansowa).

Metody dydaktyczne: studium przypadków, zadania do samodzielnego rozwiązania

Założenia i cele przedmiotu:

wiedomości: poznanie podstawowych narzędzi analizy technicznej i fundamentalnej rynku finansowego

umiejętności: praktyczne zastosowanie narzędzi analizy technicznej i fundamentalnej rynku finansowego (umiejętność wyboru optymalnej metody analizy, umiejętność sporządzania analiz i podejmowania w oparciu o nie decyzji inwestycyjnych)

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie dwóch pisemnych prac kontrolnych.

Literatura podstawowa:

[1] Murphy J. J.: Analiza techniczna rynków finansowych. WIG-Press, Warszawa 1999.

[2] Ritchie J. C.: Analiza fundamentalna. WIG-PRESS, Warszawa 1997.

[3] Tarczyński W.: Rynki kapitałowe. Metody ilościowe. Vol. 1, Placet, Warszawa 2001.

Literatura uzupełniająca:

[1] Pring M.: Podstawy analizy technicznej. WIG-Press, Warszawa 1998.

[2] Elder A.: Zawód: Inwestor Giełdowy. Psychologia rynków, taktyka inwestycyjna, zarządzanie portfelem. Oficyna Ekonomiczna, Warszawa 2005.

[3] Ostrowska E.: Rynek kapitałowy. Funkcjonowanie i metody oceny. PWE, Warszawa 2007.

[4] Perz P.: Sztuka inwestowania. Analiza techniczna, strategie inwestycyjne i zarządzanie ryzykiem na GPW. K.E. Liber, Warszawa 2008.

[5] Czekala M.: Analiza fundamentalna i techniczna. Wydawnictwo AE we Wrocławiu, Wrocław 1997.

— ✧ —

METODY ILOŚCIOWE W BADANIACH MARKETINGOWYCH (QUANTITATIVE METHODS IN MARKETING RESEARCH)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Ekonomia menedżerska

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Statystyka opisowa

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
ćwiczenia	10	V	III	2

Prowadzący: dr Aneta Rybicka

tel. 757538274; budynek i nr pok.: B26

Treści programowe

Dane marketingowe – skale pomiarowe: rola skal pomiarowych w badaniach marketingowych, typy skal pomiarowych i ich charakterystyka (podstawowe własności skal pomiaru, reguły teorii pomiaru, metody i techniki dopuszczalne w odniesieniu do poszczególnych skal pomiaru), pomiar postaw nabywców (skalowanie jednowymiarowe i wielowymiarowe, skale pomiaru postaw nabywców – skale podstawowe: nominalna, pozycyjna (*rating scale*), rangowa, stałych sum, zamiarów zakupu, porównywania parami; skale specyficzne: semantyczna Osgooda, Stapela-Crespiego, Likerta), dopuszczalne działania na liczbach (zasady przekształcania skal pomiarowych, transformacja normalizacyjna i ujednocnianie zmiennych), pomiar podobieństwa obiektów z punktu widzenia skal pomiarowych, strategie postępowania w badaniach statystycznych w przypadku zmiennych mierzonych na różnych skalach.

Wielowymiarowe metody analizy danych marketingowych. Metody badania zależności (prezentacja metody, charakterystyka zastosowań marketingowych): analiza regresji wielorakiej; *conjoint analysis*; drzewa klasyfikacyjne. Metody badania współwystępowania (prezentacja metody, charakterystyka zastosowań marketingowych): analiza czynnikowa; metody klasyfikacji; skalowanie wielowymiarowe; metody porządkowania liniowego. Czynniki decydujące o wyborze metod analizy danych.

Podstawowe obszary zastosowań metod analizy wielowymiarowej w badaniach marketingowych:

– segmentacja rynku i wybór rynków docelowych (fazy w strategicznych badaniach marketingowych, podstawowe pojęcia segmentacji rynku, kryteria segmentacji rynku, segmentacja *a priori*, *post hoc* i hybrydowa, klasyfikacja metod segmentacji rynku, ocena przydatności metod segmentacji rynku, przykłady segmentacji *a priori* i *post hoc*, wybór rynku docelowego, *conjoint analysis* w strategicznych badaniach marketingowych),

– badania związane z produktem (badania związane z kształtowaniem nowego produktu, identyfikacja rynków testowych, określanie pozycji produktu na rynku – pozycjonowanie i repozycjonowanie produktu oraz rozpoznawanie luk na rynku, przykłady wykorzystania metod analizy wielowymiarowej w badaniach związanych z produktem),

– prognozowanie rynku (udziału w rynku, sprzedaży, cen), analiza popytu i rozpoznawanie związków konkurencyjnych, badania preferencji nabywców.

Metody dydaktyczne: studium przypadków, indywidualne projekty, zestawy zadań do samodzielnego rozwiązania

Założenia i cele przedmiotu

wiedomości: poznanie zasad, metodologii i praktycznych zastosowań metod wielowymiarowych w badaniach marketingowych

umiejętności: praktyczne przeprowadzanie badań marketingowych z wykorzystaniem metod wielowymiarowych

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia ćwiczeń: pisemna

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna (co najmniej 50% punktów) uzyskana na podstawie prac pisemnych.

Literatura podstawowa

- [1] Walesiak M. (1996), *Metody analizy danych marketingowych*, PWN, Warszawa.
- [2] Gatnar E., Walesiak M. (red) (2004), *Metody statystycznej analizy wielowymiarowej w badaniach marketingowych*, Wydawnictwo AE, Wrocław.
- [3] Walesiak M. (2002), *Uogólniona miara odległości w statystycznej analizie wielowymiarowej*. Wydawnictwo AE, Wrocław.
- [4] Walesiak M., Bąk A. (2000), *Conjoint analysis w badaniach marketingowych*, Wydawnictwo AE, Wrocław.
- [5] Zaborski A. (2001), *Skalowanie wielowymiarowe w badaniach marketingowych*, Wydawnictwo AE, Wrocław.
- [6] Bąk A. (2004), *Dekompozycyjne metody pomiaru preferencji w badaniach marketingowych*, Wydawnictwo AE, Wrocław.

Literatura uzupełniająca

- [1] Rószkiewicz M. (2002), *Metody ilościowe w badaniach marketingowych*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- [2] Rószkiewicz M. (20002), *Narzędzia statystyczne w analizach marketingowych*, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa.
- [3] Stanimir A. (red.) (2006), *Analiza danych marketingowych. Problemy, metody, przykłady*, Wydawnictwo AE, Wrocław.
- [4] Pluta W. (1999), *Planowanie finansowe w przedsiębiorstwie*, PWE, Warszawa.

— ✧ —

METODY OPTIMALIZACJI DECYZJI MENEDŻERSKICH (METHODS FOR MANAGERIAL DECISIONS OPTIMIZATION)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Ekonomia menedżerska

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Matematyka, Statystyka opisowa

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	10	V	III	3
laboratoria	15	V	III	

Prowadzący: dr Elżbieta Sobczak

tel. 757538237; budynek i nr pok.: A36

Treści programowe:

Elementy teorii gier. Podejmowanie decyzji w warunkach niepewności i ryzyka. Sekwencyjne problemy decyzyjne. Węzły decyzyjne, losowe, końcowe. Budowa drzewa decyzyjnego. Optymalizacja decyzji sekwencyjnych. Zagadnienie programowania całkowitoliczbowego. Problem rozkroju. Programowanie nieliniowe. Wybrane zagadnienia programowania sieciowego. Metoda CPM. Metoda PERT. Wielokryterialna analiza porównawcza w zagadnieniach optymalizacyjnych. Problemy rozpoznania i ujednoczenia charakteru zmiennych.

Metody dydaktyczne: ćwiczenia laboratoryjne, zestawy zadań do samodzielnego rozwiązania, opracowanie projektów laboratoryjnych

Założenia i cele przedmiotu:

wiedomości: podstawy teoretyczne i przykłady zastosowań modeli decyzyjnych w ekonomii

umiejętności: analiza problemów decyzyjnych z wykorzystaniem metod ilościowych; stosowanie drzew decyzyjnych, elementów teorii gier, modeli całkowitoliczbowych i nieliniowych oraz metod programowania sieciowego; wykorzystanie programu Excel.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna, projekty.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej oraz wykonanych projektów.

Literatura podstawowa:

- [1] Trzaskalik T. (2008), *Wprowadzenie do badań operacyjnych z komputerem*, PWE, Warszawa.
- [2] Kukuła K. (red.) (2004), *Badania operacyjne w przykładach i zadaniach*, PWN, Warszawa.
- [3] Sikora W. (red.) (2008), *Badania operacyjne*, PWE, Warszawa.
- [4] Lipiec-Zajchowska M.(red.) (2003), *Badania operacyjne*, Wyd. C.H. Beck, Warszawa.
- [5] Ignasiak E. (red.) (2001), *Badania operacyjne*, PWE, Warszawa.
- [6] Trzaskalik T. (red.) (2000), *Badania operacyjne z komputerem*, Wyd. Absolwent, Łódź, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Guzik B. (2002), *Ekonometria i badania operacyjne: zagadnienia podstawowe*, Wyd. Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, Poznań.
- [2] Witkowska D. (2000), *Metody wspomagające podejmowanie decyzji w zarządzaniu: podstawy badań operacyjnych*, Firma Księgarsko-Wydawnicza „Menedżer”, Łódź.
- [3] Krawczyk S. (1996), *Badania operacyjne dla menedżerów*, Wyd. Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu.

— ✧ —

METODY PLANOWANIA GOSPODARCZEGO (METHODS OF PLANNING IN THE ECONOMY/FINANCIAL PLANING)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Ekonomia menedżerska

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Matematyka

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	20	IV	II	2
ćwiczenia	15	IV	II	

Prowadzący: dr Michał Sosnowski

tel. 757538252, 757538251; budynek i nr pok.: H314

Treści programowe:

Przyczyny i cele planowania procesów gospodarczych. Istota i funkcje planowania gospodarczego. Rodzaje planów i instrumenty ich budowy. Analiza oddziaływania otoczenia na działalność podmiotów gospodarczych. Sprawozdania finansowe. Wynik finansowy. Analiza kondycji podmiotów gospodarczych – analiza wskaźnikowa. Metody planowania gospodarczego i warunki ich aplikacji. Metoda procentu sprzedaży oraz metody ekonometryczne. Planowanie cash flow oraz konstruowanie sprawozdań finansowych pro forma: bilansu i rachunku zysków i strat. Długoterminowe planowanie finansowe. Planowanie strategiczne oraz metoda scenariuszy i planowanie wariantowe.

Metody dydaktyczne: wykład, studia przypadków, dyskusja, analizy przygotowywane przez studentów na wskazane tematy, zadania rozwiązywane na zajęciach, zestawy zadań do samodzielnego rozwiązania.

Założenia i cele przedmiotu:

wiedomości: metody planowania krótko i długookresowego, narzędzia oceny planów

umiejętności: zdobycie umiejętności doboru metody planowania do potrzeb i specyfiki przedsiębiorstwa.

Umiejętność formułowania założeń, budowy i oceny planów krótkookresowych, rocznych i strategicznych.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę i egzaminem na ocenę.

Forma zaliczenia: pisemna

Forma egzaminu: pisemna

Warunki zaliczenia ćwiczeń: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pisemnego testu, w trakcie którego studenci muszą wykazać się umiejętnością formułowania założeń i budowy budżetów oraz planów gotówkowych. Podstawą pozytywnego zaliczenia jest uzyskanie co najmniej 50% punktów.

Warunki zaliczenia egzaminu: na egzamin składa się zestaw 2–3 zadań polegających na budowie planów lub rozwiązaniu określonych problemów planistycznych.

Literatura podstawowa:

- [1] R. Brealey (1999), *Podstawy finansów przedsiębiorstw*, PWN, Warszawa.
- [2] W. Pluta (1999), *Planowanie finansowe w przedsiębiorstwie*. PWE, Warszawa.
- [3] L. Szyszko, J. Szczepański (2007), *Finanse przedsiębiorstwa*. PWE, Warszawa.

- [4] J. Czekaj, Z. Dresler (2005), *Zarządzanie finansami przedsiębiorstw. Podstawy teorii*. PWN, Warszawa.
 [5] A. Więznowski, M. Sosnowski, P. Szlachetka (2007), *Analiza i optymalizacja procesów produkcyjnych i usług. Wybrane zagadnienia ekonomii matematycznej i menedżerskiej*. Wyd. AE we Wrocławiu.

Literatura uzupełniająca:

- [1] A. Ross (1999), *Finanse przedsiębiorstw*, Dom Wydawniczy ABC, Warszawa.
 [2] E. Nowak, B. Nita (2010), *Budżetowanie w przedsiębiorstwie*. Wolters Kluwer Polska, Warszawa.

METODY SONDAŻU DIAGNOSTYCZNEGO (METHODS OF DIAGNOSTIC SURVEYING)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Ekonomia menedżerska

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Matematyka, Socjologia

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	15	III	II	2
ćwiczenia	15	III	II	

Prowadzący: dr Dariusz Głuszczyk
 tel. 757538240; budynek i nr pok.: A39

Treści programowe:

Istota i cele badań sondażowych. Rodzaje badań sondażowych (systematyczne, cykliczne, sporadyczne, wywiad osobisty, wywiad telefoniczny, kwestionariusze do samodzielnego wypełnienia). Etapy badania opinii publicznej. Próba statystyczna (rzetelność próby, dokładność próby, poziom ufności, wariancja poglądów respondentów). Metody doboru próby statystycznej: nielosowe (wybór przypadkowy - według wygody, wybór celowy, wybór kwotowy, metoda kuli śnieżnej), losowe (losowanie proste, losowanie systematyczne, losowanie warstwowe, losowanie wielostopniowe). Liczebność próby nielosowej i losowej. Kwestionariusz (rodzaje ankiet, struktura arkusza pytań i odpowiedzi, zasady zadawania pytań, rodzaje pytań, słowne i liczbowe skale ocen). Analiza danych ankietowych: analiza skal liczbowych (średnia, rozstęp, odchylenie standardowe, mediana, modalna), analiza skal werbalnych (skalowanie przedziałowe i porządkowe, profilowanie, kodowanie). Wnioski analityczne i źródła ich błędów. Sprawozdanie z badań ankietowych – zasady sporządzania raportów i prezentacji.

Metody dydaktyczne: wykład, opracowanie i przeprowadzenie badań ankietowych

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: podstawy teoretyczno-metodyczne badań sondażowych

umiejętności: badania opinii publicznej w zakresie zjawisk ekonomicznych

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna, projekty

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej i wykonanych projektów

Literatura podstawowa:

- [12] Szreder M. (2004), *Metody i techniki sondażowych badań opinii*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa.
 [13] Hague P., Hague N., Morgan C. (2005), *Badania rynkowe w praktyce*, Helion, Gliwice.
 [14] Hill N., Alexander J. (2003), *Pomiar satysfakcji i lojalności klientów*, Oficyna Ekonomiczna, Kraków.

Literatura uzupełniająca:

- [6] Sawiński Z. (red.) (1992), *Podręcznik socjologicznych badań ankietowych*, Instytut Socjologii i Filozofii PAN, Warszawa.
 [7] Mangione T. (1999), *Ankietowanie pocztowe w badaniach marketingowych i socjologicznych*, PWN, Warszawa.
 [8] Ostasiewicz W. (red.) (2004), *Ocena i analiza jakości życia*, Wyd. AE, Wrocław.

MIĘDZYNARODOWE STOSUNKI GOSPODARCZE (INTERNATIONAL ECONOMICS RELATIONS)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia / studia stacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Makroekonomia I, Mikroekonomia.

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
-------------	---------------	---------	-------------	-------------

wykłady	20/15	VI/VI	III/III	4/5
ćwiczenia	10/15	VI/VI	III/III	

Prowadzący: dr Franciszek Adamczuk,
tel. 757538218; budynek i nr pok.: A97

Treści programowe:

Cel i zakres międzynarodowych stosunków gospodarczych. Przegląd teorii MSG, międzynarodowy podział pracy. Gospodarka światowa i jej elementy. Rynek międzynarodowy i jego struktura, podmioty i elementy rynku międzynarodowego. Koniunktura międzynarodowa: pomiar i interpretacja (Terms of Trade)

Międzynarodowe organizacje gospodarcze, ze szczególnym uwzględnieniem UE, WTO, OECD, IMF, WNP. Polityka handlowa - normy sterujące i narzędzia taryfowe i nietaryfowe. Protekcjonizm i liberalizacja w handlu międzynarodowym.- przegląd rund gospodarczych. Międzynarodowa wymiana usług, transfer wiedzy technicznej, budowanie gospodarek opartych na wiedzy. Międzynarodowy system walutowy. Przepływ kapitału w skali globalnej. Zwyczaje handlowe, szanse, formuły handlowe (INCOTERMS 2000). Kontrakt i transakcje międzynarodowe

Konkurencyjność gospodarcza krajów i przedsiębiorstw. Integracja gospodarcza w skali europejskiej i międzynarodowej, regionalizacja. Internacjonalizacja gospodarki. Problemy globalne gospodarki i globalizacja gospodarki (pozytywne i negatywne efekty). Stosunki gospodarcze Polski z sąsiadami. Miejsce Polski w gospodarce światowej. Aktualne problemy gospodarki światowej. Problemy tworzenia tzw. nowego ładu gospodarczego w świecie. Symptomy kryzysu w gospodarce światowej i metody przeciwdziałania jego skutkom.

Metody dydaktyczne: wykład, studia przypadków, indywidualne projekty

Założenia i cele przedmiotu:

wiedomości: zapoznanie studentów z problemami międzynarodowych stosunków gospodarczych, korzyściami wymiany międzynarodowej, polityki handlowej, poznanie międzynarodowych instytucji i organizacji gospodarczych.

umiejętności: znajomość treści i mechanizmów międzynarodowych relacji gospodarczych.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem oraz egzaminem na ocenę.

Forma zaliczenia: pisemna, przygotowanie pracy zaliczeniowej według wykazu tematów.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej.

Literatura podstawowa:

- [1] Międzynarodowe stosunki gospodarcze, (red) A.Budnikowski, PWE Warszawa 2005.
- [2] Międzynarodowe stosunki gospodarcze, (red) J.Rymarczyk, PWE Warszawa 2010.
- [3] Handel zagraniczny. Organizacja i technika.(red). J. Rymarczyk,Wyd, zmienione, PWE Warszawa 2005,

Literatura uzupełniająca:

- [1] Bożyk P., J. Misala, M. Puławski, Międzynarodowe stosunki ekonomiczne, PWE Warszawa 2004,
- [2] Guzek M, Międzynarodowe stosunki gospodarcze, PWE Warszawa 2006,

— ✧ —

MIKROEKONOMIA (MICROECONOMICS)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia; studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: -

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	14,30/10,15	I, II/I,II	I/I	7,8/7,9
ćwiczenia	28,28/20,15			

Prowadzący: prof. zw. dr hab. Andrzej Matysiak, dr Elżbieta Pohulak-Żołądowska, dr Małgorzata Gasz, dr Adriana Politań, dr Sławomir Czetwertyński
tel. 757538252; budynek i nr pok.: H312; H311; H205; H206

Treści programowe:

Ekonomia jako nauka – Przedmiot ekonomii. Ekonomia pozytywna i normatywna. Mikroekonomia. Makroekonomia. Metody i narzędzia badań w ekonomii. Główne nurty w ekonomii.

Podstawowe problemy ekonomiczne – Potrzeby człowieka a zasoby. Rodzaje i cechy dóbr. Gospodarowanie. Racjonalność gospodarowania. Prawo malejącego produktu marginalnego. Granica możliwości produkcyjnych. Wybór ekonomiczny. Koszt alternatywny. Homo oeconomicus.

Rynek i elementy rynku – Rynek. Ceny. Popyt i jego czynniki. Podaż i jej czynniki. Równowaga rynkowa. Mechanizm rynkowy. Regulacja rynku. Elastyczność popytu i podaży. Użyteczność jako podstawa decyzji konsumenta.

Podstawy teorii producenta – Funkcja produkcji w krótkim i długim okresie. Produkcyjność czynników wytwórczych. Koszty księgowe i ekonomiczne. Koszty w krótkim i długim okresie. Techniczne optimum

produkcji. Przychody przedsiębiorstwa. Ekonomiczne optimum produkcji. Przedsiębiorstwa na rynku konkurencji doskonałej. Monopol. Niedoskonałe formy konkurencji. Przedsiębiorstwo i jego funkcje w gospodarce.

Rynki czynników wytwórczych - Popyt pochodny. Popyt na pracę. Podaż pracy. Równowaga na rynku pracy. Rynek ziemi. Renta ekonomiczna i dochody transferowe. Renta gruntowa. Rynek kapitału. Procent i zysk.

Ekonomika organizacji – Równowaga organizacji na rynku konkurencyjnym i rynku pracy. Wpływ czynników ekonomicznych na bezpieczeństwo instytucji i procesy zarządzania. Organizacje w budowaniu dobrobytu społecznego. Ekonomiczne aspekty funkcjonowania organizacji non-profit.

Metody dydaktyczne: wykład, ćwiczenia, zestawy zadań do samodzielnego rozwiązywania, studium przypadków, zagadnienia do samodzielnego przygotowania.

Założenia i cele przedmiotu:

wiedomości: poznanie metodologii ekonomii i teorii ekonomii.

umiejętności: stworzenie podstaw do ekonomicznego myślenia i racjonalnego działania, rozumienie i posługiwanie się podstawowymi kategoriami gospodarki rynkowej, wykorzystanie teorii konsumenta i producenta do interpretowania problemów praktyki gospodarczej oraz ocena racjonalności decyzji podmiotów gospodarczych i gospodarstw domowych.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę oraz egzaminem na ocenę,

Forma zaliczenia: pisemna.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej.

Literatura podstawowa:

- [1] Mankiw N.G., Taylor P.M. (2009), *Mikroekonomia*, PWE, Warszawa.
- [2] Begg D, Fischer S, Dornbusch R. (2007), *Mikroekonomia*, PWE, Warszawa.
- [3] Milewski R. (red.) (2007), *Podstawy Ekonomii*, PWN, Warszawa.
- [4] Samuelson P.A., Nordhaus W.D. (2004) *Ekonomia*, Tom 1, PWN, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Balicki L, W. Tyc (2001), *Mikroekonomia*, A-F-T, Jelenia Góra.
- [2] Klimczak B. (2006), *Mikroekonomia*, AE, Wrocław..
- [3] Klimczak B. Matysiak A. (2003) *Mikroekonomia: studia przypadków*, AE, Wrocław.
- [4] Czarny E. (2006) *Mikroekonomia*, PWE, Warszawa.
- [5] Moroz E. (2005), *Podstawy mikroekonomii*, PWE, Warszawa.

— ✧ —

MODELOWANIE PROCESÓW EKONOMICZNYCH (ECONOMIC PROCESSES MODELLING)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Ekonomia menedżerska

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Matematyka

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	15	IV	II	2
laboratoria	15	IV	II	

Prowadzący: dr Beata Bal-Domańska

tel. 757538239; budynek i nr pok.: A38

Treści programowe:

Modelowania procesów ekonomicznych – zakres i podstawowe pojęcia. Dobór cech statystycznych. Konstrukcja wskaźników oraz ich wykorzystanie w ocenie wybranych procesów ekonomicznych. Dyskryminacja cech statystycznych. Analiza wybranych zjawisk ekonomicznych (np. poziomu życia, rozwoju społeczno-gospodarczego) z wykorzystaniem metod statystycznych – definiowanie zjawiska, cel i zakres badania, metodologia i techniki badawcze, wnioski. Charakterystyk i zastosowanie metod porządkowania liniowego w analizie i ocenie wybranych zjawisk ekonomicznych. Typologia obiektów ekonomicznych w oparciu o metody taksonomiczne.

Metody dydaktyczne: ćwiczenia laboratoryjne, zestawy zadań do samodzielnego rozwiązania, opracowanie projektów laboratoryjnych

Założenia i cele przedmiotu:

wiedomości: podstawy teoretyczne i przykłady zastosowań modelowania z wykorzystaniem metod statystyki i taksonomii w ekonomii

umiejętności: analiza i ocena zjawisk społeczno-gospodarczych, dobór i interpretacja zmiennych do analizy statystycznej i taksonomicznej

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia laboratorium: pisemna, projekty.

Forma zaliczenia wykładu: pisemna

Warunki zaliczenia laboratorium: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej oraz wykonanych projektów.

Warunki zaliczenia wykładu: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej

Literatura podstawowa:

- [1] Aczel A. D.(2000), *Statystyka w zarządzaniu*. Pełny wykład, PWN, Warszawa
- [2] Młodak A. (2006), *Analiza taksonomiczna w statystyce regionalnej*, Difin, Warszawa.
- [3] Dziechciarz J. (red.) (2003), *Ekonometria. Metody, przykłady, zadania*, Wyd. AE, Wrocław.
- [4] Józwiak J., Podgórski J. (2006), *Statystyka od podstaw*, PWE, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Kolenda M. (2006), *Taksonomia numeryczna*, Wyd. AE, Wrocław.

— ✧ —

NAUKA O POLITYCE (STUDY OF POLITICS)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia / studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: -

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	15 / 25	II / II	I / I	2

Prowadzący: dr Marek Zagajewski

tel. 757538339, 757538305, tel. kom. 501102485; budynek i nr pok.: A41

Treści programowe:

Przedmiot nauki o polityce, jej miejsce wśród nauk humanistycznych i społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem nauk ekonomicznych. Podstawowe pojęcia i kategorie nauki o polityce: władza, społeczeństwo, państwo, ustroj polityczny, klasa społeczna, partia polityczna, parlamentaryzm, władza wykonawcza, ustawodawcza i sądownicza, elita władzy, grupy nacisku, media jako czwarta władza, systemy wyborcze, ruchy społeczne, rewolucje. Relacje wzajemne między polityką a gospodarką. Społeczne podstawy polityki. Zachowania polityczne. Polityka a ideologia. Demokracja a tyrania. Kwestia totalitaryzmu. Problem społeczeństwa obywatelskiego. Konstytucja jako ustawa zasadnicza. Współczesne systemy polityczne. Scena polityczna i jej aktorzy. Polityka jako spektakl i biznes. Współczesne krytyki ustroju demokratycznego. Aktualne problemy ładu demokratycznego w Polsce.

Metody dydaktyczne: wykład interaktywny, studia przypadków.

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: przyswojenie podstawowych pojęć i kategorii dotyczących życia politycznego w jego rozmaitych przejawach;

umiejętności: samodzielne dokonywanie analiz instytucji, procesów i wydarzeń politycznych z uwzględnieniem ich ekonomicznych przesłanek i konsekwencji dla życia gospodarczego.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę.

Forma zaliczenia: pisemna.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej.

Literatura podstawowa:

- [1] Lipset S.M. (1995), *Homo politicus. Społeczne podstawy polityki*, przeł. G. Dziurdzik-Kraśniewska, WN PWN, Warszawa.
- [2] Goodin R.E., Petit P. (red.) (1998), *Przewodnik po współczesnej filozofii politycznej*, przeł. C. Cieśliński, M. Poręba, KiW, Warszawa.
- [3] Sartori G. (1994), *Teoria demokracji*, przeł. P. Amsterdamski, D. Grinberg, WN PWN, Warszawa.
- [4] Tansey S.D. (1997) *Nauki polityczne*, przeł. J. Gilewicz, Zysk i S-ka Wyd. Poznań.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Graczyk R (1997), *Konstytucja dla Polski. Tradycje, doświadczenia, spory*, SIW Znak, Kraków; Fundacja im. Stefana Batorego, Warszawa.
- [2] Nye jr. J.S. (2007), *Soft Power. Jak osiągnąć sukces w polityce światowej*, przeł. J. Zaborowski, WAiP, Warszawa.
- [3] Raciborski J. (1997), *Polskie wybory. Zachowania wyborcze społeczeństwa polskiego 1989-1995*, WN Scholar, Warszawa.
- [4] Tinder G. (2003), *Myślenie polityczne. Odwieczne pytania*, przeł. A. Dziurdzik, WN PWN, Warszawa.

NAUKA O PRZEDSIĘBIORSTWIE (STUDY OF ENTERPRISE)**Kierunek / specjalność:** Ekonomia / Ekonomia menedżerska**Forma studiów:** studia stacjonarne I stopnia**Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty:** Mikroekonomia, Zarządzanie**Charakterystyka zajęć dydaktycznych:**

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	30	III	II	2
ćwiczenia	15	III	II	

Prowadzący: prof. dr hab. Henryk Jagoda; mgr Katarzyna Huk;

tel. 757538326; budynek i nr pok.:H16

Treści programowe:

Przedmiot i ewolucja nauki o przedsiębiorstwie.

Przedsiębiorczość – Przedsiębiorca – Przedsiębiorstwo.

Pojęcie i istota przedsiębiorstwa: cechy; zasoby; funkcje; procesy; grupy interesów.

Cele przedsiębiorstwa; społeczna odpowiedzialność przedsiębiorstwa.

Nadzór korporacyjny.

Przedmiot, formy i zakres reprezentacji interesów pracowniczych w przedsiębiorstwie; partycypacja w zarządzaniu i własności; Management Buy Out.

Cykl życia przedsiębiorstwa:

- założenie (proces założycielski, problem wyboru i zmiany formy prawnoorganizacyjnej prowadzenia przedsiębiorstwa),
- funkcjonowanie i rozwój (wzrost wewnętrzny; wzrost zewnętrzny w tym formy współdziałania gospodarczego przedsiębiorstw),
- sanacja (restrukturyzacja),
- likwidacja i upadłość.

Organizowanie działalności przedsiębiorstwa: struktura organizacyjna i jej kształtowanie; koncepcje i metody przebudowy struktur organizacyjnych; nowe formy organizacyjne przedsiębiorstw: przedsiębiorstwo wirtualne, przedsiębiorstwo sieciowe. Organizacja produkcji i pracy.

System i metody planowania w przedsiębiorstwie: przekroje, składowe, relacje.

System motywacyjny przedsiębiorstwa.

Kontrola i ocena działalności przedsiębiorstwa. Narzędzia analizy racjonalności procesów gospodarowania, (analiza wskaźnikowa, zbilansowana karta wyników).

Kapitał przedsiębiorstwa (materialny, techniczny, kadrowy , finansowy, intelektualny, informacyjny).

Współzależności. Tendencje rozwojowe.

Gospodarowanie majątkiem obrotowym oraz majątkiem trwałym. Analiza racjonalności przedsięwzięć inwestycyjnych.

Wartość przedsiębiorstwa; cele i metody wyceny wartości przedsiębiorstwa .

Metody dydaktyczne: wykład oparty o studia literatury przedmiotu oraz studia przypadków;

ćwiczenia: studium przypadków, indywidualne projekty, zajęcia interaktywne, praca w zespołach.

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: poznanie teoretycznych podstaw tworzenia, funkcjonowania i rozwoju przedsiębiorstw, umiejętności: stworzenie podstaw do wyboru form prowadzenia przedsiębiorstwa i form współdziałania przedsiębiorstw, wyboru rozwiązań organizacyjnych i inwestycyjnych. Wykorzystywanie wybranych metod projektowania, analizy i oceny procesów zachodzących w przedsiębiorstwie.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenęForma zaliczenia ćwiczeń: pisemna, projekty.Forma zaliczenia wykładów: pisemna.Warunki zaliczenia ćwiczeń: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pisemnej i ustnej prezentacji projektu, pracy pisemnej oraz aktywności na zajęciach.Warunki zaliczenia wykładów: ocena pozytywna uzyskana na podstawie testu pisemnego**Literatura podstawowa:**[1] Lichtarski J (red.). (2007), *Podstawy nauki o przedsiębiorstwie*, Wyd. AE Wrocław.[2] Osbert – Pocięcha G. (red.) (2002), *Podstawy nauki o przedsiębiorstwie. Studium przypadków*, Wyd. AE Wrocław.[3] Duraj J. (2000; 2004), *Podstawy ekonomiki przedsiębiorstwa*, PWE Warszawa.**Literatura uzupełniająca:**[1] Marek S., Białasiewicz M. (red.) (2008), *Podstawy nauki o organizacji*, PWE Warszawa.

OPTIMALIZACJA OBCIĄŻEŃ PODATKOWYCH (TAX BURDEN OPTIMIZATION)**Kierunek / specjalność** - Ekonomia / Ekonomia menedżerska**Forma studiów** – studia stacjonarne I stopnia**Wymagania wstępne** – zaliczone przedmioty: Mikroekonomia, Makroekonomia I, Podatki w przedsiębiorstwie, Finanse publiczne.**Charakterystyka zajęć dydaktycznych:**

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykład	7	VI	III	1
ćwiczenia	8			

Prowadzący: dr Magdalena Rękas

tel. 75/ 75 38 370 budynek i nr pok.: H309

Program przedmiotu:

Zarządzanie przez podatki a optymalizacja podatkowa – pojęcia i cele, aspekt strategiczny i operacyjny. Wpływ podatków na płynność i na rentowność. Rodzaje działań optymalizacyjnych. Instrumenty i metody optymalizacji podatkowej. Kryteria optymalności – koszty i korzyści podatnika z optymalizacji podatków. Stopa podatkowa a decyzje finansowe. Tarcze podatkowe – pojęcie, rodzaje, źródła. Podstawy prawne optymalizacji podatkowej w Polsce. Ryzyko optymalizacji podatkowej. Odpowiedzialność karno-skarbowa (wykroczenie skarbowe a przestępstwo skarbowe).

Konkurencja podatkowa, czyli wybór miejsca prowadzenia działalności ze względu na optymalizacja obciążeń w podatku dochodowym. Analiza porównawcza obciążeń podatkowych dochodu dla firm działających w SSE i poza nimi. Wykorzystanie rajów podatkowych w optymalizacji podatkowej - transfer dochodów, przeciwdziałanie zjawisku rajów podatkowych. Ceny transferowe. Strategia podatkowa grup kapitałowych. Opodatkowanie dywidend. Umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania.

Przychody i koszty uzyskania przychodu. Ustalanie podstawy opodatkowania w podatku dla osób fizycznych oraz osób prawnych (wynik finansowy a wynik podatkowy). Wybór formy opodatkowania dochodu dla osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą: podatek liniowy, progresywny, uproszczone formy opodatkowania. Roczne zeznanie podatkowe PIT.

Sterowanie obciążeniami podatkowymi w bieżącej działalności gospodarczej: polityka kształtowania dochodów (wykazywanie przychodów i kosztów uzyskania przychodu), amortyzacja podatkowa, rozliczanie straty, zaliczki na podatek. Optymalizacja „złych długów”. Źródła finansowania a obciążenia podatkowe.

Optymalizacja obciążeń podatkowych z tytułu podatku VAT. Wybór opodatkowania lub zwolnienia. Opłacalność zwolnienia z VAT. Rozliczenie podatku naliczonego i należnego. Mały podatnik a rozliczenia VAT.

Metody dydaktyczne: Prezentacje multimedialne, dyskusje panelowe, praca z ustawami podatkowymi, studia przypadków, rozwiązywanie zadań.**Założenia i cel dydaktyczny:***Wiadomości:* poznanie instrumentów optymalizacji obciążeń podatkowych*Umiejętności:* praktyczne wykorzystanie zdobytej wiedzy do podejmowania decyzji w zakresie obciążeń podatkowych, nabycie umiejętności pracy z ustawami podatkowymi oraz sporządzania deklaracji podatkowych np. PIT roczny.**Formy i warunki zaliczenia przedmiotu:** przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę.Forma zaliczenia ćwiczeń: pisemna.Warunki zaliczenia ćwiczeń: ocena pozytywna po uzyskaniu co najmniej 50% punktów z test oraz projekt dotyczący wyboru optymalnej formy opodatkowania dochodu dla osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą.Liczba godzin zajęć, która jest podstawą niezaliczenia zajęć: 5h i więcej.**Literatura podstawowa:**

1. Felis P., Jamroży M., Szlęzak-Matusiewicz J. (2010), *Podatki i składki w działalności przedsiębiorców*, Wyd. DIFIN, Warszawa.
2. Ickiewicz J. (2009), *Obciążenia fiskalne przedsiębiorstw*, PWE Warszawa.
3. Dymek M. (2006), *Optymalizacja podatkowa, czyli jak oszczędzić na podatku dochodowym od osób prawnych*, ODDK, Gdańsk.
4. Kudert S., Jamroży M. (2007), *Optymalizacja opodatkowania dochodów przedsiębiorców*, Oficyna a Wolters Kluwer Polska, Kraków.
5. Poszwa M., (2007), *Zarządzanie podatkami w małej i średniej firmie*, C. H. Beck, Warszawa.
6. Ustawy podatkowe m.in.: Ordynacja podatkowa, PIT, CIT, VAT, podatki lokalne, ustawa karno-skarbowa.

Literatura uzupełniająca:

1. Olchowicz, I (2009), *Rachunkowość podatkowa*, DIFIN, Warszawa.
2. Rosiński R. (2008), *Polski system podatkowy. Poszukiwanie optymalnych rozwiązań*, DIFIN, Warszawa.
3. Winiarska K., Startek, K. (2008), *Rachunkowość podatkowa*, C. H.Beck Warszawa.
4. Ziółek Ł. (2007), *Międzynarodowe planowanie podatkowe*, DIFIN Warszawa.
5. Wyrzykowska A (2007)., *Optymalizacja VAT*, ODiDK Warszawa.
6. Adamska A. (2004), *Rola i zadania dyrektora finansowego*, Oficyna Ekonomiczna Kraków (rozdz. 4 Zarządzanie podatkami).

— ✧ —

PODATKI W PRZEDSIĘBIORSTWIE (TAXES IN AN ENTERPRISE)

Kierunek/specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia / studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Mikroekonomia, Makroekonomia I

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	18 / 6	VI / VI	III / III	2 / 2
ćwiczenia	10 / 4	VI / VI	III / III	

Prowadzący: prof. dr hab. Jerzy Sokołowski, dr Magdalena Rękas
tel. 757538252, 210, 370 budynek i nr pok.: H313, H309.

Treści programowe:

Istota i funkcje polityki podatkowej państwa wobec przedsiębiorstw. Aktualne rozwiązania prawne w zakresie opodatkowania przedsiębiorstw - charakterystyka podatków. Oddziaływanie państwa poprzez podatki na inwestycje przedsiębiorstw. Oddziaływanie na strukturę produkcji. Oddziaływanie na koszty działalności i koszty poboru podatków. Wpływ systemu podatkowego na podział dochodów w spółkach. Prawne regulacje w zakresie realizacji obowiązku podatkowego. Wpływ systemu podatkowego na zatrudnienie. Regulacje podatkowe w sferze transferu dochodów do rajów podatkowych. Prawne i rzeczowe zabezpieczenia regulowania zobowiązań podatkowych. Umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania.

Metody dydaktyczne: wykład, analiza porównawcza, analiza przypadków, zadania do samodzielnego rozwiązania.

Założenia i cele przedmiotu:

wiedomości: poznanie podatkowych instrumentów oddziaływania państwa na decyzje przedsiębiorstw

umiejętności: wykorzystanie zdobytej wiedzy w praktyce gospodarczej

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę.

Forma zaliczenia wykładu: pisemna;

Warunki zaliczenia wykładu: ocena pozytywna uzyskana na podstawie co najmniej 50% punktów z pracy pisemnej;

Forma zaliczenia ćwiczeń: pisemna;

Warunki zaliczenia ćwiczeń: ocena pozytywna uzyskana na podstawie co najmniej 50% punktów z pracy pisemnej obejmującej test z teorii oraz zadania do rozwiązania.

Liczba godzin zajęć, która jest podstawą niezaliczenia zajęć: 5h i więcej studia stacjonarne / 2 h i więcej studia niestacjonarne.

Literatura podstawowa:

- [1] P. Felis, M. Jamróży, J. Szlęzak-Matuszewicz (2010), *Podatki i składki w działalności przedsiębiorców*, Wyd. DIFIN, Warszawa.
- [2] M. Podstawka red. (2010), *Finanse - rozdział 6 System podatkowy w Polsce.*, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa.
- [3] J. Sokołowski (2000), *Opodatkowanie działalności gospodarczej w Polsce*. Wyd. AE, Wrocław.
- [4] G. Szczodrowski (2007), *Polski system podatkowy*. PWN, Warszawa.
- [5] J. Gomułowicz (2008), *Podatki i prawo podatkowe*. Wyd. Lexis Nexis, Warszawa.
- [6] J. Ickiewicz (2009), *Obciążenia fiskalne przedsiębiorstw*, PWE, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

- [1] J. Sokołowski (1995), *Zarządzanie przez podatki*. PWN, Warszawa.
- [2] J. Tomkiewicz (2007), *Polityka fiskalna, a inwestycje w gospodarce posocjalistycznej*. Wyd. WSPiZ im. Koźmińskiego, Warszawa.
- [3] F. Grądalski (2006), *System podatkowy w świetle teorii optymalizacji opodatkowania*. SGH, Warszawa.
- [4] H. Litwińczuk (2006) red., *Prawo podatkowe przedsiębiorców*, Dom Wydawniczy ABC, Warszawa.
- [5] J. Głuchowski (2002) red., *Formy zmniejszania wysokości podatków w Polsce*. PWN, Warszawa

PODSTAWY JAKOŚCI ŻYCIA I ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU (BASICS IN LIFE QUALITY AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT)

Kierunek/specjalność: Ekonomia/ realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia / studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne - zaliczone przedmioty: -

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok	Punkty ECTS
wykład	15 / 10	I / I	I / I	2 / 2

Prowadzący: prof. dr hab. Tadeusz Borys

tel. 757538269; 757538257 (sekretariat); budynek i nr pok.: H25

Treści programowe:

Wielka trójka kategorii: jakość życia jako cel nadrzędny, rozwój społeczno-gospodarczy jako cel główny i instrumentarium; uniwersalne pojęcie rozwoju i pojęcia pochodne.

Ilość i jakość jako kategorie uniwersalne: trzy sposoby przeciwstawiania tych kategorii, jakość w świetle dorobku kwalimetrii, transformacja cech ilościowych w jakościowych.

Jakość życia jako interdyscyplinarny przedmiot badań: m.in. nauki o jakości, socjologii, statystyki, filozofii i nauk ekonomicznych. Istota życia – ujęcia zawężone i holistyczne (trzy sfery życia i osiem poziomów potrzeb). Siedem typologii jakości życia: wartościująca i nie wartościująca, globalna i cząstkowa/ograniczona, obiektywna i subiektywna, indywidualna i zbiorowa, bezpośrednia i pośrednie, zrównoważona i niezrównoważona oraz jakość życia według systemu wartości; wzorce i antywzorce jakości życia, praktyczne problemy przebiegunowania wzorców, jakość życia a cechy człowieczeństwa i sens życia.

Pomiar obiektywnej i subiektywnej jakości życia - korelacja między wskaźnikami jakości obiektywnej i subiektywnej (twierdzenie Campbella), subiektywny sens i pomiar jakości życia: wskaźniki zadowolenia/satysfakcji/szczęścia, względne poczucie pokrzywdzenia jako czynnik wpływający na subiektywną jakość życia, subiektywna jakość życia a systemy wartości – jakość życia typu „mieć” i jakość życia typu „być”. Wybrane systemy pomiaru jakości życia (doświadczenia *Diagnoz społecznych* i pomiar na poziomie lokalnym).

Jakość życia a podstawowe koncepcje i megatrendy. Pojęcie megatrendu, istota "pęknięcia" cywilizacyjnego, tendencje i kontrtendencje, w tym globalizacja.

Pojęcie paradygmatu rozwoju; stare i nowe paradygmaty; koncepcje rozwoju zrównoważonego, trwałego i samopodtrzymującego. Sposoby rozpoznania tych paradygmatów.

Metody dydaktyczne:

przekazywanie wiedzy przez prowadzącego, dyskusja, warsztaty.

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: poznanie istoty kategorii jakości życia, relacji między różnymi jej rodzajami, wybranych sposobów pomiaru jakości życia oraz najważniejszych megatrendów w powiązaniu z współczesnymi koncepcjami rozwoju.

umiejętności: definiowania własnej jakości życia, odróżniania jej różnych rodzajów, rozstrzygania praktycznych problemów przebiegunowania wzorców jakości życia, praktycznego określania pozytywnych i negatywnych stron najważniejszych megatrendów.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: test pisemny i rozmowa z prowadzącym

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej.

Literatura podstawowa:

- [1] Borys T.(red. (2005); *Wskaźniki zrównoważonego rozwoju*, wyd. Ekonomia i Środowisko, Białystok.
- [2] Borys T, Rogala P.(red) (2008), *Jakość życia na poziomie lokalnym – ujęcie wskaźnikowe*, wyd. UNDP, Warszawa.
- [3] *Jakość życia w perspektywie nauk humanistycznych, ekonomicznych i ekologii* (2003),Wyd. AE Jelenia Góra.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Czapiński J., Panek T., *Diagnoza społeczna 2009 – warunki i jakość życia Polaków*. Rada Monitoringu Społecznego. Warszawa 2009 (dostępna na stronie internetowej: [www. Diagnoza społeczna...](http://www.DiagnozaSpołeczna...); podobnie jak raporty sporządzane od roku 2000).

PODSTAWY NAUKI O PRZEDSIĘBIORSTWIE (BASICS IN AN ENTERPRISE STUDY)

Kierunek / specjalność : Ekonomia / Gospodarka i administracja publiczna

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia / studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Mikroekonomia

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	15/10	III/III	II/II	1/1

Prowadzący: dr Marian Maciejuk

tel. 757538238; budynek i nr pok.: A 37

Treści programowe:

Przedmiot nauki o przedsiębiorstwie,

Istota i cele przedsiębiorstwa (Przedsiębiorczość – Przedsiębiorca – Przedsiębiorstwo)

Klasyfikacja przedsiębiorstw według różnych kryteriów

Formy prawno-organizacyjne przedsiębiorstw

Przedsiębiorstwo jednoosobowe

Spółki osobowe

Spółki kapitałowe

Przedsiębiorstwo państwowe

Przedsiębiorstwo komunalne

Przedsiębiorstwa spółdzielnie

Cykl życia przedsiębiorstwa

Potencjał i działalność gospodarcza przedsiębiorstwa

Metody dydaktyczne: wykład oparty o studia literatury przedmiotu i regulacje prawne

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: poznanie teoretycznych i prawnych podstaw tworzenia, funkcjonowania i rozwoju przedsiębiorstw

umiejętności: teoretyczne i prawne podstawy wyboru i kreacji form prowadzenia działalności gospodarczej

Forma zaliczenia: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę,

Forma zaliczenia: pisemna, test wiadomości

Warunki zaliczenia: uzyskanie co najmniej 50% pozytywnych odpowiedzi z testu wiadomości

Literatura podstawowa:

[1] Lichtarski J. (red.) (2007), *Podstawy nauki o przedsiębiorstwie*, Wyd. AE Wrocław

[2] Brzeziński M. (red.) (2007), *Wprowadzenie do nauki o przedsiębiorstwie*, Wyd. Difin, Warszawa

[3] Osbert-Pociechy G. (red.) (2008), *Podstawy nauki o przedsiębiorstwie: studium przypadków*, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

[4] Marek S., Białasiewicz M. (2008), *Podstawy nauki o organizacji*, PWE, Warszawa

— ✧ —

POLITYKA FISKALNA UNII EUROPEJSKIEJ (FISCAL POLICY OF THE EUROPEAN UNION)

Kierunek/specjalność: Ekonomia / Ekonomia menedżerska

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Mikroekonomia, Nauka o polityce

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykład	10	III	II	1

Prowadzący: dr Michał Sosnowski

tel. 757538252, 757538251; budynek i nr pok.: H314

Treści programowe:

Organa i instytucje decyzyjne, pomocnicze i sądownicze Unii Europejskiej w procesie kreowania i realizacji polityki fiskalnej UE. Podstawy finansowe funkcjonowania UE. Konstrukcja budżetu, procedura budżetowa. Charakterystyka poszczególnych źródeł dochodów budżetowych. Charakterystyka systemu wydatków budżetowych. Współzależność pomiędzy budżetem UE a budżetami krajów Wspólnoty Europejskiej. Polityka podatkowa i celna UE w zakresie gromadzenia dochodów budżetowych. Wspólna Polityka Rolna, fundusze strukturalne, fundusze spójności i inne zadania finansowane ze środków budżetowych.

Metody dydaktyczne: ćwiczenia – omówienie głównych zadań polityki fiskalnej Unii Europejskiej oraz zasad konstruowania budżetu UE wraz z charakterystyką źródeł dochodów budżetowych i struktury wydatków, dyskusja, analizy przygotowywane przez studentów na wskazane tematy.

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: wskazanie zadań polityki fiskalnej UE, prezentacja instrumentarium i funkcji instytucji europejskich w aspekcie kreowania rozwoju przy wykorzystaniu środków gromadzonych w ramach budżetu Wspólnoty Europejskiej, szczegółowa analiza strony dochodowej i wydatkowej budżetu UE z

uwzględnieniem kategorii i źródeł pochodzenia dochodów budżetowych oraz kierunków i metod wydatkowania tych środków

umiejętności: rozumienie mechanizmów funkcjonowania budżetu UE, umiejętność wskazywania źródeł pochodzenia środków budżetowych UE oraz omówienia kierunków i systemu ich wydatkowania.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę.

Forma zaliczenia ćwiczeń: pisemna

Warunki zaliczenia ćwiczeń: ocena pozytywna uzyskana na podstawie testu – uzyskanie co najmniej 50% punktów.

Literatura podstawowa:

[1] L. Oręziak (2009), *Finanse Unii Europejskiej*, PWN, Warszawa.

[2] B. Bernaś (2005) red., *Finanse Unii Europejskiej*, Wyd. AE we Wrocławiu, Wrocław

[3] M. Czernielewska-Rutkowska (2007), *Budżet ogólny Unii Europejskiej. Stan obecny i perspektywy*, Difin, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

[1] K. Wach (2005), *Systemy podatkowe krajów Unii Europejskiej*, Oficyna Ekonomiczna, Kraków.

— ✧ —

POLITYKA GOSPODARCZA I (ECONOMIC POLICY I)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia / studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Makroekonomia I

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	16/15	VI/VI	III/III	3/3
ćwiczenia	14/15	VI/VI	III/III	

Prowadzący: dr hab. Zbigniew Przybyła, prof. UE, dr Urszula Markowska-Przybyła, dr Jerzy Ładysz
tel. 757538267, 757538266; budynek i nr pok.: H25a, H22

Treści programowe:

wykład:

1. Zagadnienia podstawowe: pojęcie polityki gospodarczej państwa, przedmiot i podmioty polityki gospodarczej, dziedziny polityki gospodarczej, doktryny polityki gospodarczej.
2. Cele, narzędzia polityki gospodarczej i uwarunkowania polityki gospodarczej, rola państwa w życiu gospodarczym, keynesowskie, neoklasyczne i instytucjonalne podejście do działań publicznych, sektor publiczny.
3. Gospodarka narodowa jako przedmiot polityki gospodarczej.
4. Polityka dynamizowania gospodarki narodowej, polityka wzrostu trwałego i zrównoważonego
5. Polityka strukturalna państwa
6. Repetytorium

ćwiczenia:

1. Polityka pieniężna i kursu walutowego
2. Polityka budżetowa
3. Polityka regulowania rynku pracy
4. Pomoc publiczna – sektorowa, horyzontalna, regionalna.
5. Polityka mikroekonomiczna a niesprawności rynku, efekty zewnętrzne, koszty transakcyjne, rynki niekompletne.

Metody dydaktyczne: wykład, dyskusja, studia przypadków

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: znajomość koncepcji teoretycznych do rozumienia relacji między państwem a rynkiem we współczesnych gospodarkach

umiejętności: wykorzystywania koncepcji teoretycznych do oceny relacji między państwem a rynkiem we współczesnych gospodarkach; analizy pomocy publicznej na tle innych instrumentów polityki gospodarczej; wykorzystywania koncepcji teoretycznych do oceny systemów fiskalnych i podatkowych różnych krajów; rozumienia znaczenia niesprawności rynku dla interwencji publicznych; rozumienia niezależności banku centralnego w prowadzeniu polityki pieniężnej.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę oraz egzaminem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej, minimum 50% prawidłowych odpowiedzi

Literatura podstawowa:

- [1] *Polityka gospodarcza*, Winiarski B. (red.), Warszawa, PWN 2006.
- [2] *Polityka gospodarcza: teoria i realia*, J. Stacewicz (red.), SGH, Warszawa 2008.
- [3] *Polityka gospodarcza*, Ćwikliński H. (red.), Gdańsk, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego 1999.
- [4] Postuła I., Werner A.: *Pomoc publiczna*. Wyd. LexisNexis, Warszawa 2006.
- [5] Aktualności z życia społeczno-gospodarczego, wiadomości z prasy, radia, telewizji, internetu.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Kaja J.: *Polityka gospodarcza: wstęp do teorii*, SGH, Warszawa, 2007.
- [2] Ładysz J.: *Polityka strukturalna Polski w warunkach integracji europejskiej*. Wydawnictwo AE, Wrocław 2007.

POLITYKA MIEJSKA (URBAN POLICY)**Kierunek / specjalność:** Ekonomia / Gospodarka i administracja publiczna**Forma studiów:** studia stacjonarne I stopnia / studia niestacjonarne I stopnia**Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty:** -**Charakterystyka zajęć:**

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
Wykład	30 / 10	VI/VI	III/III	2/2

Prowadzący: dr Marek Obrębalski

tel. 757538239; budynek i nr pok.: A38

Treści programowe:

Krajowa polityka miejska w Polsce i w innych krajach Unii Europejskiej. Polityka miejska władz centralnych i władz samorządowych. Polityka miejska w unijnej polityce spójności. Ustawowe regulacje polityki miejskiej. Narzędzia realizacji polityki miejskiej. Wymiar miejski publicznych polityk sektorowych. Zintegrowany rozwój konkurencyjnego miasta w warunkach globalizacji. Nowa Karta Ateńska. Karta Lipska na rzecz zrównoważonego rozwoju miast europejskich.

Metody dydaktyczne: wykład interaktywny, studia przypadków.**Założenia i cele przedmiotu:**

wiadomości: poznanie zakresu i instrumentów krajowych i lokalnych polityk miejskich;

umiejętności: identyfikowanie współczesnych problemów rozwoju miast i możliwości ich rozwiązywania.

Formy i warunki zaliczenia: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej.

Literatura podstawowa:

- [1] Bról R. (red) (2004), *Ekonomika i zarządzanie miastem*. Wrocław, Wydawnictwo Uczelniane Akademii Ekonomicznej.
- [2] Dziemianowicz W., Jałowiecki B. (2004), *Polityka miejska a inwestycje zagraniczne w polskich metropoliach*. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR.
- [3] *Nowa Karta Ateńska. Wizja miast XXI wieku* (2003), Europejska Rada Urbanistów, Lizbona.
- [4] *Karta Lipska na rzecz zrównoważonego rozwoju miast europejskich*. Lipsk 2007.

POLITYKA SPOŁECZNA (SOCIAL POLICY)**Kierunek/specjalność:** Ekonomia / realizowany na kierunku**Forma studiów:** studia stacjonarne I stopnia / studia niestacjonarne I stopnia**Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty:** -**Charakterystyka zajęć dydaktycznych:**

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	30 / 30	II / II	I / I	5 / 5

Prowadzący: dr Agnieszka Jagoda

tel. 757538 339, budynek i nr pok.: H 212

Treści programowe:

Polityka publiczna a polityka społeczna. Przykłady decyzji publicznych. Elementy teorii wyboru społecznego – koncepcje i funkcje wyborów. Problemy i kwestie społeczne.

Dobro człowieka i jego potrzeby; ubóstwo – definicje, charakterystyka, miary i zasięg zjawiska. Wykluczenie społeczne – istota i przyczyny wykluczenia; grupy zagrożone wykluczeniem.

Ekonomiczne uwarunkowania i skutki polityki społecznej. Cele i zakres polityki społecznej. Pasywny i aktywny model realizacji polityki społecznej. Aktywne i pasywne instrumenty polityki społecznej. Ograniczenia polityki pasywnej. Świadczenia i transfery społeczne.

Zabezpieczenie społeczne. Ubezpieczenia społeczne jako instrument zabezpieczenia.

Dysfunkcje społeczne – uwarunkowania i konsekwencje. Podział zjawisk dysfunkcji społecznej. Pomoc (opieka) społeczna – aspekt instytucjonalny i instrumentalny. Rola organizacji pozarządowych we wspieraniu działań z zakresu zapobiegania dysfunkcjom społecznym.

Rynek pracy. Polityka na rzecz zatrudnienia i rozwoju kapitału ludzkiego. Standardy socjalne i dysfunkcje rynku pracy. Instytucje wspierające pracowników dotkniętych naruszeniem praw pracowniczych, zawartych w standardach socjalnych. Rola organizacji pozarządowych we wspieraniu działań z zakresu zapobiegania dysfunkcjom rynku pracy.

Polityka wychodząca naprzeciw osobom niepełnosprawnym. Niepełnosprawność i jej rodzaje. Rehabilitacja i aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych. Wsparcie państwa i organizacji pozarządowych dla osób niepełnosprawnych.

Polityka prorodzinna. Zmiany i problemy demograficzne; starzejące się społeczeństwo. Wsparcie państwa i organizacji pozarządowych dla rodzin dysfunkcyjnych i dotkniętych ubóstwem.

Ochrona zdrowia. Czynniki warunkujące zdrowie i chorobę. Model finansowania ochrony zdrowia. Podmioty oraz świadczenia z zakresu ochrony zdrowia. Problemy służby zdrowia.

Polityka mieszkaniowa. Źródła i sposoby finansowania. Mieszkalnictwo indywidualne, spółdzielcze, zakładowe, społeczne i komunalne.

Metody dydaktyczne: wykład, studia przypadków.

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: Wprowadzenie do podstawowych pojęć i koncepcji polityki społecznej. Prezentacja zastosowania polityki społecznej w rozwiązywaniu konkretnych problemów społecznych w kraju. Funkcjonowanie krajowych instytucji polityki społecznej. Prezentacja zamierzeń prowadzących do polepszenia jakości warunków życia ludności.

umiejętności: Pojęcie znaczenia kwestii wyborów społecznych, ich konsekwencji i uwarunkowań w zakresie polityki społecznej. Analiza systemów ubezpieczeń społecznych w różnych krajach. Umiejętność oceny znaczenia narzędzi aktywnych i pasywnych w realizacji zadań polityki społecznej. Zrozumienie roli i działań państwa oraz organizacji pozarządowych w przeciwdziałaniu i zwalczaniu patologii społecznych oraz patologii rynku pracy.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się egzaminem na ocenę.

Forma zaliczenia: pisemna

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej

Literatura podstawowa:

- [1] Podolski K., Turnowiecki W. (1998), *Polityka społeczna*, Wyd. Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk.
- [2] *Polityka społeczna* (2008), Firlit-Fesnak G., Szyłko-Skoczny M. (red.), Wyd. PWN, Warszawa.
- [3] *Zadania społeczne. Wydanie III zmienione* (2002), Z. Pisz (red.), Wyd. AE, Wrocław.
- [4] *Polityka społeczna* (2003), A. Kuźnowski (red.), Wyd. Szkoła Główna Handlowa, Warszawa.
- [5] *Polityka społeczna w okresie transformacji* (2000), A. Frąckiewicz – Wronka, M. Zrałek (red.), Wyd. Akademii Ekonomicznej w Katowicach, Katowice.
- [6] *Wymiary polityki społecznej* (2009), O. Kowalczyk, S. Kamiński (red.), Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Wrocław.

Literatura uzupełniająca:

- [1] *Polityka społeczna. Zarys wykładu wybranych problemów* (2002), L. Frąckiewicz (red.), Wyd. Śląsk, Katowice.
- [2] Auleytner J., Głębicka K. (2000), *Polityka społeczna – pomiędzy opiekuńczością a pomocniczością*, Wyd. Wyższej Szkoły Pedagogicznej Towarzystwa Wiedzy Powszechnej, Warszawa.
- [3] Golinowska S. i in. (2000), *Dekada polskiej polityki społecznej. Od przelomu do końca wieku*, Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa.
- [4] *Czasopismo Polityka Społeczna*.

— ✧ —

PRAWO (LAW)

Kierunek/specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia / studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: -

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
-------------	---------------	---------	-------------	-------------

wykład	34 / 34	I/I	I/I	6/6
--------	---------	-----	-----	-----

Prowadzący: dr Katarzyna Marak, dr Michał Stępień
tel. 713680233, budynek i nr pok.: D19 [Wrocław]

Treści programowe:

Istota i pojęcie prawa. Funkcje prawa. Rodzaje przepisów prawa. Domniemania prawne. Luki w prawie. Wnioskowania prawnicze. Kolizje norm prawnych. Reguły kolizyjne. Metody wykładni prawa. Źródła polskiego prawa. Pojęcie gałęzi prawa, rozróżnienie prawa publicznego i prawa prywatnego oraz materialnego i procesowego. Jedność i dualizm prawa prywatnego. Zasady prawa cywilnego. Zdarzenia cywilnoprawne. Czynności prawne – forma i wady. Pełnomocnictwo i przedstawicielstwo ustawowe. Pojęcie prawa podmiotowego. Rodzaje praw podmiotowych. Powstanie, przenoszenie i ustanie praw podmiotowych. Przedawnienie roszczeń. Prawo Własności i ograniczone prawa rzeczowe. Wierzytelności – ogólna charakterystyka prawa zobowiązań. Zobowiązania umowne i pozaumowne. Sposoby zawierania umów. Szczegółowa analiza umów nazwanych: sprzedaży (także konsumenckiej), najmu, zlecenia, umowy o dzieło, pożyczki i spółki. Odpowiedzialność umowna. Odpowiedzialność pozaumowna – bezpodstawne wzbogacenie się i delikty.

Metody dydaktyczne: wykład, studium przypadków

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: znajomość kluczowych pojęć z zakresu prawoznawstwa i prawa cywilnego
umiejętności: zastosowanie prawa cywilnego w obrocie gospodarczym

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się egzaminem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej.

Literatura podstawowa:

- [1] Barbara Ćwierz-Matysiak: Wprowadzenie do prawa dla ekonomistów, UE Wrocław, 2004
- [2] Red. W. Katner: Prawo cywilne i handlowe w zarysie, Wolters Kluwer Polska, 2006

Literatura uzupełniająca:

- [1] Z. Radwański: Prawo cywilne – część ogólna, C.H. Beck, 2009
- [2] Z. Radwański, A. Olejniczak: Zobowiązania - część ogólna, C.H. Beck, 2008
- [3] Z. Radwański, J. Panowicz-Lipska : Zobowiązania - część szczegółowa, C.H. Beck, 2010
- [4] E. Gniewek: Prawo rzeczowe, C.H. Beck, 2008

— ✧ —

PROGNOZOWANIE KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ (BUSINESS FORECASTING)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Ekonomia menedżerska

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Makroekonomia I, Statystyka opisowa, Ekonometria I

Charakterystyka zajęć dydaktycznych

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
ćwiczenia	10	VI	III	1

Prowadzący: dr Roman Pawlukowicz
tel. 757538276; budynek i nr pok.: B25

Treści programowe

Istota i cechy wahań koniunkturalnych w gospodarce rynkowej (pojęcie i morfologia współczesnych wahań koniunkturalnych, mechanizm cyklu koniunkturalnego, teorie cyklu koniunkturalnego, teoretyczna i praktyczna przydatność badań koniunktury gospodarczej).

Metody empirycznej analizy koniunktury gospodarczej (diagnoza i prognoza jako formy koniunkturalnych prac analitycznych, główne wskaźniki ogólnogospodarczych wahań koniunkturalnych, metody wyodrębniania wahań koniunkturalnych, wymagania wobec danych dla potrzeb analizy koniunktury).

Współczesne metody prognozowania koniunktury gospodarczej (metody dominujące i metody wspomagające, symbioza i wzajemne uzupełnianie się metod).

Próby prognozowania koniunktury gospodarczej dla wybranych (przykładowych) obiektów.

Metody dydaktyczne: studium przypadków

Założenia i cele przedmiotu

wiadomości: poznanie specyfiki współczesnych wahań koniunkturalnych i metodologicznych zasad ich prognozowania

umiejętności praktyczne: nabycie podstawowych metodycznych umiejętności prognozowania koniunktury gospodarczej

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna – udzielenie odpowiedzi na zestaw pytań.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna – uzyskanie co najmniej 50% punktów.

Literatura podstawowa

- [1] Lubiński M., *Analiza koniunktury i badanie rynków*, Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa 2002.
- [2] Kowalewski G., *Metody badania koniunktury gospodarczej. Wprowadzenie*. Wydawnictwo AE, Wrocław 2002.
- [3] Cieślak M. (red.), *Prognozowanie gospodarcze. Metody i zastosowania*, Wyd. IV zmienione, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2005.

Literatura uzupełniająca

- [1] Mocek M. (red.), *Diagnozowanie i prognozowanie koniunktury gospodarczej w Polsce*. Wydawnictwo AE, Poznań 2006.
- [2] Rekowski M. (red.), *Wskaźniki wyprzedzające jako metoda prognozowania koniunktury w Polsce*. Wydawnictwo AE, Poznań 2003.
- [3] Barczyk R., Kąsek L., Lubiński M., Marczewski K., *Nowe oblicza cyklu koniunkturalnego*, PWE, Warszawa 2006.
- [4] Rekowski M. (red.), *Koniunktura gospodarcza Polski*, Wydawnictwo AE, Poznań 1997.

— ✧ —

PRZYSPOSOBIENIE BIBLIOTECZNE (LIBRARY PRACTICAL USE OF INFORMATION)

Kierunek/specjalność: Ekonomia /realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne –

Charakterystyka zajęć dydaktycznych

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
e-learning	2	I	I	–

Prowadzący: mgr Elżbieta Piotrowska, mgr Halina Nikiporowicz
tel. 757538224, 757538236 ; budynek i nr pok.: A78, A75

Treści programowe

Prezentacja multimedialna Biblioteki Wydziału GRiT:

- charakterystyka księgozbioru
- podstawowe usługi oferowane przez bibliotekę,
- regulamin
- struktura organizacyjna,
- ogólne warunki korzystania z wypożyczalni i czytelní

Metody dydaktyczne: Prezentacja Power Point

Założenia i cele przedmiotu:

wiedomości: poznanie struktury organizacyjnej biblioteki oraz podstawowych usług bibliotecznych
umiejętności: samodzielne korzystanie z zasobów i usług bibliotecznych

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem

Forma zaliczenia: pisemna (test)

Warunki zaliczenia: prawidłowe rozwiązanie testu, tzn. udzielenie 60% prawidłowych odpowiedzi. Test można zaliczać do końca maja.

Literatura podstawowa:

1. Prezentacja multimedialna

— ✧ —

PRZEDSIĘBIORSTWO UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ (STUDY OF PUBLIC SERVICES ENTERPRISE)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Gospodarka i administracja publiczna

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia / studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Mikroekonomia

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	30/16	IV/ IV	II/II	4/3
ćwiczenia	45/16	IV/ IV	II/II	

Prowadzący: dr Marian Maciejuk
tel. 757538238; budynek i numer pok.: A 37

Treści programowe:

Przedmiot ma na celu zapoznanie słuchaczy z następującymi zagadnieniami:

Przedmiot i ewolucja nauki o przedsiębiorstwie użyteczności publicznej; Istota, specyfika i cele przedsiębiorstwa;

Zakres i formy organizacyjno-prawne działalności gospodarczej gmin; Prywatyzacja i restrukturyzacja gospodarki komunalnej;

Organizacja i zasady funkcjonowania przedsiębiorstwa komunalnego; Przedsiębiorstwo komunalne a rynek; Działalność produkcyjno-usługowa przedsiębiorstw komunalnych;

Potencjał gospodarczy przedsiębiorstwa (majątek trwały, majątek obrotowy, zatrudnienie); Wynagrodzenia w przedsiębiorstwie; Zdolność produkcyjno-usługowa przedsiębiorstwa komunalnego;

Koszty własne przedsiębiorstwa; Taryfy opłat i ceny za usługi komunalne; System ekonomiczno-finansowy przedsiębiorstwa; Przedsiębiorstwo komunalne a samorząd terytorialny i państwo.

Na ćwiczeniach słuchacze rozwiązują pod kierunkiem prowadzącego wybrane konkretne przykłady z zakresu poszczególnych zagadnień ekonomiki przedsiębiorstwa

Metody dydaktyczne: wykład, zestawy zadań do samodzielnego rozwiązania, studium przypadków;

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: zakres wiedzy teoretycznej i podstaw prawnych funkcjonowania przedsiębiorstwa ze szczególnym uwzględnieniem przedsiębiorstw komunalnych

umiejętności: analiza zjawisk gospodarczych zachodzących w przedsiębiorstwie do stosowania w praktyce

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia ćwiczeń: pisemna

Forma zaliczenia wykładu: pisemna

Warunki zaliczenia ćwiczeń: ocena pozytywna uzyskana na podstawie aktywności na zajęciach oraz ocena pozytywna na podstawie prac pisemnych

Warunki zaliczenia wykładu: ocena pozytywna uzyskana na podstawie odpowiedzi na zadane pytania na co najmniej 50% punktów

Literatura podstawowa:

- [1] Miszczuk A., Miszczuk M., Żuk K. (2007), *Gospodarka samorządu terytorialnego*, (rozdział 3, 4), PWN, Warszawa
- [2] Jagoda J., Łobos-Kotowska D., Stańko M.(2008), *Gospodarka mieniem komunalnym*, Wyd. LexisNexis, Warszawa
- [3] Jerzmanowski Z., Ciszewski Ł. (2006), *ABC zarządzania mieniem komunalnym*, (rozdz. 5, 6, 7), Wyd. Business Expres Z. Jerzmanowski Sp. j., Poznań
- [4] Lichtarski J. (red.) (2007), *Podstawy nauki o przedsiębiorstwie*, Wyd. AE Wrocław.
- [5] Maciejuk M., Pawlikowska-Maj M. (1993), *Materiały do ćwiczeń z ekonomiki przedsiębiorstwa komunalnego*, Skrypt AE, Wrocław.

— ✧ —

PRZYSPOSOBIENIE BIBLIOTECZNE (LIBRARY PRACTICAL USE OF INFORMATION)

Kierunek/specjalność: Ekonomia /realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne –

Charakterystyka zajęć dydaktycznych

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
e-learning	2	I	I	–

Prowadzący: mgr Elżbieta Piotrowska, mgr Halina Nikiporowicz

tel. 757538224, 757538236 ; budynek i nr pok.: A78, A75

Treści programowe

Prezentacja multimedialna Biblioteki Wydziału GRiT:

- charakterystyka księgozbioru
- podstawowe usługi oferowane przez bibliotekę,
- regulamin
- struktura organizacyjna,
- ogólne warunki korzystania z wypożyczalni i czytelnii

Metody dydaktyczne: Prezentacja Power Point

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: poznanie struktury organizacyjnej biblioteki oraz podstawowych usług bibliotecznych

umiejętności: samodzielne korzystanie z zasobów i usług bibliotecznych

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem

Forma zaliczenia: pisemna (test)

Warunki zaliczenia: prawidłowe rozwiązanie testu, tzn. udzielenie 60% prawidłowych odpowiedzi. Test można zaliczać do końca maja.

Literatura podstawowa:

1. Prezentacja multimedialna

RACHUNKOWOŚĆ (ACCOUNTING)

Kierunek/specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia / studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Matematyka

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	18 / 10	III/ III	II/ II	6/6
ćwiczenia	25 / 20	III/ III	II/ II	

Prowadzący: dr Teresa Orzeszko dr Melania Bąk

tel. 757538292; budynek i nr pok.: A93

Treści programowe:

Historia, pojęcie i funkcje oraz odmiany rachunkowości: przesłanki powstania i rozwój rachunkowości, definicje rachunkowości, funkcje rachunkowości, rachunkowość jako dyscyplina naukowa i dziedzina praktyczna; rachunkowość makro i mikroekonomiczna; rachunkowość finansowa, podatkowa i zarządcza; rachunkowość krajowa i międzynarodowa, rachunkowość pełna i rachunkowość uproszczona, rachunkowość tradycyjna i informatyczna.

Istota rachunkowości prowadzonej w postaci ksiąg rachunkowych: podstawy prawne (ustawa o rachunkowości, akty wykonawcze do ustawy o rachunkowości, KSR, MSR) zakres oraz zasady rachunkowości.

Majątek podmiotu gospodarczego w rachunkowości w ujęciu rzeczowym i finansowym: pojęcie, klasyfikacja i charakterystyka aktywów; pojęcie, klasyfikacja i charakterystyka pasywów; zasada równowagi bilansowej.

Bilans: pojęcie, rodzaje, budowa, analiza;

Zdarzenia gospodarcze: pojęcie i klasyfikacja zdarzeń gospodarczych; typy operacji gospodarczych; charakterystyka operacji bilansowych, charakterystyka i rodzaje operacji wynikowych (przychody i zyski, koszty i straty, zyski nadzwyczajne i straty nadzwyczajne, obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego); zasady księgowości podwójnej.

Dokumentacja księgowa: pojęcie i zakres dokumentacji księgowej; dokumentacja opisująca zasady rachunkowości; merytoryczne i formalne cechy (wymogi) prawidłowych dokumentów księgowych; klasyfikacja dokumentów księgowych; obieg dokumentów księgowych.

Księgi rachunkowe: pojęcie, elementy oraz przeznaczenie, otwieranie i zamykanie, miejsce i sposób prowadzenia; wymogi formalne i merytoryczne prawidłowych ksiąg rachunkowych.

Konto jako podstawowe urządzenie księgowe: budowa oraz rodzaje kont; zasady funkcjonowania kont syntetycznych (bilansowych, niebilansowych, pozabilansowych) i analitycznych; zasady zapisu księgowego na kontach syntetycznych i analitycznych.

Sposoby wykrywania i zasady poprawiania błędów księgowych na kontach: zestawienie obrotów i sald księgi głównej, zestawienie sald kont księgi pomocniczej, korekta, zapis uzupełniający, storno.

Syntetyczna i analityczna ewidencja operacji gospodarczych: ewidencja operacji bilansowych, ewidencja kosztów i przychodów, ewidencja zakupu i sprzedaży.

Wynik finansowy: pojęcie; szczeble, sposoby, warianty ustalania; podział obligatoryjny i fakultatywny; ewidencja ustalania i podziału wyniku finansowego; rachunek zysków i strat (pojęcie, rodzaje, budowa, analiza).

Inwentaryzacja: pojęcie, formy, terminy, rodzaje; różnice inwentaryzacyjne – pojęcie, klasyfikacja, podstawy ewidencji.

Podstawy wyceny w rachunkowości: pojęcie wyceny, metody wyceny, terminy wyceny, rodzaje cen.

Sprawozdawczość finansowa: pojęcie, cel, zadania oraz funkcje sprawozdawczości finansowej; klasyfikacja sprawozdań finansowych, roczne sprawozdanie finansowe, ocena sytuacji majątkowo-finansowej na podstawie sprawozdania finansowego.

Metody dydaktyczne: studia literatury, analiza aktów prawnych, referaty, zestawy zadań do samodzielnego rozwiązania.

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: uformowanie spójnego quantum wiadomości z zakresu podstaw rachunkowości; zapoznanie z normami i zasadami rachunkowości; zapoznanie ze sposobem gromadzenia danych o zdarzeniach gospodarczych oraz z zasobem informacji dostarczanych przez rachunkowość prowadzoną w postaci ksiąg rachunkowych;

umiejętności: analizowanie zjawisk ekonomicznych zgodnie z metodą bilansową; gromadzenie danych i sporządzanie sprawozdań finansowych według zasad właściwych dla rachunkowości prowadzonej w postaci ksiąg rachunkowych; wyszukiwanie i korzystanie z informacji generowanych przez rachunkowość prowadzoną w postaci ksiąg rachunkowych, wykorzystywanie wiedzy z zakresu rachunkowości w podejmowaniu decyzji.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę i egzaminem na ocenę.

Forma zaliczenia: pisemna.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna, ustalona jako średnia z dwóch prac pisemnych i skorygowana ocenami za referat, aktywność i frekwencję na zajęciach (ćwiczenia); ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej (egzamin)

Literatura podstawowa:

- [1] Kuczyńska - Cesarz A., *Rachunkowość. Cz. 1 : podręcznik*, Warszawa, Difin 2007.
- [2] Messner Z., Pfaff J., *Rachunkowość finansowa. Cz.I Podstawy rachunkowości*, Warszawa, SKwP, 2008.
- [3] Micherda K. (red.), *Podstawy rachunkowości: aspekty teoretyczne i praktyczne*, Warszawa, PWN 2006.
- [4] Nowak E.,: *Rachunkowość kurs podstawowy*, Warszawa, PWE 2008.
- [5] Sojak S., Stankiewicz J. (red.), *Podstawy rachunkowości*, Toruń, TNOiK 2004.
- [6] Śniezek E. (red.), *Wprowadzenie do rachunkowości: podręcznik z przykładami, zadaniami i testami*, Kraków, Oficyna a Wolters Kluwer Business 2009.
- [7] Winiarska K. (red.), *Podstawy rachunkowości*, Karaków, Wolters Kluwer Polska, 2006.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Gierusz B., *Podręcznik samodzielnej nauki księgowania*, Gdańsk, ODDK 2003.
- [2] Gmytrasiewicz M., Karmańska A., *Rachunkowość finansowa*, Warszawa, Difin 2006.
- [3] Kiziukiewicz T., *Rachunkowość nie tylko dla księgowych*, Warszawa, PWE 2007.
- [4] Kuzior A., Rówińska M., *Podstawy rachunkowości: Kompendium wiedzy*, Wrocław, Wydawnictwo Marina 2008.
- [5] Niewiadoma M., *Rachunkowość – teoria ogólna i zadania z rozwiązaniami*, Warszawa, Difin 2008.
- [6] Sawicki K. (red.), *Rachunkowość finansowa przedsiębiorstw. Cz. I*, Wrocław, Ekspert 2009.
- [7] Ustawa z dnia 29.09.1994 r. o rachunkowości, Jednolity tekst: Dz. U. z 2009 r. nr 152, poz. 1223 z późn. zm.
- [8] **Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1126/2008 z dnia 03.11.2008 r. przyjmujące określone międzynarodowe standardy rachunkowości zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1606/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady**, Dz.U. L 320, s. 1 z 29.11.2008 r., z późn. zm.

— ✧ —

RACHUNKOWOŚĆ FINANSOWA (FINANCIAL ACCOUNTING)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Rachunkowość i Doradztwo Finansowe

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia / studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Rachunkowość

Charakterystyka zajęć:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	16;16/7;7	IV;V/ IV;V	II;III/II;III	3;2/4;2
ćwiczenia	24;24/10;10	IV;V/ IV;V	III;II/II;III	

Prowadzący: dr Melania Bąk

tel. 757538254, budynek i nr pok.: A87

Treści programowe:

Prezentacja współczesnych cech rachunkowości finansowej. Prawo bilansowe a polityka rachunkowości. Znaczenie polityki rachunkowości w przedsiębiorstwie. Instrumentarium polityki rachunkowości – formalne i materialne. Konsekwencje finansowe zastosowania poszczególnych instrumentów polityki rachunkowości w przedsiębiorstwie. Ustalanie wyniku finansowego w kontekście zastosowanych instrumentów polityki rachunkowości. Plan kont jako narzędzie ewidencji, realizacji wymagań podatkowych oraz narzędzie wspomagające zarządzanie. Budowa i znaczenie planu kont w przedsiębiorstwie. Wycena aktywów i pasywów przedsiębiorstwa (w ciągu roku obrotowego i na koniec roku obrotowego, w walucie polskiej i zagranicznej). Charakterystyka różnych kategorii wyceny aktywów i pasywów. Możliwości prawa wyboru metod wyceny aktywów i pasywów według prawa bilansowego. Różnice między rachunkowością finansową a rachunkowością podatkową – prawo bilansowe a prawo podatkowe. Różnice (trwałe i przejściowe, dodatnie i ujemne) między wynikiem finansowym brutto a dochodem do opodatkowania. Charakterystyka i ewidencja wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych. Metody amortyzacji. Amortyzacja według

prawa bilansowego i prawa podatkowego. Charakterystyka, klasyfikacja i ewidencja inwestycji krótkoterminowych i długoterminowych. Obrót gotówkowy i bezgotówkowy. Klasyfikacja i ewidencja rozrachunków. Ewidencja syntetyczna i analityczna rozrachunków z dostawcami i odbiorcami, rozrachunków z pracownikami, rozrachunków z budżetem. Klasyfikacja i ewidencja zapasów (materiały, towary produkty gotowe). Ewidencyjne wskazanie kierunków przychodów i rozchodów zapasów. Charakterystyka gospodarki magazynowej. Istota obrotu towarowego. Ewidencja kosztów działalności operacyjnej. Ewidencja przychodów i kosztów związanych z ich osiągnięciem. Ewidencja kosztów według wariantu II i III oraz ewidencyjne ustalenie wyniku finansowego (z uwzględnieniem sporządzania rachunku zysków i strat). Ewidencyjne rozliczenie wyniku finansowego. Rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychodów – istota i ewidencja. Charakterystyka i ewidencja kapitałów (funduszy) własnych w różnych rodzajach podmiotów gospodarczych. Zasady tworzenia i ewidencja funduszy specjalnych. Istota tworzenia rezerw w przedsiębiorstwie, ich klasyfikacja i ewidencja. Charakterystyka rezerw bilansowych.

Metody dydaktyczne: wykład, studia przypadków, zadania do samodzielnego rozwiązywania

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: zapoznanie się z istotą i instrumentarium rachunkowości finansowej w celu podejmowania decyzji o charakterze finansowym

umiejętności: praktyczna ewidencja aktywów i pasywów przedsiębiorstwa, ze szczególnym uwzględnieniem zastosowania planu kont i instrumentów polityki rachunkowości

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie dwóch prac pisemnych.

Literatura podstawowa:

- [1] Bąk M. (red.) (2003), *Rachunkowość finansowa – ewidencja aktywów i pasywów przedsiębiorstwa. Zbiór zadań*, Wydawnictwo AE we Wrocławiu, Wrocław.
- [2] Cebrowska T. (red.) (2005), *Rachunkowość finansowa i podatkowa*, PWN, Warszawa.
- [3] Gmytrasiewicz M., Karmańska A. (2004), *Rachunkowość finansowa*, Difin, Warszawa.
- [4] Gos W. (red.) (2005), *Vademecum samodzielnego księgowego*, Polska Akademia Rachunkowości S. A. Warszawa.
- [5] Messner Z. (red.) (2007), *Rachunkowość finansowa z uwzględnieniem MSSF*, PWN, Warszawa.

Literatura uzupełniająca

- [1] Pałka M. (2005), *Zakładowy Plan Kont z komentarzem dla jednostek prowadzących działalność gospodarczą*, Ekspert, Wrocław.
- [2] Sawicki K. (red.) (2001), *Rachunkowość finansowa przedsiębiorstw według znowelizowanej ustawy o rachunkowości (część I, II)*, Ekspert, Wrocław.
- [3] Sojak S., Stankiewicz J. (red.) (2004), *Podstawy rachunkowości*, TNOiK „Dom Organizatora”, Toruń.
- [4] Świdowska G.K., W. Więclaw (red.) (2007), *Sprawozdanie finansowe bez tajemnic. Rachunkowość finansowa w praktyce*, Difin, Warszawa.
- [5] Winiarska K. (red.) (2006), *Rachunkowość zaawansowana*, Oficyna Ekonomiczna, Kraków.

RACHUNKOWOŚĆ I AUDYT JEDNOSTEK SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH (ACCOUNTING AND AUDIT OF GENERAL GOVERNMENT SECTOR ENTITIES)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Rachunkowość i doradztwo finansowe

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia/ studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Rachunkowość, Finanse samorządowe

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykład	22/ 10	V	III	3
ćwiczenia	19/ 8	V	III	

Prowadzący: dr Arkadiusz Babczuk; mgr Wojciech Krawiec

tel. 757538263, 757538219; budynek i nr pok.: A90, A99

Treści programowe:

Pojęcie kontroli; funkcje kontroli; kryteria kontroli; rodzaje kontroli; etapy procesu kontrolnego. Przesłanki kontroli w jednostkach sektora finansów publicznych; podstawy prawne kontroli w jednostkach sektora finansów publicznych; system kontroli zewnętrznej i wewnętrznej w jednostkach sektora finansów publicznych; kompetencje, umiejętności i standardy etyczne kontrolerów; ocena efektywności systemu kontroli wewnętrznej w jednostkach sektora finansów publicznych.

Standardy Kontroli Finansowej w jednostkach sektora finansów publicznych; charakterystyka Standardów dotyczących: środowiska wewnętrznego, zarządzania ryzykiem, mechanizmów kontroli, informacji i

komunikacji, monitorowania i oceny. Metodologia kontroli wewnętrznej w jednostkach sektora finansów publicznych: organizacja kontroli, etapy procesu kontroli, techniki kontroli, komunikowanie wyników kontroli.

Pojęcie audytu; funkcje i cele audytu; rodzaje audytu; różnice i podobieństwa między audytem i kontrolą. Rodzaje audytu w jednostkach sektora finansów publicznych; audyt wewnętrzny a audyt zewnętrzny w jednostkach sektora finansów publicznych; metodologia audytu wewnętrznego: organizacja pracy audytora, procedury audytu, etapy prac audytorskich; techniki audytowe; kompetencje, umiejętności i standardy etyczne audytorów.

Uregulowania prawne rachunkowości budżetowej, jej zakres podmiotowy i przedmiotowy. Szczególne zasady rachunkowości budżetu państwa i budżetu JST. Charakterystyka planu kont budżetu JST. Ewidencja dochodów i wydatków budżetowych. Ewidencja środków pieniężnych, kredytów, pożyczek. Ewidencja rozrachunków i rozliczeń. Ewidencja wykonania budżetu. Ewidencja wykorzystania środków z funduszy pomocowych. Charakterystyka planu kont jednostki budżetowej.

Ewidencja dochodów i wydatków budżetowych w jednostce budżetowej. Funkcjonowanie kont: „Rachunki bieżące jednostek budżetowych”, „Rozliczenie dochodów budżetowych”, „Rozliczenie wydatków budżetowych”, „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, „Dotacje i środki na inwestycje”, „Dotacje budżetowe oraz środki z budżetu na inwestycje”, „Rozliczenie udzielonych dotacji”, „Fundusz jednostki”, „Koszty wg rodzaju”, „Straty i zyski nadzwyczajne oraz wynik finansowy”. Wybrane ewidencje księgowe w jednostkach budżetowych.

Sprawozdawczość finansowa jednostek sektora finansów publicznych. Wybrane elementy sprawozdawczości budżetowej

Metody dydaktyczne: wykłady audytoryjne połączone z prezentacjami multimedialnymi, analiza aktów prawnych, studium przypadków, przykłady do samodzielnego rozwiązywania

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: zapoznanie studentów z istotą, zadaniami i metodologią kontroli i audytu w jednostkach sektora finansów publicznych, zapoznanie studentów ze szczególnymi zasadami rachunkowości i sprawozdawczości budżetowej

umiejętności: wyrobienie umiejętności rozpoznawania i ewidencji operacji typowych dla niektórych jednostek sektora finansów publicznych, takich jak realizacja wydatków i dochodów budżetowych, interpretacja treści sprawozdań finansowych i budżetowych

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę i egzaminem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna.

Forma zaliczenia wykładu: pisemna.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna po uzyskaniu co najmniej 50% punktów.

Warunki zaliczenia wykładu: ocena pozytywna po uzyskaniu co najmniej 50% punktów.

Literatura podstawowa:

- [1] Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, Dz.U. 2009 nr 157 poz. 1240 z późn. zm.
- [2] Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Dz. U. 2010 nr 128 poz. 861 z późn. zm.
- [3] Winiarska K., Kaczurak-Kozak M. (2011), *Rachunkowość budżetowa*, Oficyna Wolters Kluwer Polska, Kraków.
- [4] Winiarska K. (2009), *Audyt finansowy*. PWE, Warszawa
- [5] Przybylska J. (red.) (2010), *Audyt wewnętrzny w sektorze publicznym*. CeDeWu, Warszawa
- [6] Kowalczyk E. (2010) *Kontrola zarządcza w jednostce sektora finansów publicznych: wzory instrukcji i procedur*. Presscom, Wrocław.
- [7] Rup W. (2010), *Nowe zasady rachunkowości budżetowej i plany kont : zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.*, ODDK, Gdańsk.
- [8] Rup W. (2010), *Wzory księgowani w jednostce budżetowej*, ODDK, Gdańsk.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Rachunkowość budżetowa, miesięcznik, INFOR.

RACHUNKOWOŚĆ I AUDYT PODATKOWY (TAX ACCOUNTING AND AUDIT)

Kierunek / specjalność - Ekonomia / Rachunkowość i doradztwo finansowe

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia / studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Rachunkowość, Rachunkowość finansowa

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	9/-	VI/VI	III/III	1/1
ćwiczenia	8/8	VI/VI	III/III	

Prowadzący: dr Joanna Zuchewicz

tel. 757538263, 757538254; budynek i nr pok.: A87

Treści programowe:

Przedstawienie wzajemnych relacji między prawem bilansowym i prawem podatkowym.

Klasyfikacja przychodów i kosztów według przepisów podatkowych – ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych i ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, prowadzących działalność gospodarczą.

Ujmowanie różnic wynikających z odmiennego klasyfikowania przychodów i kosztów księgowych i podatkowych.

Omówienie podstawowych elementów różniących ustalanie wyniku finansowego według prawa bilansowego i podatkowego.

Trwałe i przejściowe różnice między wynikiem rachunkowym i podatkowym.

Ustalanie i ujmowanie w księgach rachunkowych odroczonego podatku dochodowego.

Cele i zadania polityki podatkowej przedsiębiorstwa a obowiązek podatkowy.

Metodyka przygotowywania informacji oraz podstawowych danych zawartych w sprawozdaniu podatkowym.

Zasady, procedury i tryb sporządzania sprawozdań podatkowych. Wymogi formalne sprawozdawczości podatkowej.

Dostosowanie ewidencji księgowej do potrzeb sprawozdawczości, według prawa bilansowego i podatkowego.

Kontrola poprawności sporządzenia deklaracji podatkowych.

Pojęcie, cel i klasyfikacja audytu podatkowego, audyt wstępny, audyt szczegółowy oraz audyt kompleksowy. Istota audytu kontraktowego.

Metody dydaktyczne : wykłady, ćwiczenia

Założenia i cele przedmiotu:

wiedomości: poznanie kryteriów i zasad prawa bilansowego i podatkowego. Klasyfikacja przychodów i kosztów według prawa bilansowego i podatkowego. Zasady ustalania wyniku rachunkowego i podatkowego. Istota i cel audytu podatkowego.

umiejętności: ustalanie zysku bilansowego i dochodu podatkowego, obliczanie zaliczek na podatek dochodowy, sporządzanie sprawozdań podatkowych oraz ich analiza.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę.

Forma zaliczenia: pisemna.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie prac pisemnych (wykłady i ćwiczenia).

Literatura podstawowa:

[1] Olchowicz I. (2010), *Rachunkowość podatkowa*, Wydanie 9, Difin, Warszawa.

[2] Winiarska K., Startek K. (2009), *Rachunkowość podatkowa*, Wydanie 2, C. H. Beck, Warszawa.

Literatura uzupełniająca

[1] Cebrowska T. (red.) (2006), *Rachunkowość finansowa i podatkowa*, Wydanie 1, PWN, Warszawa.

[2] Kosakowski E. (2010), *Podatek dochodowy od dochodów uzyskiwanych z działalności gospodarczej*, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Warszawa.

[3] Miesięcznik „Przegląd Podatkowy”.

[4] Miesięcznik „Rachunkowość”.

RACHUNKOWOŚĆ INFORMATYCZNA (COMPUTER ADDED ACCOUNTING)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Rachunkowość i doradztwo finansowe

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia / niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Rachunkowość, Finanse i rachunkowość małej firmy

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
laboratoria	15 / 10	V/V	III/III	2/2

Prowadzący: mgr Wojciech Krawiec, mgr Damian Kubiak

tel. 757538241; budynek i nr pok.: A99

Treści programowe:

Wprowadzenie do programu finansowo-księgowego Rewizor GT, omówienie sposobów instalacji programu oraz środowiska pracy programu. Uruchomienie programu i założenie bazy danych nowego podmiotu gospodarczego,

zapoznanie się z obsługą programu oraz jego poszczególnymi modułami. Zapoznanie się z działaniem narzędzi oraz funkcji ułatwiających funkcjonowanie programu, jak i poszczególnych jego modułów.

Założenie kartotek kontrahentów, instytucji, wspólników oraz środków trwałych. Obsługa modułu „Administracja”, definiowanie parametrów programu, dodawanie nowych rejestrów księgowych, poprawianie istniejących słowników.

Wprowadzenie „Bilansu otwarcia” oraz modyfikacja planu kont, dodawanie kont syntetycznych i analitycznych, dołączanie kartotek do odpowiednich kont oraz ich elementów, nadawanie numerów analitycznych.

Obsługa modułów „Ewidencje księgowe” oraz „Ewidencje pomocnicze”, w tym definiowanie pieczęci księgowych i schematów importu, dekretowanie i księgowanie dokumentów księgowych, wprowadzanie rejestrów VAT oraz dokonywanie operacji na środkach trwałych.

Obsługa modułu „Finanse”, wystawianie dokumentów KP, KW, BP, BW oraz rozliczanie ewentualnych rozrachunków za pomocą operacji kasowych i bankowych. Rozliczanie rozrachunków w module „Rozrachunki”, operacja kompensaty rozrachunków.

Zamknięcie roku obrotowego. Generowanie i definiowanie sprawozdań finansowych oraz zestawień dostępnych w aplikacji.

Organizacja komunikacji pomiędzy modułami programu oraz komunikacji i współpracy systemu z innymi aplikacjami. Tworzenie i automatyczne księgowanie dokumentów na podstawie dowodów elektronicznych.

Metody dydaktyczne: ćwiczenia laboratoryjne, zestawy zadań do samodzielnego rozwiązania

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: poznanie zasad prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera oraz zapoznanie się z cechami systemów finansowo-księgowych;

umiejętności: praktyczne prowadzenie ksiąg rachunkowych przy użyciu programu finansowo-księgowego „Rewizor GT”.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna – realizacja projektu przy pomocy komputera i oprogramowania f-k

Warunki zaliczenia: pozytywna ocena z realizacji projektu oraz ocena aktywności i jakości pracy na zajęciach

Literatura podstawowa:

- [1] *Rewizor GT. System finansowo-księgowy.* Instrukcja obsługi.
- [2] Andrzejewski M., Jonas K., Młodkowski P. (2004), *Zastosowanie technik komputerowych w rachunkowości*, Oficyna Ekonomiczna, Kraków.
- [3] Krawiec W., Kubiak D. (2006), *Rodzaje zagrożeń w odniesieniu do systemów informatycznych rachunkowości*, [w:] *Rachunkowość w zarządzaniu jednostkami gospodarczymi*. Pod red. T. Kiziukiewicz. Uniwersytet Szczeciński, Akademia Rolnicza w Szczecinie, Szczecin.
- [4] Kafarowska E., Sztylek J. (2009), *Rewizor GT. Prowadzenie ewidencji księgowej*, Helion, Gliwice.

Literatura podstawowa:

- [1] Kiziukiewicz T., *Rachunkowość nie tylko dla księgowych*, Warszawa, PWE 2007
- [2] Nowak E., *Rachunkowość kurs podstawowy*, Warszawa, PWE 2008.
- [3] Sawicki K. (red.), *Podstawy rachunkowości*, Warszawa, PWE 2005.
- [4] Sojak S., Stankiewicz J. (red.), *Podstawy rachunkowości*, Toruń, TNOiK 2004.
- [5] Śniezek E. (red.), *Wprowadzenie do rachunkowości: podręcznik z przykładami, zadaniami i testami*, Kraków, Oficyna Ekonomiczna 2004.

ROZLICZENIA FINANSOWE W GOSPODARCE (FINANCIAL SETTLEMENTS IN ECONOMY)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Rachunkowość i doradztwo finansowe

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia / studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Mikroekonomia

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	14 / 10	III/III	II/II	2/2
ćwiczenia	10 / -	III/III	II/II	

Prowadzący: dr Małgorzata Solarz

tel. 757538261; budynek i nr pok.: A99

Treści programowe:

Pojęcie i ewolucja formy pieniądza, w tym definicja waluty oraz kursu walutowego. Funkcje pieniądza, jakie pełni on we współczesnej gospodarce światowej. Istota rozliczeń pieniężnych i podstawowe ich klasyfikacje. Charakterystyka rozliczeń gotówkowych (w tym znaki pieniężne, denominacja, „pranie pieniędzy”) i bezgotówkowych.

Obowiązek posiadania rachunku bankowego przez podmioty gospodarcze i przeprowadzania za jego pośrednictwem operacji rozliczeniowych. Umowa rachunku bankowego dla osób fizycznych i prawnych. Oferta banków w zakresie rachunków bieżących i kont osobistych, które służą głównie celom rozliczeniowym. Wskazanie parametrów rachunku bankowego, które decydują o jego atrakcyjności. Wybór produktu najlepiej spełniającego zadane kryteria.

Szczegółowa charakterystyka najważniejszych instrumentów rozliczeń bezgotówkowych. Polecenie przelewu, jako najczęściej wykorzystywana forma regulowania zobowiązań, realizowana w sposób tradycyjny lub za pośrednictwem elektronicznych kanałów dystrybucji. Idea rozliczeń z wykorzystaniem polecenia zapłaty – wady i zalety tej formy. Obrót czekowy: definicja tego papieru wartościowego, jego cechy, funkcje, rodzaje, zapłata i zwrotne dochodzenie należności czekowej. Bankowe karty płatnicze – pojęcie i przegląd najważniejszych rodzajów tego typu instrumentów finansowych, umowa o wydanie karty płatniczej, idea działania karty debetowej, obciążeniowej i kredytowej, infrastruktura umożliwiająca dokonywanie płatności kartowych oraz zasady bezpiecznego posługiwania się kartą płatniczą.

Weksel jako szczególny papier wartościowy, który oprócz funkcji rozliczeniowej służy wzajemnemu kredytowaniu partnerów transakcji (kredyt kupiecki). Pojęcie weksla i jego rodzaje, cechy zobowiązania wekslowego, elementy składowe weksla i klauzule - wystawianie weksla, obieg wekslowy: indosowanie, dyskontowanie, protest wekslowy. Uwarunkowane formy rozliczeń bezgotówkowych: akredytywa dokumentowa i inkaso dokumentowe. Definicje i właściwości obu operacji płatniczych, najczęściej występujące rodzaje, podmioty zaangażowane w przebieg rozliczenia.

Mechanizm dokonywania rozliczeń i rozrachunków krajowych. Rola Krajowej Izby Rozliczeniowej SA, która z wykorzystaniem systemów ELIXIR i EuroELIXIR (dla płatności krajowych i transgranicznych w euro) realizuje międzybankowe, bezgotówkowe transakcje płatnicze.

Metody dydaktyczne: wykład, studium przypadków, analiza porównawcza produktów

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: poznanie podstawowych instrumentów rozliczeń finansowych występujących we współczesnej gospodarce światowej, ze szczególnym uwzględnieniem polecenia przelewu, polecenia zapłaty, czeków, weksli, kart płatniczych, inkasa oraz akredytywy dokumentowej;

umiejętności: dokonanie właściwego wyboru podstawowego rachunku bankowego oraz formy rozliczeń pieniężnych, wypełnianie blankietów wekslowych, wykorzystanie nowopoznanych pojęć do wyjaśnienia zjawisk i procesów pieniężnych zachodzących w gospodarce.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna

Warunki zaliczenia: min. 60% frekwencja na ćwiczeniach i ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej

Literatura podstawowa:

- [1] Bień W. (2008), *Rynek papierów wartościowych*, Difin, Warszawa.
- [2] Grzywacz J. (2006), *Współpraca przedsiębiorstwa z bankiem*, Difin, Warszawa.
- [3] Iwańczuk A., Kotliński G. (2008), *Bankowe rozliczenia pieniężne*, Wyd. AE w Poznaniu, Poznań.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Bień W. (2007), *Weksel w praktyce*, Difin, Warszawa.
- [2] Krzyżkiewicz Z. (2003), *Operacje bankowe: rozliczenia krajowe i zagraniczne*, Poltext, Warszawa.
- [3] Solarz M. (2006), *Rozwój bankowości elektronicznej w Polsce*, ALMAMER, Warszawa.

— ✧ —

RYNKI FINANSOWE I BANKOWOŚĆ (FINANCIAL MARKETS AND BANKING)

Kierunek/specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia / studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne i zaliczone przedmioty: -

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	25/10	V /V	III /III	4/3
ćwiczenia	18/10	V /V	III/III	

Prowadzący: prof. dr hab. Grażyna Borys; dr Małgorzata Solarz; dr Agnieszka Ostalecka

tel.757538219; 757538261; 757538384; budynek i nr pok.: A85; A99; A83

Treści programowe:

Publiczny a rynkowy system finansowy; składowe rynkowego systemu finansowego; istota i funkcje rynków finansowych; struktura rynku finansowego; pojęcie i klasyfikacja instrumentów finansowych; infrastruktura rynku finansowego; nadzór nad rynkiem finansowym;

Struktura systemu bankowego; klasyfikacja banków i instytucji para bankowych; pojęcie, cechy i systematyka usług bankowych; elementy i cechy umów kredytowych; procedury kredytowe; istota i rodzaje depozytów bankowych; system gwarantowania depozytów; nadzór nad bankami;

Struktura systemu ubezpieczeń gospodarczych; klasyfikacja firm ubezpieczeniowych i pośredników ubezpieczeniowych; pojęcie i systematyka usług ubezpieczeniowych; elementy i cechy umów ubezpieczeniowych; nadzór nad firmami ubezpieczeniowymi;

Instytucje wspólnego inwestowania; towarzystwa funduszy inwestycyjnych; klasyfikacja funduszy inwestycyjnych i ich strategii inwestycyjnych; fundusze private equity/venture capital;

Systemy emerytalne; zasady działania otwartych funduszy emerytalnych i powszechnych towarzystw emerytalnych; pracownicze programy emerytalne.

Metody dydaktyczne:

- przekazywanie wiedzy przez prowadzącego
- studium źródeł prawa finansowego i analiza instytucjonalno-porównawcza
- studium przypadków

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: poznanie relacji między publicznym i rynkowym systemem finansowym, poznanie architektury rynku finansowego, poznanie oferty usługowej banków, firm ubezpieczeniowych, funduszy inwestycyjnych; poznanie podstawowych instrumentów finansowych; poznanie zasad nadzoru nad rynkiem finansowym i instytucjami finansowymi

umiejętności: rozpoznawanie ofert usługowych instytucji finansowych i umiejętność korzystania z nich; analiza ryzyka korzystania z pośrednictwa instytucji finansowych

Formy i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem i egzaminem na ocenę

forma zaliczenia: testy pisemne

warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana z testów pisemnych

Literatura podstawowa:

[1] Pietrzak B., Polański Z., Woźniak B. (red.) (2008), System finansowy w Polsce. Część 1, WN PWE, Warszawa

[2] Iwanicz-Drozdowska M., Jaworski W.L., Zawadzka Z., (2006), Bankowość. Zagadnienia podstawowe, Poltext, Warszawa

[3] Flejterski S., Święcicka B (red.), (2006), *Elementy finansów i bankowości*, CeDeWu., Warszawa

Literatura uzupełniająca:

[1] Dębski W., (2006), Rynek finansowy i jego mechanizmy. Podstawy teorii i praktyki. WN PWN, Warszawa

[2] Przybylska-Kapuścińska W., (2009), Pośrednictwo finansowe w Polsce, CeDeWu, Warszawa

[3] Waliszewski K., (2010) Pośrednictwo kredytowe w Polsce, CeDeWu, Warszawa

SAMORZĄD TERYTORIALNY W UE (LOCAL AUTHORITIES IN EU)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Gospodarka i administracja publiczna

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia / studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Administracja publiczna

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	15/8	VI / VI	III/III	1/2

Prowadzący: dr Marian Maciejuk

tel. 757538238; budynek i numer pok.: A 37

Treści programowe:

Przedmiot ma na celu zapoznanie słuchaczy z następującymi zagadnieniami:

Samorząd terytorialny w zarządzaniu państwem i jego struktura;

Samorząd terytorialny w państwie unitarnym;

Samorząd terytorialny w państwie federalnym i opartym na autonomii regionalnej;

Samorząd w ramach „niecentralizacji”;

Samorząd w ramach decentralizacji;

Modele samorządu terytorialnego w krajach europejskich;

Polski model administracji publicznej na tle innych krajów Unii Europejskiej;

Podstawowe kwestie wspólne samorządowi europejskiemu.

Metody dydaktyczne: wykład.

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: podstawowy zakres wiedzy dotyczący funkcjonowania demokratycznych państw Unii Europejskiej opartych na samorządzie terytorialnym

umiejętności: teoretyczne i prawne podstawy funkcjonowania administracji publicznej do stosowania w praktyce

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie odpowiedzi na zadane pytania na co najmniej 50% punktów

Literatura podstawowa:

- [1] Urząd Komitetu Integracji Europejskiej (2007), *Samorządy w Unii Europejskiej*, Warszawa. (<http://www.ukie.gov.pl>)
- [2] Ruśkowski E., Dolnicki B. (red.) (2007) *Władza i finanse lokalne w Polsce i krajach ościennych*, Oficyna Wydawnicza Branta, Bydgosz-Białystok-Katowice
- [3] Hausner J. (red.) (2008), *Administracja publiczna*, PWN, wyd. II, Warszawa
- [4] Dolnicki B. (2009), *Samorząd terytorialny*, Wyd. Walter-Kluwers, Warszawa
- [5] Portal internetowy: <http://europa.eu>

— ✧ —

SAMORZĄDOWA POLITYKA GOSPODARCZA (ECONOMIC SELF-GOVERNMENT POLICY)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Gospodarka i administracja publiczna

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia / studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Gospodarka lokalna

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	15/8	V/V	III/III	1/2

Prowadzący: dr Andrzej Sztando

tel. 757538240, budynek i nr pok.: A39.

Treści programowe: możliwości oddziaływania samorządu lokalnego na gospodarkę lokalną w świetle ewolucji modeli ustrojowych gmin; interwencjonizm lokalny – samorządowe kształtowanie rozwoju gospodarczego gminy; gminne instrumenty stymulowania rozwoju lokalnych podmiotów gospodarczych charakterystyczne dla polskiego modelu samorządu lokalnego; obszary oddziaływania samorządu lokalnego na podmioty gospodarcze; miejsce lokalnej polityki gospodarczej w działalności władz lokalnych; kryteria stymulowania rozwoju przedsiębiorczości lokalnej; metody kompleksowego prowadzenia lokalnej polityki gospodarczej.

Metody dydaktyczne: wykład, studia przypadków, analiza aktów prawnych,

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: student zdobędzie wiedzę na temat: roli samorządów w kreowaniu rozwoju gospodarczego, samorządowych instrumentów oddziaływania na podmioty gospodarcze: przemysłu administracyjnego, poznawczych, oddziaływania ekonomiczno-rynkowego, oddziaływania bezpośredniego, pobudzania infrastrukturalnego, informacyjnych, edukacyjnych oraz koncepcyjno-organizacyjnych, umiejętności: podejmowanie decyzji w zakresie wspierania rozwoju podmiotów gospodarczych przez samorządy w obszarach: polityki przestrzennej, polityki budżetowej, polityki ekologicznej, polityki infrastrukturalnej, polityki komunalnej działalności gospodarczej, polityki gospodarki mieniem gminy, polityki edukacyjnej, polityki wewnętrznej oraz polityki zarządzania informacją..

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej.

Literatura podstawowa:

- [1] Chlebuś M., *Polityka gospodarcza gminy*, Fundacja Rozwoju demokracji Lokalnej, Warszawa 1991.
- [2] Kocon W., Ptaszyńska-Wońkiewicz M., Regulski J., *Władze lokalne a rozwój gospodarczy*, PWE, Warszawa 1988.
- [3] Lachiewicz W., Matuszko A., Podolak S., Wańkiewicz W., *Rola gospodarki przestrzennej w pobudzaniu rozwoju ekonomicznego gminy. Projekt pilotażowy – Lipnica Wielka*, Instytut Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej oddział w Krakowie, Brytyjski Fundusz Know-How, Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej, Warszawa 1998.
- [4] Patrzalek L., *Funkcje ekonomiczne samorządu terytorialnego w okresie transformacji systemowej w Polsce*, Akademia Ekonomiczna we Wrocławiu, Wrocław 1996.
- [5] Wojciechowski E., *Samorząd terytorialny w warunkach gospodarki rynkowej*, PWN, Warszawa 1997.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Bról R., (1998), *Zarządzanie rozwojem lokalnym – studium przypadków*, Akademia Ekonomiczna we Wrocławiu, Wrocław.

- [2] Purgat A, Reszel R., (1997), *Zarządzanie gminą w teorii i praktyce*. Poradnik, Zachodnie Centrum Organizacji, Zielona Góra.
- [3] Dolnicki B., (2003), *Samorząd terytorialny*, Zakamycze, Kraków.
- [4] Adamiak J., Kosiedowski W., Potoczek A., Słowińska B., (2001), *Zarządzanie rozwojem regionalnym i lokalnym. Problemy teorii i praktyki*. Wydawnictwo „Dom Organizatora”, Toruń

SAMORZĄDOWA POLITYKA PRZESTRZENNA (LOCAL AUTHORITIES SPATIAL POLICY)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Gospodarka i administracja publiczna

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia / studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Gospodarka lokalna

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	15 / 6	IV/IV	II/II	1/1
ćwiczenia	15 / 6			

Prowadzący: dr Marek Obrębalski

tel. 757538239; budynek i nr pok.: A38

Treści programowe:

Podstawowe zagadnienia polityki przestrzennej. Możliwości kształtowania przestrzeni przez samorząd terytorialny. Przestrzeń zagospodarowana jako dziedzictwo historyczne. Historyczny przegląd głównych elementów i zasad zabudowy i zagospodarowania przestrzennego miast. Funkcjonalno-przestrzenna struktura miejscowości i jej kształtowanie (typologia układów przestrzennych; kształtowanie się układów aglomeracyjnych, problem miasta-regionu, dynamiczne ujęcia modeli układów osadniczych). Lokalizacja – aspekty teoretyczne i praktyczne, swoboda wyboru, czynniki lokalizacji – typologia i znaczenie w procesach decyzyjnych. Współczesny system planowania przestrzennego. Metodyka i tryb sporządzania studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania oraz miejscowych planów przestrzennych gmin i miast. Zagadnienia programowania i wariantowania w planowaniu przestrzennym w skali lokalnej. Zagadnienia kompozycji przestrzennej (progi rozwojowe, izolacja i dostępność funkcji w przestrzeni, konflikty interesów użytkowników przestrzeni, negocjacje). Aspekty rynkowe zagospodarowania przestrzennego – ekonomiczny wymiar efektów zewnętrznych przestrzeni, zachowania przestrzenne. Instrumentarium lokalnej polityki przestrzennej w warunkach oddziaływania rynku. Zagrożenia współczesnej przestrzeni. Marketingowe podejście do rozwoju przestrzennego – elementy marketingowe w strategiach rozwoju terytorialnego, marketingowe strategie rozwoju przestrzeni – formułowanie, cechy i typologia. Zakres działań marketingowych w przestrzeni (w tym place-marketing, city-marketing, którego skutecznym instrumentem jest m.in. rewitalizacja śródmiejskich rejonów miast, zwłaszcza historycznych oraz marketing urbanistyczny jako rynkowo zorientowana filozofia zarządzania przestrzenią miejską). Marketing a planowanie urbanistyczne. Plan przestrzennego zagospodarowania województwa a koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju. Współczesne doświadczenia w zakresie kształtowania przestrzeni.

Metody dydaktyczne: wykład, studia przypadków, gry edukacyjne

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: poznanie teoretycznych i praktycznych informacji o kształtowaniu struktur przestrzennych i funkcjonalnych jednostek terytorialnych; poznanie zasad planowania urbanistycznego oraz współczesnych możliwości prawnych kształtowania przestrzeni;

umiejętności: identyfikowanie współczesnych problemów rozwoju i zagospodarowania przestrzennego oraz samodzielne i zespołowe tworzenie scenariuszy ich rozwiązywania.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna, projekty.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej oraz wykonanych projektów.

Literatura podstawowa:

- [1] Domański R. (2007), *Gospodarka przestrzenna*, PWN, Warszawa.
- [2] Gaczek W. (2003), *Zarządzanie w gospodarce przestrzennej*, Oficyna Wydawnicza Branta, Bydgoszcz.
- [3] Korenik S., Słodczyk J. (red.) (2005), *Podstawy gospodarki przestrzennej - wybrane aspekty*, Wydawnictwo AE, Wrocław.
- [4] Potoczek A. (2003), *Polityka regionalna i gospodarka przestrzenna*, TNOiK, Toruń.

SAMORZĄDOWA POLITYKA SPOŁECZNA (SELF – GOVERNMENT SOCIAL POLICY)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Gospodarka i administracja publiczna
Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia / studia niestacjonarne I stopnia
Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Gospodarka lokalna

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	15/8	V/V	III/III	2/2

Prowadzący: dr Andrzej Raszkowski
tel. 757538340; budynek i nr pok.: A40

Treści programowe:

Samorządowa polityka społeczna i jej uwarunkowania. Znaczenie i zadania polityki społecznej w aspekcie rozwoju lokalnego i regionalnego. Zadania samorządu terytorialnego w zakresie polityki społecznej i ich realizacja na wszystkich szczeblach. Model samorządu terytorialnego w procesie reformy społeczno – administracyjnej. Przegląd zadań administracji samorządowej, relacje między terenową administracją rządową a samorządem terytorialnym. Samorządowy model kreowania rynku pracy, rola samorządu w przeciwdziałaniu bezrobociu. Skutki bezrobocia dla gospodarki i społeczności lokalnych. Polityka edukacyjna samorządu terytorialnego. Rola kapitału społecznego w rozwoju lokalnym i regionalnym. Polityka mieszkaniowa samorządu terytorialnego. Samorządowa polityka ochrony zdrowia. Lokalna polityka społeczna wobec ludzi starych i niepełnosprawnych. Współpraca samorządu z organizacjami pozarządowymi.

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: poznanie podstaw wiedzy z zakresu samorządowej polityki społecznej

umiejętności: identyfikowanie problemów z zakresu samorządowej polityki społecznej oraz samodzielne i zespołowe tworzenie scenariuszy ich rozwiązywania.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej

Literatura podstawowa:

- [1] Frąckiewicz – Wronka A. (red.) (2002) *Samorządowa polityka społeczna*, Elipsa, Warszawa.
- [2] Pisz Z. (red.) (1995) *Wybrane problemy polityki społecznej*, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej, Wrocław.
- [3] Frąckiewicz – Wronka A. (2004) *Samorządowa polityka zdrowotna*, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej, Katowice.
- [4] Błędowski P. (2002) *Lokalna polityka społeczna wobec ludzi starych*, Wydawnictwo SGH, Warszawa.

— ✧ —

SOCJOLOGIA (SOCJOLOGY)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia / studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Filozofia

Charakterystyka zajęć dydaktycznych

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykład	15 / 9	II / II	I / I	2 / 2

Prowadzący: dr Adam Płachciak
tel. 757538347; budynek i nr pok.: H8

Treści programowe:

Socjologia i społeczeństwo. Przesocjologiczna wiedza o społeczeństwie. Historyczne warunki narodzin socjologii jako dyscypliny naukowej. Społeczeństwo jako przedmiot socjologii.

Aktywność człowieka. Od zachowań do działań społecznych. Od działań społecznych do interakcji. Od interakcji do stosunków społecznych. Od stosunków społecznych do organizacji. Od organizacji do struktury społecznej. Od działań masowych do ruchów społecznych.

Kultura. Socjologiczne pojęcie kultury. System aksjo-normatywny. Świadomość społeczna. Kultura zaufania.

Funkcjonowanie społeczeństwa. Socjalizacja i kontrola społeczna. Proces instytucjonalizacji.

Socjologia gospodarki. Jednostka a rynek. Rynek a społeczeństwo. Społeczna gospodarka rynkowa.

Metody dydaktyczne: wykład, studium problemów oraz podstawowych zagadnień z zakresu ogólnej wiedzy o społeczeństwie i wybranych elementów socjologii ekonomicznej

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: znajomość podstawowych pojęć i problemów z zakresu wiedzy na temat powstawania i funkcjonowania społeczeństwa oraz wybranych zagadnień z socjologii gospodarki.

umiejętności: dostrzeganie i definiowanie problemów socjologicznych ze szczególnym uwzględnieniem społecznych uwarunkowań działań ekonomicznych.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się egzaminem na ocenę

Forma i zaliczenie egzaminu: pisemna.

Warunki zaliczenia egzaminu: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej.

Literatura podstawowa:

- [1] Bauman Z. (2000), *Globalizacja*, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa.
- [2] Berger P. (2001), *Zaproszenie do socjologii*, WN PWN, Warszawa.
- [3] Szacka B. (2003), *Wprowadzenie do socjologii*, Oficyna Naukowa, Warszawa.
- [4] Sztompka P. (2002), *Socjologia*, Wyd. Znak, Kraków 2002.
- [5] Patrycki S. (2004), *Zarys teorii socjologii gospodarki*, Towarzystwo Naukowe KUL, Lublin.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Morawski W. (2001), *Socjologia ekonomiczna*, WN PWN, Warszawa.
- [2] Szacki J. (2002), *Historia myśli socjologicznej*, WN PWN, Warszawa.
- [3] Giddens A. (2006), *Socjologia*, WN PWN, Warszawa.

SPOŁECZEŃSTWO OBYWATELSKIE (CIVIL SOCIETY)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Gospodarka i administracja publiczna

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia / studia niestacjonarne I stopnia.

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: -

Charakterystyka zajęć:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
Wykład	15 / 10	III/III	II/II	2/2

Prowadzący: dr Marek Obrębalski

tel. 757538239; budynek i nr pok.: A38

Treści programowe:

Istota i pojęcie społeczeństwa obywatelskiego. Historia społeczeństwa obywatelskiego, jego źródła i współczesne funkcje. Społeczeństwo obywatelskie a demokracja. Drabina społecznej partycypacji Arnsteina. Kapitał społeczny. Zaufanie społeczne. Demokracja partycypacyjna. Uspołecznienie państwa. Tradycje obywatelskiej aktywności i jej współczesne przejawy. Aktualne problemy ładu demokratycznego w Polsce a rozwój społeczeństwa obywatelskiego. Wspólnoty samorządowe a lokalne społeczeństwo obywatelskie. Istota i zasady Local Governance. Integracja społeczna i jej czynniki. Rola organizacji pozarządowych w życiu społecznym. Inicjatywy obywatelskie. Program „Europa dla obywateli”.

Metody dydaktyczne: wykład interaktywny, studia przypadków.

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: poznanie roli i form funkcjonowania społeczeństwa obywatelskiego;

umiejętności: samodzielne dokonywanie analiz instytucji, procesów i wydarzeń politycznych z uwzględnieniem ich ekonomicznych przesłanek i konsekwencji dla życia gospodarczego.

Formy i warunki zaliczenia: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej.

Literatura podstawowa:

- [5] Bokajło W., Dziubka K. (red.) (2001), *Społeczeństwo obywatelskie*, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław.
- [6] Gliński P., Lebenstein B., Siciński A. (red) (1995), *Samoorganizacja społeczeństwa polskiego: III sektor i wspólnoty lokalne w jednoczącej się Europie*, IFiS PAN, Warszawa.
- [7] Kazimierczak T., Rymsza M. (red) (2007) *Kapitał społeczny. Ekonomia społeczna*, ISP, Warszawa.
- [8] Pietrzyk-Reeves D. (2004) *Idea społeczeństwa obywatelskiego. Współczesna debata i jej źródła*, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław.
- [9] *Strategia Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na lata 2007-2013*. Ministerstwo Polityki Społecznej, Warszawa 2005.
- [10] Sztompka P. (2007) *Zaufanie. Fundament społeczeństwa*, SIW Znak, Kraków.
- [11] Witkowska M., Wierzbicki A. (red.) (2005), *Społeczeństwo obywatelskie*, Instytut Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego.

SPRAWOZDAWCZOŚĆ FINANSOWA (FINANCIAL REPORTING)

Kierunek / specjalność - Ekonomia / Rachunkowość i doradztwo finansowe

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia / studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Rachunkowość

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	11/4	V/V	III/III	1/1
ćwiczenia	10/4	V/V	III/III	

Prowadzący: dr Joanna Zuchewicz

tel. 757538263, 757538254; budynek i nr pok.: A87

Treści programowe:

Omówienie podstawowych elementów sprawozdania finansowego jednostki gospodarczej: bilansu, rachunku zysków i strat oraz dodatkowych informacji i objaśnień do sprawozdań.

Zasady wyceny bilansowej składników aktywów i pasywów z uwzględnieniem trwałej i przejściowej utraty wartości aktywów jednostki gospodarczej według krajowych standardów rachunkowości. Zasady ujęcia aktywów i pasywów jednostki w sprawozdaniu finansowym. Wpływ wyceny bilansowej na wynik finansowy podmiotu. Zasady ustalania przychodów i kosztów usług długoterminowych według uregulowań krajowych.

Metodyka przygotowywania informacji oraz podstawowych danych zawartych w sprawozdaniu finansowym.

Procedury i tryb sporządzania sprawozdań finansowych.

Wymogi formalne sprawozdawczości finansowej według krajowego prawa bilansowego oraz międzynarodowych standardów.

Dostosowanie ewidencji księgowej do potrzeb sprawozdawczości, według prawa bilansowego.

Kontrola poprawności sporządzenia sprawozdań finansowych.

Wstępna analiza sprawozdań finansowych jednostki gospodarczej: bilansu, rachunku zysków i strat.

Metody dydaktyczne: wykłady, ćwiczenia

Założenia i cele przedmiotu:

wiedomości: poznanie kryteriów i zasad wyceny bilansowej aktywów i pasywów jednostki gospodarczej z uwzględnieniem wpływu wyceny na wynik finansowy firmy. Poznanie zasad sporządzania rachunku zysków i strat oraz dodatkowych informacji i objaśnień

umiejętności: praktyczne sporządzanie sprawozdań finansowych oraz ich wstępna analiza

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę.

Forma zaliczenia: pisemna.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej (wykłady i ćwiczenia) .

Literatura podstawowa:

- [3] Gos W. (2006), *Sprawozdawczość finansowa przedsiębiorstw*, Polska Akademia Rachunkowości, Warszawa.
- [4] Jaruga A., Frenzel M., Ignatowski R. Kabalski P. (2007), *Międzynarodowe standardy sprawozdawczości finansowej. Kluczowe zagadnienia i rozwiązania praktyczne*, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Warszawa.
- [5] Olchowicz I., Tłaczała A. (2010), *Sprawozdawczość finansowa według krajowych i międzynarodowych standardów MSR/MSSF*, Difin, Warszawa.
- [6] Jaruga A., Frenzel M., Ignatowski R. Kabalski P. (2009), *Międzynarodowe standardy sprawozdawczości finansowej (MSSF/MSR). Najnowsze zmiany*, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Walińska E. (red.) (2008), *Polska praktyka rachunkowości w kontekście procesu harmonizacji międzynarodowej sprawozdawczości finansowej*, Oficyna Wolters Kluwer business, Warszawa.
- [2] Gabrusewicz W. (2007), *Sprawozdawczość finansowa*, Wyższa Szkoła Zawodowa Handlu i Rachunkowości, Poznań.
- [3] Miesięcznik „Rachunkowość”.

— ✧ —

STATYSTYKA OPISOWA (DESCRIPTIVE STATISTICS)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia / studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Matematyka

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	15 / 10	IV/ IV	II/ II	6/5
ćwiczenia	15 / 10	IV/ IV	II/ II	

laboratoria	15 / 10	IV/ IV	II/ II	
-------------	---------	--------	--------	--

Prowadzący: dr Agnieszka Panasiewicz, dr Marta Kusterka-Jefmańska, dr Bartosz Bartniczak, dr Zygmunt Bobowski

tel. 757538220, 757538221; budynek i nr pok.: H21, H29,

Treści programowe:

Statystyka - pojęcia podstawowe. Jednostka i zbiorowość statystyczna, typy zbiorowości statystycznych. Istota cech statystycznych i ich klasyfikacja. Etapy badania statystycznego. Rodzaje badań statystycznych. Tabelaryczny i graficzny opis rozkładu empirycznego. Procedura budowy szeregów i tablic statystycznych. Typy szeregów statystycznych. Momenty statystyczne i ich klasyfikacja. Wykorzystanie momentów statystycznych w opisie zbiorowości statystycznych. Statystyczne parametry opisowe i ich klasyfikacja. Miary średnie klasyczne i pozycyjne, ich właściwości, sposoby ustalania. Miary zmienności i ich klasyfikacja. Pozycyjne miary zmienności (obszar zmienności, odchylenie ćwiartkowe). Wariancja - własności i sposoby ustalania. Odchylenie standardowe i przeciętne - własności, sposoby ustalania. Typowy obszar zmienności. Współczynnik zmienności. Miary skośności i ich klasyfikacja. Wykorzystanie współczynnika skośności i trzeciego momentu centralnego standaryzowanego do pomiaru skośności. Wykorzystanie miary kurtozy (czwartego momentu centralnego standaryzowanego) do badania skupienia wartości cechy wokół średniej. Badanie nierównomierności rozłożenia globalnego funduszu wartości cechy przy pomocy krzywej Lorentza i współczynnika koncentracji.

Istota i cel analizy współzależności zmiennych. Współzależność rzeczywista i pozorna. Rodzaje współzależności. Metody badania współzależności. Własności uniwersalnej miary zależności. Nieparametryczne (stochastyczne) miary współzależności. Parametryczne (korelacyjne) miary współzależności. Kryteria doboru miar współzależności.

Typy szeregów czasowych i cel analizy dynamiki. Klasyfikacja miar dynamiki. Różnicowe jednopodstawowe i łańcuchowe miary dynamiki (różnica absolutna, różnica względna) i ich własności. Ilorazowe jednopodstawowe i łańcuchowe miary dynamiki (indeksy indywidualne i agregatowe). Formuły standaryzacyjne indeksów agregatowych. Zależność Bortkiewicza. Metody wyznaczania tendencji rozwojowej (metoda odręczna, metoda oparta na średnich ruchomych i średnich podokresów, metoda analityczna). Badanie średniego tempa zmian. Istota i metody badania sezonowości zjawisk społeczno-gospodarczych. Sposoby wyznaczania wskaźników sezonowości.

Metody dydaktyczne: materiał podzielony jest na dwie części: zajęcia realizowane w układzie tradycyjnym oraz zajęcia wykorzystania technik komputerowych/laboratoria (przede wszystkim programu Excel) na zajęciach realizowanych w pracowniach komputerowych.

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: metody statystyczne, cel i możliwości ich stosowania,

umiejętności: zastosowanie metod statystycznych do badania zjawisk społeczno- gospodarczych.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem i egzaminem na ocenę.

Forma zaliczenia: pisemno - ustna

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej oraz odpowiedzi ustnej.

Literatura podstawowa:

[1] Józwiak J., Podgórski J., *Statystyka od podstaw*. PWE Warszawa 1997.

[2] Ostasiewicz S., Rusnak Z., Siedlecka U.: *Statystyka. Elementy teorii i zadania*. AE Wrocław 2006, wyd. 6 poprawione.

[3] Zielińska A., Sej-Kolasa M.: *Excel w statystyce, materiały do ćwiczeń*, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej im. Oskara Langego we Wrocławiu, Wrocław 2004

[4] Bobowski Z., (2004) Wybrane metody statystyki opisowej i wnioskowania statystycznego, Wyd. WWSZiP, Wałbrzych

Literatura uzupełniająca:

[1] Sobczyk M., *Statystyka*. PWN Warszawa 2002.

[2] Zeliaś A.: *Metody statystyczne*, PWE Warszawa 2000.

[3] Lipiec-Zajchowska M (red): *Statystyka*, Wydawnictwo C.H.Beck , Warszawa 2003

— ✧ —

TECHNOLOGIA INFORMACYJNA (Information Technology)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia / studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: –

Charakterystyka zajęć dydaktycznych

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
laboratoria	30 / 30	I / I	I / I	2 / 2

Prowadzący: dr inż. Tomasz Bartłomowicz, dr Andrzej Dudek, dr Bartłomiej Jefmański, dr Marcin Pełka, dr Aneta Rybicka, dr inż. Małgorzata Sej-Kolasa, dr Justyna Wilk, mgr inż. Jerzy Kisiel, mgr Karolina Bartos
tel. 757538274, 757538373, 757538379, 757538379, 757538274, 757538273, 757538277, 757538276,
757538272; bud. i nr pok.: B26, A80, A94, A94, B26, B27, B28, B25, B11

Treści programowe

Podstawy technik informatycznych (elementy architektury i funkcjonowania komputera; podstawy arytmetyczne i logiczne oraz metody kodowania danych; algorytmy i struktury danych; programowanie komputerów; języki programowania).

Użytkowanie komputerów (sprzęt komputerowy; oprogramowanie systemowe, narzędziowe i użytkowe).

Przetwarzanie tekstów (typografia komputerowa; zasady edycji tekstu, tabel, wzorów matematycznych i obiektów graficznych; projektowanie i tworzenie profesjonalnych dokumentów i publikacji).

Arkusze kalkulacyjne (analiza danych w arkuszu kalkulacyjnym; struktura arkusza kalkulacyjnego; typy i struktury danych; wyrażenia, argumenty i operatory; funkcje standardowe).

Bazy danych (modele baz danych; zarządzanie danymi; zastosowania ekonomiczne baz danych).

Grafika menedżerska i prezentacyjna (podstawowe pojęcia; grafika rastrowa; grafika wektorowa; animacje komputerowe).

Usługi w sieciach informatycznych (charakterystyka, funkcje i zastosowania Internetu; usługi dostępne w Internecie; programy eksploracyjne; projektowanie i programowanie stron WWW, języki HTML i PHP).

Metody dydaktyczne: ćwiczenia laboratoryjne, zestawy zadań do samodzielnego wykonania

Założenia i cele przedmiotu

wiedomości: poznanie zasad funkcjonowania cyfrowych systemów komputerowych – sprzętu i oprogramowania

umiejętności: korzystanie ze sprzętu i podstawowego oprogramowania komputerowego, profesjonalny skład dokumentów tekstowych, korzystanie z baz danych, wykorzystanie grafiki w ekonomii, analiza danych w arkuszu kalkulacyjnym, tworzenie stron WWW

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna, zadania do samodzielnego wykonania

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie prac pisemnych oraz samodzielnie wykonanych zadań

Literatura podstawowa

[1] Bąk A. (red.), *Wprowadzenie do informatyki dla ekonomistów*, Wydawnictwo AE, Wrocław 2004.

Literatura uzupełniająca

[1] Wrotek W., *Informatyka Europejczyka. Technologia informacyjna*. HELION, Gliwice 2006.

[2] Sikorski W., *ECDL. Podstawy technik informatycznych i komunikacyjnych. Moduł 1*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2009.

[3] Nowakowska H., Nowakowski Z., *ECDL. Użytkowanie komputerów. Moduł 2*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2009.

[4] Kopertowska-Tomczak M., *ECDL. Przetwarzanie tekstów. Moduł 3*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2009.

[5] Kopertowska-Tomczak M., *ECDL. Arkusze kalkulacyjne. Moduł 4*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2009.

[6] Kopertowska-Tomczak M., *ECDL. Bazy danych. Moduł 5*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2009.

[7] Kopertowska-Tomczak M., *ECDL. Grafika menedżerska i prezentacyjna. Moduł 6*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2009.

[8] Żarowska A., Węglarz W., *ECDL. Przeglądanie stron internetowych i komunikacja. Moduł 7*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2010.

[9] Chwałowski R., *Typografia typowej książki*, HELION, Gliwice 2002.

[10] Wheeler S.G., Wheeler G.S., *Typografia komputerowa*, EXIT, Warszawa 1998.

— ✧ —

TEORIA I ANALIZA RYNKU (MARKET THEORY AND ANALYSIS)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia / studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Mikroekonomia, Statystyka opisowa

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	16/4	V/ V	III/ III	2/ 2
ćwiczenia	14/6	V/ V	III/ III	

Prowadzący: dr Małgorzata Januszewska, dr Piotr Zawadzki
tel. 757538318, 757538305; budynek i nr pok.: C112, C5

Treści programowe:

Istota rynku, jego zakres podmiotowy i przedmiotowy, elementy rynku i mechanizm rynkowy. System rynkowy i jego podsystemy.

Analiza rynku jej cele, przekroje i obszary badań. Przekrój decyzyjny i segmentacyjny rynku. Proces i etapy badań rynkowych.

Rodzaje i cechy informacji rynkowej. Analiza i interpretacja wyników badań rynku. Graficzna prezentacja wyników badań rynku.

Badania tendencji rozwojowej. Analiza wahań sezonowych. Badanie cykli koniunkturalnych. Metoda testu koniunktury i barometru koniunktury.

Analiza struktury przestrzennej rynku. Badania zasięgu rynków. Porządkowanie przestrzeni z wykorzystaniem metod taksonomicznych (taksonomia wrocławska, diagramu Czekanowskiego).

Badania współzależności zjawisk rynkowych, analiza proporcjonalności rozmieszczenia zjawisk rynkowych, analiza zmienności rozmieszczenia, analiza efektywności zmian terytorialnych.

Analiza konkurencyjności rynków.

Analiza pojemności (metoda łańcucha wskaźników, metoda indeksu wieloczynnikowego popytu lokalnego, elastyczność dochodowa i cenowa popytu), i chłonności rynku (analiza popytu niezaspokojonego i braków towarowych, analiza popytu kształtującego, badania wpływu środków aktywizujących na sprzedaż).

Metody dydaktyczne: wykłady interaktywne, zestawy zadań do samodzielnego rozwiązania, studia przypadków, analiza wyników przykładowych badań.

Założenia i cele przedmiotu:

wiedomości: podstawy teoretyczne i przykłady zastosowań metod analizy rynku

umiejętności: budowa oraz podejmowanie decyzji na podstawie wyników badań

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna.

Warunki zaliczenia: na podstawie pisemnych prac kontrolnych z ćwiczeń i z prac kontrolnych z wykładów a do indeksu wpisywana jest jedna ocena. Ocena końcowa jest określona wg wagi 50% ćwiczenia i 50% wykłady.

Literatura podstawowa:

[1] Mruk H., (red.) (2003), *Analiza rynku*, PWE, Warszawa.

[2] Mynarski S. (red.) (1993), *Analiza rynku. Systemy i mechanizmy*, Wydawnictwo AE, Kraków.

[3] Mynarski S. (1995), *Badania rynkowe w warunkach konkurencji*, Fogra, Kraków.

[4] Kramer J. (red.) (1994), *Badania rynkowe i marketingowe*, PWE, Warszawa.

[5] Styś A. (red.) (1991), *Analiza rynku ze wspomaganie komputerowym*, Wydawnictwo AE, Wrocław.

[6] Głowacki R., Kramer J., Żabiński L., (1981), *Analiza rynku*, PWE, Warszawa.

[7] Kędzior Z. (red.) (2004), *Badania rynku. Metody i zastosowania*, PWE, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

[1] Kowalewski G. (2005), *Zarys metod mierzenia koniunktury*, Wydawnictwo AE, Wrocław.

[2] Lubiński M. (2004), *Analiza koniunktury i badanie rynków*, Dom Wydawniczy ELIPSA, Warszawa.

[3] Kowalczyk S. (2007), *Zastosowania badań marketingowych*, PWE, Warszawa.

[4] Szreder M. (2004), *Metody i techniki sondażowych badań opinii*, PWE, Warszawa.

— ✧ —

TEORIA WYBORU EKONOMICZNEGO (THEORY OF ECONOMIC CHOICE)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Ekonomia menedżerska

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Mikroekonomia, Nauka o polityce

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykład	12	III	II	2
laboratoria	8	III	II	

Prowadzący: dr Sławomir Czetwertyński

tel. 757538338; budynek i nr pok.: A94

Treści programowe:

Ekonomiczny sposób myślenia, racjonalność instrumentalna i aksjologiczna, wybór publiczny i prywatny, podejście ekonomiczne, pewność, niepewność i ryzyko, zasady optymalizacji,

kapitał społeczny i zaufanie, wybór wariantów w życiu publicznym – ekonomia rządzenia, instytucje a ekonomia, rzeczywistość instytucjonalna, teoria pryncypała-agenta (agencji), teoria praw własności, teoria kosztów transakcyjnych, nowa ekonomia i nowa gospodarka.

Metody dydaktyczne: wykład, studium przypadków, dyskusje, zestawy zadań do samodzielnego rozwiązania, eseje opracowywane przez studentów na wskazane tematy.

Założenia i cele dydaktyczne:

wiedomości: poznanie ekonomicznej teorii wyboru prywatnego i publicznego,

umiejętności: stworzenie podstaw do ekonomicznego myślenia i racjonalnego działania w ujęciu ekonomicznym.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę oraz egzaminem na zaliczenie.

Forma zaliczenia: pisemna.

Warunku zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej (ćwiczenia) oraz ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej (wykład).

Literatura podstawowa:

[1] Blaug M. (1994), *Teoria ekonomii. Ujęcie retrospektywne*, PWN, Warszawa.

[2] Varian H.R. (2005), *Mikroekonomia. Kurs średni – ujęcie nowoczesne*, PWN, Warszawa.

[3] Matysiak A. (1999), *Źródła kapitału społecznego*, Wydawnictwo AE we Wrocławiu, Wrocław.

Literatura uzupełniająca:

[1] Williamson O.E. (1998), *Ekonomiczne instytucje kapitalizmu*, PWN, Warszawa.

[2] Stiglitz J.E. (2004), *Ekonomia sektora publicznego*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

ZARZĄDZANIE (MANAGEMENT)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne I stopnia / studia niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: -

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	30/ 30	III / III	II / II	4 / 4

Prowadzący: dr hab. Mieczysław Morawski, prof. UE, dr Maja Prudzienica

tel. 757538211, 757538303 ; budynek i nr pok.: H15, H7

Treści programowe:

- Zarządzanie – pojęcia podstawowe
- Organizacja jako obiekt zarządzania. Elementy składowe: ludzie, technologie, procesy
- Podstawowe koncepcje i metody zarządzania
- Cele, funkcje i procesy zarządzania
- Kryteria oceny sprawności działania
- Proces decyzyjny w organizacji
- Technologie informacyjne wspierające decyzje w zarządzaniu
- Zarządzanie strategiczne: wizja, misja, strategie
- Planowanie strategiczne i operacyjne
- Cechy, rodzaje i przesłanki wyboru struktur organizacyjnych
- Polityka kadrowa
- Istota pracy kierowniczej: źródła władzy, style, role umiejętności kierownicze
- Kulturowe uwarunkowania organizacji i zarządzania
- Zarządzanie w kontekście zmian. Organizacja a otoczenie
- Koncepcje i zasady kontrolowania
- Organizacja pracy własnej

Metody dydaktyczne: wykład

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości:

znajomość terminologii stosowanej w naukach zarządzania, rozumienie podstawowych koncepcji, metod, zasad i prawidłowości organizacji i zarządzania, rozumienie powiązań i zależności między obszarami i funkcjami zarządzania w przedsiębiorstwach i organizacjach

umiejętności:

identyfikowanie, opis i analiza problemów z zakresu zarządzania oraz samodzielne i zespołowe tworzenie scenariuszy ich rozwiązywania, merytoryczne uzasadnienie wyboru odpowiednich koncepcji i metod zarządzania w konkretnych sytuacjach

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się egzaminem na ocenę

Forma zaliczenia wykładów: pisemna

Warunki egzaminu: zestaw pięciu pytań egzaminacyjnych, należy odpowiedzieć na co najmniej 60% pytań

Literatura podstawowa:

Koźmiński A. K., Jemieliński D. (2008), *Zarządzanie od podstaw. Podręcznik akademicki*;

Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne; Warszawa.

Morawski M., Niemczyk J., Perechuda K., Stańczyk-Hugiet E. (2010), *Zarządzanie. Kanony i trendy*,

Wyd. C.H. Beck, Warszawa.

Zarządzanie. Teoria i praktyka (2000), Pod red. A.K Koźmińskiego, W. Piotrowskiego Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

Schermerhorn J., Jr (2008), *Zarządzanie. Kluczowe koncepcje*, PWE, Warszawa.

Organizacja i zarządzanie. Podstawy wiedzy menedżerskie (2003), Pod red. M. Przybyły

Wydawnictwo AE, Wrocław.

Robbins S.P., DeCenzo D.A. (2002), *Podstawy zarządzania*, PWE, Warszawa.

Griffin R.W. (1996), *Podstawy zarządzania organizacjami*, PWN, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

Zarządzanie kadrami (2002), Pod red. T. Listwana, Wyd. C.H. Beck, Warszawa.

Zarządzanie w turbulentnym otoczeniu (2005), Pod red. R. Krupskiego, PWE, Warszawa.

Koźmiński A. (2004), *Zarządzanie w warunkach niepewności*, PWN, Warszawa.

Morawski M. (2009), *Zarządzanie profesjonalistami*, PWE, Warszawa.